

Vlaanderen
is ondernemen

Subsidiegids voor de ondernemer

Innovatief ondernemen

Versie 15 oktober 2024

Info & advies
www.vlaio.be

Bel gratis 0800 20 555
of mail naar info@vlaio.be

Inhoud

Voorwoord	2
Ontwikkelingsproject: subsidie voor innovatie	3
Onderzoeksproject: subsidie voor innovatie	7
O&O haalbaarheidsstudie	10
Innovatieve starterssteun	13
Schaalklaar: subsidie voor opschaling naar scale-up	17
Kmo-groeisubsidie: strategisch advies/aanwerving bij groeitraject	21
Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies	27
Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers	31
Innovatieaftrek	36
Intellectuele eigendom steunmogelijkheden	39
Baekeland-mandaten	43
Innovatiemandaten (IM)	46
Fiscale regeling voor auteursrechten en naburige rechten	49
Investeringsaftrek	52
Belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling	64
Innovatiepremie	66
Provinciale steun voor innovatieve projecten	68
ICON: subsidies voor coöperatief onderzoek	71
Innovatiesteun bij Europese samenwerking (niet-thematisch)	73
Innovatiesteun bij Europese samenwerking (thematisch)	75

PMV-risicokapitaal	80
Europese financieringsmogelijkheden voor ondernemingen	82
Europese onderzoeks- en innovatiesteun: Horizon Europe	85
EIC Accelerator: Europese innovatiesteun	88
Bijlagen	92

Voorwoord

Subsidiegidsen voor de ondernemer

De overheid heeft tal van subsidiemaatregelen gecreëerd om het bedrijfsleven te ondersteunen. Met de reeks brochures **Subsidiegidsen voor de ondernemer** biedt VLAIO basisinformatie aan over de belangrijkste subsidiemaatregelen per thema. Omdat de accountmanagers deze thematiek van zeer nabij volgen worden deze brochures zeer snel geactualiseerd.

- Startplannen;
- Investeren als kmo;
- Investeren als grote onderneming;
- Innovatief ondernemen;
- Aanwerven en opleiden;
- Duurzaam ondernemen;
- Internationale ambities.

Subsidiedatabank en nieuwsbrief

Je kan ook zelf op zoek gaan naar de subsidiemaatregelen en andere steunmaatregelen via de **Subsidiedatabank**: vlaio.be/subsidiedatabank.

De **Subsidiegidsen** kunnen tevens online worden geraadpleegd. Deze brochures worden automatisch bijgewerkt wanneer de informatie in de Subsidiedatabank wordt aangepast. Hierdoor beschik je op elk moment over de meest actuele brochures, die digitaal kunnen worden geraadpleegd of worden gedownload op de homepage van de Subsidiedatabank vlaio.be/subsidiedatabank.

Via de **nieuwsbrief van de Subsidiedatabank** wordt de mogelijkheid geboden om op de hoogte te blijven van wijzigingen in de subsidiemaatregelen en steunmaatregelen van de Subsidiedatabank en de Subsidiegidsen. Meer info op de homepage van de Subsidiedatabank vlaio.be/subsidiedatabank.

Meer informatie?

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kan je vrijblijvend terecht bij de bedrijfsadviseurs van VLAIO.

Bel gratis het nummer 0800 20 555 of stuur ons een mail info@vlaio.be.

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Ontwikkelingsproject: subsidie voor innovatie

Laatst gewijzigd op 7 mei 2024

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen met rechtspersoonlijkheid en (toekomstige) activiteiten in het Vlaamse Gewest kunnen voor de uitvoering van bepaalde ontwikkelingsprojecten van VLAIO een subsidie bekomen. De steun bedraagt 25% tot 50% (60% bij interregionale of internationale samenwerking) op de aanvaarde kosten, met een minimum steun van € 25.000. Ook non-profit organisaties en publiekrechtelijke organisaties met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) die economische activiteit uitoefenen komen in aanmerking.

Ontwikkelingsprojecten zijn bedoeld voor vernieuwende ideeën – nieuw of verbeterd product, proces of dienst – die de onderneming kunnen veranderen en versterken op korte termijn. Ook de ontwikkeling van een pilootinstallatie of demonstrator komt in aanmerking als het om steunbare activiteiten gaat.

Wie komt in aanmerking

Deze steun richt zich tot ondernemingen met een vernieuwend idee dat de onderneming kan versterken, maar waarbij er nog heel wat uitdagingen te overwinnen zijn bij de ontwikkeling van die innovatie. Hierbij moet je als onderneming nog heel wat risicovolle stappen zetten om van het idee een succesvol product en een succesvolle onderneming te maken.

Het kan gaan over:

- de ontwikkeling van een nieuwe technologie,
- het doordacht verbeteren van processen of diensten,
- het bouwen van een prototype,
- het doorlopen van een pilootfase waar nog uitdagingen inzitten.

Enkel ondernemingen met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) kunnen steun aanvragen. Ook non-profit organisaties en publiekrechtelijke organisaties met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) die economische activiteit uitoefenen komen in aanmerking. [Ondernemingen in moeilijkheden](#) komen niet in aanmerking.

Wat komt in aanmerking

Projectbegroting

In principe komen alle noodzakelijke kennisverwervende activiteiten (zowel technologische als niet-technologisch) die bijdragen tot de ontwikkeling van de innovatie en het valideren van de resultaten, voor subsidie in aanmerking. Ook activiteiten volgend op een ontwikkelingsfase kunnen in aanmerking komen voor steun ingeval er na de eigenlijke ontwikkeling nog een moeilijke stap moet worden overbrugd voor je naar de markt kan.

Een overzicht van alle steunbare activiteiten vind je in het toelichtingsdocument Ontwikkelings- en Onderzoeksprojecten. Zie [Aanvraagprocedure Ontwikkelingsproject > Documenten](#).

Looptijd

De looptijd van een ontwikkelingsproject kan maximum 24 maanden bedragen (tenzij grondige motivatie kan gegeven worden).

Voor activiteiten in een latere fase van de ontwikkeling (demonstratoren, opschalingen, piloten) kan hiervan worden afgeweken. Voor dergelijk project met (een gedeelte van de) activiteiten in de latere fasen van een ontwikkeling kan de projectduur, mits motivering, worden verlengd tot 4 jaar.

Omvang steun

De gevraagde steun bedraagt minimaal € 25.000 en maximaal € 3 miljoen.

De steun voor activiteiten in de latere fasen van de ontwikkeling (demonstratoren, piloten, opschalingen) wordt beperkt tot maximaal € 3 miljoen.

De subsidie wordt berekend als een percentage van de aanvaarde projectbegroting. Dit steunpercentage bestaat uit een basispercentage eventueel aangevuld met toeslagen.

Basissteun	25% van de aanvaarde kosten
Verhoging basissteun in bepaalde gevallen	10% bij samenwerking tussen minstens twee onafhankelijke bedrijven, waarvan minstens één kmo (mits geen bedrijf meer dan 70% aandeel heeft in de kosten)
	15% bij interregionale of internationale samenwerking in het kader van een door VLAIO erkend O&O&I-initiatief, waarbij er samenwerking is tussen minstens twee onafhankelijke bedrijven (mits geen bedrijf meer dan 70% aandeel heeft in de kosten)
	10% voor een middelgrote onderneming
	20% voor een kleine onderneming
Maximumsteun	50% van de aanvaarde kosten (60% in geval van interregionale of internationale samenwerking)

Belangrijk te vermelden is dat er retroactief geen steun kan verleend worden. Enkel de kosten gemaakt na de startdatum vermeld in het aanvraagdocument kunnen worden betoelaagd. Deze startdatum kan ten vroegste samenvallen met de eerste werkdag van de maand volgend op de maand waarin het volledige aanvraagdocument bij VLAIO wordt ingediend.

Cumulatie

Bij de berekening van de aanvaarde steun wordt rekening gehouden met andere overheidssteun (zoals subsidies,...) voor dezelfde kosten (dezelfde subsidieerbare basis kan maar één keer voor steun in aanmerking komen binnen alle programma's die opgevolgd worden door VLAIO). Personeelsleden waarvoor de aanvragende onderneming, gebruik maken van de '[vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers](#) - Young Innovative Company (YIC)' kunnen sinds 1 januari 2022 niet meer op een projectbegroting voor ontwikkelingsprojecten worden opgenomen.

Oproep ontwikkelingsproject richting TRL-8

VLAIO lanceerde op 28 september 2023 een tijdelijke oproep voor ontwikkelingsprojecten met activiteiten die zich kunnen situeren tussen TRL-3 en TRL-8.

'TRL' staat voor 'technology readiness level' en geeft aan hoe ver een product of dienst staat in het ontwikkelingsproces.

Bij sommige ontwikkelingsprojecten kan het nodig zijn het product, proces of dienst -na uitvoerige testen in gecontroleerde labo-omstandigheden- uit te testen in reële gebruiksomstandigheden vooraleer over te kunnen gaan tot de opschaling tot het gewenste niveau. Wanneer deze testen tot doel hebben om noodzakelijke kennis te verwerven over duidelijk geïdentificeerde onzekerheden in deze fase van de ontwikkeling, dan kunnen deze activiteiten ook voor steun in aanmerking komen.

Het basissteunpercentage voor ontwikkelingsactiviteiten is 25% (toeslagen blijven van kracht), het maximale steunbedrag per project bedraagt € 3 miljoen.

Je moet een digitale voorbespreking aanvragen door een mail te sturen met als titel “Voorbespreking TRL8” naar bedrijfsinnovatiesteun@vlaio.be. Deze oproep wordt afgesloten op 1 juli 2024 (12.00 's middags of vroeger indien de middelen uitgeput zijn).

Meer informatie, waaronder het toelichtingsdocument met alle modaliteiten, kan je vinden op de VLAIO-website Ontwikkelingsproject > Aanvraagprocedure > [Oproep ontwikkelingsprojecten richting TRL-8](#).

Aanvraagprocedure

Aanvragen moeten worden opgesteld aan de hand van de invuldocumenten die je terugvindt onderaan de pagina [Aanvraagprocedure > documenten](#). Een sterk onderbouwde businesscase is noodzakelijk bij het aanvragen van een ontwikkelingsproject.

De subsidieaanvraag kan reeds gebeuren voordat er een rechtspersoonlijkheid bestaat. De subsidie zal echter pas uitbetaald worden van zodra de onderneming met rechtspersoonlijkheid is opgericht.

De aanvraag voor de subsidie van een ontwikkelingsproject is zo opgesteld dat elke onderneming, zonder externe hulp, deze kan doen. In het geval er toch vragen of onduidelijkheden zijn, kan je steeds gratis bij het team van [bedrijfsadviseurs](#) terecht.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze steunmaatregel.

Het gaat met name om “de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen”. Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Onze VLAIO bedrijfsadviseurs begeleiden en adviseren je om je innovatieve plannen, groeiambities of bedrijfstransformatie waar te maken. Ze ondersteunen je ook bij het indienen van een projectvoorstel.

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331
1210 Brussel
België

T 0800 20 555

info@vlaio.be

vlaio.be/ontwikkelingsproject

Onderzoeksproject: subsidie voor innovatie

Laatst gewijzigd op 7 mei 2024

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen met rechtspersoonlijkheid en (toekomstige) activiteiten in het Vlaamse Gewest kunnen van VLAIO een subsidie bekomen voor de uitvoering van bepaalde onderzoeksprojecten. De subsidie bedraagt 25% tot 60% (70% bij interregionale of internationale samenwerkingen) op de aanvaarde kosten met een minimale steun van € 100.000. Ook non-profit organisaties en publiekrechtelijke organisaties met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) die economische activiteit uitoefenen komen in aanmerking.

Onderzoeksprojecten bestaan in hoofdzaak uit activiteiten waarbij op een kritische en systematische manier nieuwe kennis, inzichten en vaardigheden worden opgebouwd en die op lange termijn de basis vormt voor veranderingen binnen de onderneming.

Wie komt in aanmerking

Deze steun richt zich tot ondernemingen die grensverleggend onderzoek willen uitvoeren, met een intrinsiek hoog risico, dat op termijn kan leiden tot een belangrijke positieve impact voor het bedrijf én voor Vlaanderen. Het gaat om de uitvoering van individuele projecten rond een welbepaald innovatief idee. Er is geen voorkeur voor bepaalde sectoren, toepassingsdomeinen of kennisgebieden. Er zijn uitdagingen en risico's verbonden aan de opbouw van deze nieuwe kennis.

Enkel ondernemingen met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) kunnen steun aanvragen. Ook non-profit organisaties en publiekrechtelijke organisaties met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) die een economische activiteit uitoefenen komen in aanmerking.

[Ondernemingen in moeilijkheden](#) komen niet in aanmerking.

Wat komt in aanmerking

Projectbegroting

Alle activiteiten waarin kennis wordt opgebouwd of activiteiten die dit rechtstreeks ondersteunen, kunnen opgenomen worden in een onderzoeksproject. Deze kunnen zowel technologisch als niet-technologisch van aard zijn.

Het hoofdzakelijk toepassen of incrementeel verbeteren van bedrijfseigen know-how volstaat niet. Ten opzichte van de normale bedrijfsactiviteiten en courante vernieuwingsprocessen moet het project duidelijk afwijken in werkwijze, inhoud, beoogde resultaten en/of risico's waarvoor kennis moet opgebouwd worden.

Een overzicht van alle steunbare activiteiten vind je in het toelichtingsdocument Ontwikkelings- en Onderzoeksprojecten. Zie [Aanvraagprocedure Onderzoeksproject > Documenten](#).

Looptijd

De looptijd van een onderzoeksproject kan in principe maximum 36 maanden bedragen (tenzij grondige motivatie kan gegeven worden).

Omvang steun

De gevraagde steun bedraagt minimaal € 100.000 en maximaal € 3 miljoen.

De subsidie wordt berekend als een percentage van de aanvaarde projectbegroting. Dit steunpercentage bestaat uit een basispercentage eventueel aangevuld met toeslagen.

Basissteun	tussen 25% en 50% van de aanvaarde kosten: het project kan bestaan uit een mix van ontwikkelings- en onderzoeksactiviteiten. Delen die onderzoek omvatten krijgen een basissteun van 50% en delen die ontwikkeling omvatten krijgen een basissteun van 25%.
Verhoging basissteun in bepaalde gevallen	10% bij samenwerking tussen minstens twee onafhankelijke bedrijven, waarvan minstens één kmo (mits geen bedrijf meer dan 70% aandeel heeft in de kosten)
	15% bij interregionale of internationale samenwerking in het kader van een door VLAIO erkend O&O&I-initiatief, waarbij er samenwerking is tussen minstens 2 onafhankelijke bedrijven 'mits geen bedrijf meer dan 70% aandeel heeft in de kosten)
	10% voor een middelgrote onderneming
	20% voor een kleine onderneming
Maximumsteun	60% van de aanvaarde kosten (tot 70% voor interregionale of internationale samenwerking)

Belangrijk te vermelden is dat er retroactief geen steun kan verleend worden. Enkel de kosten gemaakt na de startdatum vermeld in het aanvraagdocument kunnen worden betoelaagd. Deze startdatum kan ten vroegste samenvallen met de eerste werkdag van de maand volgend op de maand waarin het volledige aanvraagdocument bij Agentschap Innoveren & Ondernemen wordt ingediend.

Cumulatie

Bij de berekening van de aanvaarde steun wordt rekening gehouden met andere overheidssteun (zoals subsidies,...) voor dezelfde kosten (dezelfde subsidieerbare basis kan maar één keer voor steun in aanmerking komen binnen alle programma's die opgevolgd worden door VLAIO). Personeelsleden waarvoor de aanvragende onderneming, gebruik maken van de '[Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers](#) - Young Innovative Company (YIC)' kunnen sinds 1 januari 2022 niet meer op een projectbegroting voor onderzoeksprojecten worden opgenomen.

Aanvraagprocedure

Aanvragen moeten worden opgesteld aan de hand van de invuldocumenten die je terugvindt onderaan de pagina [Aanvraagprocedure>documenten](#).

De subsidieaanvraag kan reeds gebeuren voordat er een rechtspersoonlijkheid bestaat. De subsidie zal echter pas uitbetaald worden van zodra de onderneming met rechtspersoonlijkheid is opgericht.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze steunmaatregel.

Het gaat met name om "de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen". Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Onze VLAIO bedrijfsadviseurs begeleiden en adviseren je om je innovatieve plannen, groeiambities of bedrijfstransformatie waar te maken. Ze ondersteunen je ook bij het indienen van een projectvoorstel.

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331
1210 Brussel
België
T 0800 20 555
info@vlaio.be
vlaio.be/nl/onderzoeksproject

O&O haalbaarheidsstudie

Laatst gewijzigd op 7 mei 2024

Wat houdt de maatregel in

Kmo's en grote ondernemingen met rechtspersoonlijkheid en (toekomstige) activiteiten in het Vlaamse Gewest, kunnen van VLAIO een subsidie bekomen van 40% tot 50% (op de aanvaarde kosten) voor de uitvoering van een haalbaarheidsstudie. Deze studie is gericht op de voorbereiding van een innovatief vervolgtraject dat kan worden gesteund door VLAIO (onderzoeks-, ontwikkelings- of ICON-project).

De haalbaarheidsstudie moet betere en onderbouwde inzichten opleveren over de mogelijkheden en de haalbaarheid van een innovatie. De innovatie die met het innovatieve vervolgtraject beoogd wordt, moet het potentieel hebben voor voldoende valorisatie in Vlaanderen. Ook de maatschappelijke impact wordt beoordeeld.

Wie komt in aanmerking

Zowel kmo's als grote ondernemingen met operationele activiteiten (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) in het Vlaamse Gewest en rechtspersoonlijkheid kunnen steun aanvragen.

Ook non-profit organisaties en publiekrechtelijke organisaties met rechtspersoonlijkheid en met operationele activiteiten in het Vlaamse Gewest (of minstens een duidelijke aanzet daartoe) en die economische activiteiten uitoefenen kunnen steun aanvragen.

Bijkomend moet o.m. aan volgende voorwaarden worden voldaan:

- het netto bedrijfskapitaal van de aanvrager is toereikend om het niet-gesteunde deel van het project te dragen (meer informatie over deze berekening kan je in het aanvraagdocument vinden);
- de aanvrager(s) zijn geen [onderneming in moeilijkheden](#) bij indiening van het project.

Wat komt in aanmerking

In principe komen alle noodzakelijke kennisverwervende activiteiten - zowel technologische als niet-technologische - die bijdragen tot de ontwikkeling van je innovatie en het valideren van de resultaten, voor subsidie in aanmerking.

De belangrijkste kenmerken van een haalbaarheidsstudie

- een haalbaarheidsstudie heeft als doel de experimentele analyse van de haalbaarheid van een belangrijk en ambitieus steunbaar innovatief vervolgtraject te testen (VLAIO onderzoeks-, ontwikkelings- en ICON-projecten, innovatieve investeringen, en ambitieuze innovatietrajecten buiten de steunkaders van het agentschap);
- het innovatieve vervolgtraject moet het potentieel hebben voor voldoende valorisatie in Vlaanderen.
- de studie moet minstens en voor een belangrijk deel de uitdagende technische en/of wetenschappelijke aspecten experimenteel onderzoeken, bijkomend kunnen ook andere onderwerpen aan bod komen zoals businessaspecten en de eventuele problematiek rond intellectuele eigendom.

Komen niet in aanmerking

Ideeëngeneratie of marktstudie of probleemoplossing op korte termijn. Het nagestreefde vervolgtraject moet voldoende ambitieus zijn.

Looptijd

De studie moet een looptijd hebben van minstens 3 maanden en maximum 1 jaar.

Toelichtingsdocument

Je vindt alle info in het Toelichtingsdocument bij [Documenten](#).

Omvang steun

De subsidie wordt berekend als een percentage van de aanvaarde projectbegroting. Dit steunpercentage bestaat uit een basispercentage eventueel aangevuld met toeslagen.

- basissteunpercentage: 40%;
- toeslagen: 10% voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Het totale steunpercentage is begrensd tot maximaal 50%.

De steun per bedrijfspartner bedraagt maximaal € 50.000.

Indien meerdere bedrijfspartners deelnemen aan de studie bedraagt de steun maximaal € 500.000 steun per studie.

Elke aanvrager heeft in het lopende kalenderjaar cumulatief niet meer dan € 8.000.000 steun toegewezen gekregen (of € 12.000.000 indien projecten in samenwerking met kmo's of in een Europees ondersteund samenwerkingsverband).

Aanvraagprocedure

Aanvragen moeten worden opgesteld aan de hand van de invuldocumenten die je terugvindt onderaan de pagina [Aanvraagprocedure > documenten](#).

Indienen kan doorlopend en gebeurt digitaal op www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/oo-haalbaarheidsstudie.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze steunmaatregel.

Het gaat met name om “de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen”. Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Onze VLAIO bedrijfsadviseurs begeleiden en adviseren je om je innovatieve plannen, groeiambities of bedrijfstransformatie waar te maken. Ze ondersteunen je ook bij het indienen van een projectvoorstel.

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331
1210 Brussel
België
T 0800 20 555
bedrijfsinnovatiesteun@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/oo-haalbaarheidsstudie

Innovatieve starterssteun

Laatst gewijzigd op 5 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Met deze maatregel ondersteunt VLAIO kleine ondernemingen met rechtspersoonlijkheid, jonger dan 2 jaar, voor het uitwerken van een innovatief project waarbij de pioniersrol binnen een markt of sector wordt opgenomen. De steun bestaat uit een financiële subsidie van € 50.000 in combinatie met externe expertbegeleiding en business case advies vanuit VLAIO en haar partners.

Vanaf 3 januari 2024 wordt er niet meer gewerkt met oproepen en kan je doorlopend een aanvraag indienen. Wel zijn er 5 vaste evaluatieperiodes (zie rubriek [Aanvraagprocedure](#)).

Wie komt in aanmerking

Enkel voor ko's jonger dan 2 jaar

Enkel kleine ondernemingen (ko's) met een vestiging in het Vlaamse Gewest komen in aanmerking. Deze steun richt zich bovendien enkel tot rechtspersonen (ook vzw's met economische activiteit) jonger dan 2 jaar. Aan deze voorwaarde moet voldaan zijn op het moment van indiening van de subsidieaanvraag bij VLAIO.

De grootte van de onderneming wordt bepaald aan de hand van de Europese definitie van kleine onderneming (ko). Een ko is een onderneming die cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoet (in één van de twee boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening):

Criteria	ko
Tewerkstelling	minder dan 50
ofwel jaaromzet ofwel balanstotaal	maximum € 10 miljoen maximum € 10 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunaanvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie [Hoe de Europese definitie voor kmo's interpreteren?](#))

Je onderneming dient een eigen vermogen te hebben dat samen met achtergestelde leningen minimum € 5.000 bedraagt. Het eigen vermogen moet worden aangetoond met een notariële akte (in het geval van inbreng) of de neergelegde jaarrekening of moet voor waar en echt verklaard worden verklaard voor het laatst beschikbare boekjaar.

Ondernemingen in oprichting komen ook in aanmerking voor deze steun, maar de toekenning van de subsidie zal afhankelijk worden gesteld van de effectieve oprichting van de onderneming.

Meer informatie kan je vinden in het 'Toelichtingsdocument innovatieve starterssteun oproep 2024': zie rubriek [Voorwaarden > Documenten](#) op de VLAIO website.

Bijkomende voorwaarden

Om in aanmerking te komen voor steun moet er aan volgende voorwaarden worden voldaan:

- Pioniersrol: Verlegt de starter de grenzen van wat gangbaar is binnen zijn markt? Is er sprake van een innovatief idee

en lost dit een probleem op bij een duidelijke doelgroep?

- Onzekerheden en aanpak: Is het uitdagend om dit idee te vertalen naar een onderneming?
- Team en netwerk: kan het team en bijhorend netwerk het ondernemersproject dragen?
- Eigen risico (skin in the game): Nemen de vennoten zelf voldoende risico op zich?
- Impact en potentieel: Is er minstens 5 VTE tewerkstelling tegen jaar 5 na einde project? Kan het project leiden tot een grote economische groei? Is er een positieve maatschappelijke impact?

Meer informatie kan je vinden in de rubriek [Voorwaarden](#) op de VLAIO website. Daar vind je ook video's die de criteria Pioniersrol en Onzekerheden toelicht.

Projecten die voldoen aan bovenstaande criteria worden gerangschikt. Per criterium wordt er een score toegekend. Per evaluatiemoment wordt er een rangschikking opgemaakt op basis van de totaalscore. Bij een overbevraging van het budget worden de best gerangschikte subsidieaanvragen gesteund.

De criteria worden verder toegelicht en geïllustreerd in het 'Document criteria innovatie starterssteun': zie rubriek [Voorwaarden > Documenten](#) op de VLAIO website.

Wat komt in aanmerking

- Het programma is gericht op starters die een pioniersrol vervullen in hun markt. Hierbij worden 3 vormen van pionierschap gesteund:
  - De ontwikkeling van producten, diensten, (productie)processen die nieuw zijn voor jouw markt
  - Het als eerste toepassen van een technologie of wetenschappelijk inzicht in jouw markt
  - Het als eerste toepassen van een nieuw businessmodel binnen jouw markt

De Innovatieve starterssteun betreft:

- een aanbod van financiële steun in combinatie met externe expertbegeleiding en business case advies vanuit VLAIO en haar partners,
- steun gericht op prille starters:
  - die een pioniersrol vervullen binnen hun markt/sector;
  - met een groot potentieel en overeenstemmende ambitie;
  - met onzekerheden die een inspanning van minimum een mensjaar of € 70.000 vragen;
- die beschikken over een competent team en netwerk;
- een competitieve oproep met een subsidiebedrag van € 50.000 (vast bedrag);
- projecten met een looptijd tussen 6 en 12 maand en een flexibele uitvoering, maar duidelijke leverbaarheden: een proof of business, of als die er al was, een proof of concept.

Bekijk ook de [Inspirerende voorbeelden uit de vorige oproepen](#).

Omvang steun

De financiële steun is een vast bedrag van € 50.000.

Tegenover dit bedrag staat een overtuigende inschatting van te maken kosten ter waarde van € 70.000. Hierbij hanteert VLAIO de regel dat interne personeelsinspanningen mogen verrekend worden aan € 70.000 per mensjaar.

De steun wordt in principe uitbetaald als een schijf van € 25.000 bij beslissing (of oprichting) en een schijf van € 25.000 bij afsluiting van het project.

Aanvraagprocedure

Vanaf 2024 wordt innovatieve starterssteun een programma met doorlopende indiening. Starters kunnen zich dus op elk moment aanmelden. Wel zijn er 5 vaste evaluatieperiodes:

- De week van 19 tem 23 februari '24 (indiening tot 1 februari)
- De week van 15 tem 19 april '24 (indiening tot 1 april)
- De week van 10 tem 14 juni '24 (indiening tot 27 mei)
- De week van 7 tem 11 oktober '24 (indiening tot 23 september)
- De week van 18 tem 22 november '24 (indiening tot 5 november)

Aanmelding via een geselecteerde VLAIO-partner

Denk je in aanmerking te komen voor deze steun dan neem je contact op met één van [de geselecteerde VLAIO-partners](#). Elke VLAIO-partner kan uit de aanmeldingen een aantal starters als kandidaat doorsturen naar VLAIO. De door de partners geselecteerde starters werken een subsidieaanvraag uit zoals hieronder beschreven. De VLAIO-partner zal je begeleiden om je aanvraag zo duidelijk mogelijk te krijgen.

Subsidieaanvraag gebeurt door de onderneming

Wie door de VLAIO-partner geselecteerd werd krijgt toegang tot het online indieningsportaal om de subsidieaanvraag te starten. Op dat moment ontvang je de link hiernaartoe via mail. Je staat vervolgens zelf in voor het indienen van de steunaanvraag. Hierbij kan je wel een beroep doen op de hulp van de VLAIO-partner.

Selectie = pitch

De selectie gebeurt via een pitch (5 tot 15 min) en aansluitende vraag-en-antwoordsessie (30min) met de jury.

Per evaluatieperiode kunnen er ongeveer 40 pitches plaatsvinden. Dien je voor een evaluatieperiode in maar is deze al volzet? Dan word je in de volgende evaluatieperiode uitgenodigd.

Alle nodige documenten vind je op de website van [VLAIO > Aanvraagprocedure](#).

Cumulatie

Tijdens de periode van uitvoering van je innovatieve starterssteun-project mag je geen steun ontvangen voor volgende VLAIO subsidies: ontwikkelingsproject, onderzoeksproject, O&O haalbaarheidsstudie, ICON-project, Baekeland mandaten, Innovatiemandaten fase 2 of kmo-groeisubsidie, inclusief VLAIO-steun voor projecten met Europese samenwerking.

Indien dergelijke financiële steun bekomen wordt tijdens de looptijd van dit project, dan wordt het project gestopt en wordt de steun verrekend (pro rata tot waar het reeds is uitgevoerd).

Elke onderneming kan maximaal één keer innovatieve starterssteun ontvangen en maximaal 2 keer aanvragen.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze steunmaatregel.

Het gaat met name om “de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen”. Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op

met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/innovatieve-starterssteun

Schaalklaar: subsidie voor opschaling naar scale-up

Laatst gewijzigd op 7 okt 2024

Wat houdt de maatregel in

Jonge innovatieve ondernemingen (met rechtspersoonlijkheid) in het Vlaamse Gewest, die de ambitie en het potentieel hebben om op korte termijn op te schalen, kunnen een subsidie bekomen van maximaal 70% van de aanvaarde projectbegroting (max. € 350.000). Hiervoor beschikken ze over een weloverwogen projectplan dat een inspanning van minstens € 500.000 vraagt.

Met Schaalklaar wil VLAIO jonge beloftevolle ondernemingen ondersteunen in verschillende aspecten van bedrijfsontwikkeling bij hun groeipad naar succesvolle scale-ups.

Bestaat je onderneming tussen 1 en 5 jaar? Zijn er minstens 2 actieve vennoten en kan je als onderneming een beroep doen op een multidisciplinair team van minstens 4 voltijds tewerkgestelden (inclusief vennoten)? Bekijk dan de mogelijkheden van deze nieuwe subsidie voor innovatieve ondernemingen. De subsidie bedraagt maximaal 70% van de aanvaarde projectbegroting met een maximum van € 350.000 en dit over een periode van maximaal 3 jaar. Je project vooraanmelden is verplicht en kon vanaf 1 mei 2024 tot 15 juni 2024 (12u). Bij positief advies kon er dan vanaf 27 mei tot 15 september 2024 een volledig project worden ingediend.

Wie komt in aanmerking

Enkel voor ko's van 1 tot en met 5 jaar

Enkel kleine ondernemingen (ko's) met een operationele vestiging in het Vlaamse Gewest komen in aanmerking. Deze steun richt zich bovendien enkel tot rechtspersonen (ook vzw's met economische activiteit) met de leeftijd van 1 tot en met 5 jaar. Deze voorwaarde moet voldaan zijn op het moment van de beslissing van de subsidieaanvraag bij VLAIO.

De grootte van de onderneming wordt bepaald aan de hand van de Europese definitie van kleine onderneming (ko). Een ko is een onderneming die cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoet (in één van de twee boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening):

Criteria	ko
Tewerkstelling	minder dan 50
ofwel jaaromzet ofwel balanstotaal	maximum € 10 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunaanvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie [De Europese kmo-definitie](#)).

Bijkomende voorwaarden

Om in aanmerking te komen voor steun moet er ook aan volgende voorwaarden worden voldaan:

- Zelfstandigheid: De oprichters hebben minstens de meerderheid (51%) van de onderneming in handen.
- Team:

- De onderneming bestaat uit minstens 2 actieve vennoten en de onderneming kan een beroep doen op een multidisciplinair team van minstens 4 voltijds tewerkgestelden (VTE), inclusief vennoten;
- De onderneming is omkaderd door een Raad van bestuur of Raad van advies.
- De onderneming moet een eerste omzet gerealiseerd hebben.
- Ze moet over een Letter of Intent (LOI) van één of meer klanten beschikken ingeval er CAPEX-investeringen van minimum € 600.000 nodig zijn om de stap naar opschaling te zetten;
- Het moet gaan om niet-beursgenoteerde kleine ondernemingen, die nog geen winst hebben uitgekeerd en niet uit een fusie of overname zijn ontstaan.

Wat komt in aanmerking

Dit programma is gericht op jonge innovatieve ondernemingen met de ambitie en het potentieel om snel te groeien, die beschikken over een weloverwogen projectplan dat een inspanning van minstens € 500.000 vraagt.

Het project heeft een looptijd tussen 1 en 3 jaar. De startdatum is ten vroegste de eerste dag van de maand na indiening van de steunaanvraag.

In dit initieel projectplan moeten minstens jaarlijks meetbare mijlpalen worden gedefinieerd. Daarnaast wordt aangeraden niet meer dan 2 mijlpalen per jaar te definiëren. Na elke fase worden de resultaten geëvalueerd.

Voorbeelden van steunbare activiteiten zijn (niet limitatief)

- Uitbouwen van een competent team door de vereiste profielen aan te werven die nodig zijn voor opschaling;
- Het produceren van een voldoende grote batch van het product;
- Investeren in productiecapaciteit die noodzakelijk zijn om de opschaling mogelijk te maken;
- Investeren in (buitenlandse) marktontwikkeling en marketingactiviteiten;
- Uitwerken van duidelijke werk- en besluitprocessen en bouwen van bijhorende IT-systemen (automatisatie);
- Investeren in het automatisch bijhouden, verwerken en rapporteren van commerciële, operationele en financiële data
- Activiteiten om te voldoen aan normen, labels, accreditaties, registraties of andere wettelijke verplichtingen;
- Opleidingen en algemene kennisverwerving die toegepast zijn op het project.

In essentie omvat de begroting de personeelskosten, de werkingskosten, externe prestaties en investeringen van de onderneming, nodig om het project te realiseren.

Raadpleeg hiervoor het Toelichtingsdocument, te vinden op de website van [VLAIO > Wat > Documenten](#).

Beoordelingscriteria

Een aanvraag schaalbaar wordt beoordeeld aan de hand van zes criteria en wordt daarna gerangschikt op basis van de behaalde score. De beoordelingscriteria zijn beschreven in het scorerooster te vinden als bijlage bij het

Toelichtingsdocument op de website van [VLAIO > Wat > Documenten](#):

- kwaliteit van het team
- innovativiteit
- potentieel
- plan van aanpak
- maatschappelijke impact
- stimulerend effect van de subsidie

Uitgesloten

In deze oproep worden activiteiten gesubsidieerd die erop gericht zijn om de onderneming schaalbaar te maken en die niet steunbaar zijn via andere innovatiesteunprogramma's zoals haalbaarheidsstudies, onderzoeksprojecten of ontwikkelingsprojecten.

Omvang steun

De subsidie wordt berekend als een percentage van de aanvaarde projectbegroting met een maximum van 70%.

De maximale steun bedraagt € 350.000 over een periode van maximaal 3 jaar.

De startdatum is ten vroegste de eerste dag van de maand volgend op de maand van indiening van de steunaanvraag.

Een onderneming kan maar éénmalig een Schaalklaar subsidie ontvangen.

Aanvraagprocedure

Vooraanmelding van 1 mei tot 15 juni 2024

Een digitale vooraanmelding is verplicht. Je gebruikt hiervoor de template vooraanmelding te vinden op de website van [VLAIO > Aanvraagprocedure > Vooraanmelding](#). Op basis van de vooraanmelding en eventueel een toelichtingsgesprek zal VLAIO éénmalig een grondige screening uitvoeren en een advies formuleren m.b.t. de zin van het uitwerken en indienen van een projectvoorstel.

Deze vooraanmelding stond open van 1 mei 2024 tot 15 juni 2024 (12u).

Definitieve indiening van de steunaanvraag

Als je vooraanmelding positief werd geadviseerd kan je vervolgens een volledig projectvoorstel indienen, waarbij verschillende documenten moeten worden opgeladen. Meer informatie op de website van [VLAIO > Aanvraagprocedure > Definitieve indiening van de steunaanvraag](#).

Deze aanvraag kon worden ingediend van 27 mei tot 15 september 2024 (12u).

Bekijk ook zeker het Toelichtingsdocument. Alle nodige documenten vind je op de website van [VLAIO > Aanvraagprocedure > Documenten](#).

Evaluatie

Na het afsluiten van de indieningsperiode worden alle ontvankelijke projectaanvragen beoordeeld door een jury van onafhankelijke/externe experts uit het brede VLAIO-partner-netwerk. De projectaanvraag wordt toegelicht door de aanvragende onderneming tijdens een pitch aan deze jury.

Samen met adviseurs van VLAIO worden de projectaanvragen beoordeeld volgens de voorziene selectiecriteria. De projecten zullen gerangschikt worden op basis van de evaluatie. De 15 beste projecten worden gesteund.

Bij de steuntoekenning wordt rekening gehouden met volgende beoordelingscriteria: kwaliteit van het team, innovativiteit, potentieel, plan van aanpak, maatschappelijke impact, de subsidie heeft een stimulerend effect.

Er is een scorerooster beschikbaar met meer informatie in het Toelichtingsdocument, te raadplegen op de website van [VLAIO > Wat > Documenten](#).

Uitbetalingsprocedure

De uitbetaling van subsidies gebeurt in schijven, onder de vorm van voorschotten.

- De eerste schijf van 50% wordt betaald na de bevestiging van het voornemen het project op te starten.
- De volgende schijven worden uitbetaald bij het behalen van de mijlpalen, vastgelegd in de subsidieaanvraag en goedgekeurd bij toekenning.
- De laatste schijf na de afsluiting van je project.

De uitbetaling van de subsidie is afhankelijk van het behalen van de mijlpalen die in het projectplan worden voorgesteld.

Per projectfase wordt een overeenkomstige subsidieschijf uitbetaald. Na elke projectfase worden de resultaten geëvalueerd. De onderneming moet, indien van toepassing, een bijgewerkt projectplan indienen voor latere projectfase(n). Op basis van deze informatie geeft het panel een advies en beslist VLAIO of een volgende projectfase gefinancierd kan worden of niet.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze steunmaatregel.

Het gaat met name om “de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen”. Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331
1210 Brussel
België
T 0800 20 555
bedrijfsinnovatiesteun@vlaio.be
vlaio.be/schaalklaar

Kmo-groeisubsidie: strategisch advies/aanwerving bij groeitraject

Laatst gewijzigd op 3 sep 2024

Wat houdt de maatregel in

De kmo-groeisubsidie van VLAIO wil bij kmo's (geen vzw's) de ontbrekende strategische kennis subsidiëren die nodig is voor het realiseren van een groeitraject. Dat groeitraject sluit aan bij één van de volgende thema's: innovatie, internationalisering, digitale transformatie of circulair en duurzaam ondernemen.

De subsidie wordt toegekend voor het inkopen van advies bij één of meerdere externe dienstverleners en/of het aanwerven van een strategische medewerker. De kmo-groeisubsidie wordt toegekend via een competitieve oproep per thema. Er worden jaarlijks drie oproepen voorzien waarbij telkens meerdere thema's worden opengesteld.

Wie reeds in het verleden steun ontving in het kader van een kmo-groeidossier kan pas na 24 maanden een nieuw dossier indienen.

1. De derde oproep in 2024 wordt opengesteld op 20 november tot en met 15 december 2024. In deze oproep kan je projecten indienen voor de thema's internationalisering, digitalisering, duurzaam en circulair ondernemen en innovatie.
2. Wijzigingen in het goedgekeurde steundossier zijn voortaan niet meer toegelaten. Enkel in uitzonderlijke situaties waarbij er sprake is van overmacht, zoals bijvoorbeeld het overlijden of faillissement van de dienstverlener, kan een wissel van dienstverlener worden toegelaten. Je moet hiervoor vooraf toestemming vragen aan jouw projectadviseur met een grondige en aanvaardbare motivering. Ook bij een wijziging van de persoon die de strategische functie uitoefent, moet je dit onmiddellijk melden aan jouw projectadviseur. Er wordt steeds slechts 1 persoon gesteund die minstens 6 maanden in dienst is geweest. Zie ook rubriek [Vervolgstappen > Wijzigingen tijdens uitvoering project](#).

Wie komt in aanmerking

Enkel voor kmo's

De maatregel richt zich tot kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en vrije beroepen uit de privésector (geen vzw's), met een uitbatingsetel in het Vlaamse Gewest, met een aanvaarde hoofdactiviteit en met voldoende aantoonbare groeiambitie. Je mag geen negatief eigen vermogen hebben op het moment van de aanvraag.

De grootte van de onderneming wordt bepaald aan de hand van de Europese kmo-definitie. Een kmo is een onderneming die cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoet (in één van de twee boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening):

Criteria	kmo
Tewerkstelling	minder dan 250
ofwel jaaromzet ofwel balanstotaal	maximum € 50 miljoen maximum € 43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunaanvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie [Voldoet jouw onderneming aan de Europese kmo-definitie?](#)).

Uitsluitend ondernemingen uit de privésector met een [aanvaardbare hoofdactiviteit](#) en een [aanvaardbare rechtsvorm](#) komen in aanmerking. De hoofdactiviteit van de onderneming is de activiteit die als dusdanig is opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen en die het grootste gedeelte van de omzet vertegenwoordigt.

Reeds vroeger steun ontvangen?

Wie reeds in het verleden steun ontving in het kader van een kmo-groeidossier kan pas 24 maanden na een positieve beslissing een nieuw dossier indienen.

Wat komt in aanmerking

Het doel van de kmo-groeisubsidie is het stimuleren van groei en het bevorderen van de competitiviteit van kmo's in Vlaanderen. Er kan zowel steun verkregen worden voor het aanwerven van een strategisch profiel als voor het inwinnen van kennis bij een externe dienstverlener binnen 1 groeitraject.

Dit groeitraject moet aansluiten bij één van de volgende thema's:

Internationalisering

- voor kmo's die willen groeien door hun bestaande activiteiten uit te breiden naar nieuwe markten
- de export moet deel uitmaken van een langetermijnstrategie en duurzame economische groei opleveren voor de vestiging in Vlaanderen
- zowel voor bedrijven die voor het eerst exporteren als bedrijven die al ervaring hebben met export en nieuwe markten willen aanboren
- de uitbreiding naar nieuwe markten moet voldoende nieuwe uitdagingen stellen aan de onderneming.
- **komen niet in aanmerking:** eenmalige opportuniteiten zonder langetermijnstrategie voor export; quick wins in het buitenland; copy-paste van huidige bedrijfsvoering naar nieuwe markten, enz. (zie [rubriek Internationalisering > wat komt niet in aanmerking](#))

Digitalisering

- voor kmo's die data inzetten om hun producten, diensten en processen slimmer te maken
- het groeitraject moet vernieuwend zijn ten opzichte van gangbare evoluties inzake digitalisering
- dankzij het groeitraject kan de onderneming zich op het vlak van digitale maturiteit onderscheiden in de markt
- **komen niet in aanmerking:** een niet-gedigitaliseerde onderneming die de eerste, gangbare stappen op het vlak van digitalisering wil zetten; het inzetten van bekende technologieën en tools; opzetten van systemen om data centraal en digitaal beschikbaar te maken binnen de organisatie zonder visie om deze data op een slimme en geautomatiseerde manier in te zetten; enz. (zie [rubriek Digitalisering > wat komt niet in aanmerking](#))

Innovatie

- voor kmo's die concrete plannen hebben om innovatieve producten en diensten naar de markt te brengen of innovatieve bedrijfsprocessen op te zetten
- de innovatieve producten, diensten en processen zijn niet alleen nieuw voor de aanvrager, maar voor de sector. Ze moeten ook voldoende uitdagingen stellen.
- het vernieuwend businessmodel levert de onderneming een competitief voordeel op dat mogelijk zal leiden tot duurzame economische groei.
- **komen niet in aanmerking:** trajecten die gericht zijn op het verkennen van innovatie-opportunities, het uitwerken van een innovatie-roadmap, trajecten gericht op producten, diensten of processen die niet vernieuwend zijn voor de sector; een nieuw aanbod creëren op basis van gekende producten en diensten, zonder dat dit uitdagingen met zich meebrengt, enz. (zie [rubriek Innovatie > wat komt niet in aanmerking](#))

Circulair en duurzaam ondernemen

- voor kmo's die via duurzame strategieën inzetten op energietransitie, klimaattransitie, circulair ondernemen, milieu

of biodiversiteit

- ook ondernemingen die innovatieve technologieën gericht op milieubescherming, energie- of klimaattransitie of het sluiten van materiaalcringen ontwikkelen of vermarkten, komen in aanmerking binnen dit thema
- zowel voor ondernemingen die een eerste stap zetten richting duurzaam ondernemen zetten, als voor ondernemingen die hierin al actief zijn en verdere stappen wensen te zetten
- alle sectoren komen in aanmerking
- komen niet in aanmerking: trajecten die geen substantiële impact hebben op het bedrijf en enkel inzetten op ondersteunende maatregelen enz. (zie [rubriek Circulair en duurzaam ondernemen > wat komt niet in aanmerking](#))

Bijkomende voorwaarden

Het verwerven van deze kennis kan gebeuren door de aanwerving van een strategische medewerker en/of het advies van één of meerdere dienstverleners. De keuze tussen aanwerving en/of externe dienstverlening ligt bij de kmo.

Strategische medewerker

Een 'strategische medewerker' brengt de nieuwe kennis en expertise die noodzakelijk is om het groeitraject te realiseren binnen in je onderneming. Dit profiel mag geen louter operationele of uitvoerende werkzaamheden uitvoeren en moet wegen op de strategische beslissingen die je neemt in het kader van het groeitraject.

Bijkomende voorwaarden:

- Deze medewerker moet met een arbeidscontract van onbepaalde duur worden aangeworven en minstens zes maanden tewerkgesteld zijn om steun te kunnen genieten. Arbeidsovereenkomsten voor zowel voltijdse als deeltijdse tewerkstelling komen in aanmerking.
- De arbeidsovereenkomst met deze medewerker mag ten vroegste starten op de eerste dag van de maand die volgt op de datum van de indiening van de subsidieaanvraag. Bijvoorbeeld: Als de indiening van de subsidieaanvraag gebeurt op 9 maart 2023, mag de arbeidsovereenkomst ten vroegste starten op 1 april 2023.
- Deze medewerker moet minstens 6 maanden jaar werkzaam blijven binnen de kmo .
- Er kan maar steun uitbetaald worden voor de aanwerving van één strategische profiel. Indien het aangeworven strategische profiel tijdens de projectperiode wordt vervangen, wordt de subsidie uitbetaald op basis van de kosten voor één van beide medewerkers.
- Bepaalde personen worden uitgesloten voor deze aanwerving (het moet een derde zijn t.o.v. de kmo; mag de afgelopen vijf jaar niet tewerkgesteld zijn geweest, enz... zie voorwaarden [Strategische medewerker](#)).

Externe dienstverlener(s)

De externe dienstverlener heeft geen specifieke erkenning nodig. Wel wordt nagegaan of de betrokken adviseur relevante competenties en ervaring heeft voor het realiseren van de opdracht.

Het advies van de dienstverlener moet betrekking hebben op het huidige of het toekomstige functioneren van een of meerdere bedrijfsprocessen van jouw onderneming. De opdracht van de externe dienstverlener mag niet bestaan uit louter operationele of uitvoerende werkzaamheden en het opgeleverde advies moet wegen op de strategische beslissingen die je neemt in het kader van het groeitraject.

Bijkomende voorwaarden:

- Je kan een subsidie vragen voor advies van meerdere dienstverleners binnen dezelfde aanvraag.
- Elke adviesovereenkomst moet een kostprijs hebben van minstens € 20.000, excl. btw.
- De dienstverlener mag ten vroegste starten met de opdracht de eerste dag van de maand die volgt op de datum van de indiening van de subsidieaanvraag. Bijvoorbeeld: Als de indiening van de subsidieaanvraag gebeurt op 9 maart 2023, mogen de adviesprestaties ten vroegste starten op 1 april 2023.
- Er wordt een schriftelijke overeenkomst voor advies opgemaakt die een gedetailleerde beschrijving van de te leveren prestaties bevat (noodzaak advies, methodiek en stappenplan, te bereiken einddoel) en door beide partijen is ondertekend.
- De prijs van de prestaties van de dienstverlener wordt conform de marktprijs bepaald.

- De externe dienstverlener heeft geen specifieke erkenning nodig. Wel wordt nagegaan of de betrokken persoon over relevante competenties en ervaring (= CV/track record) beschikt voor het realiseren van de adviesopdracht.
- Als de dienstverlener voor het verstrekken van het advies beroep doet op een onderaannemer, wordt dit uitdrukkelijk vermeld in de adviesovereenkomst.
- Bepaalde dienstverleners worden uitgesloten (het moet een derde zijn t.o.v. de kmo, enz... zie voorwaarden [Externe dienstverlener](#)).
- Wijzigen van dienstverlener is niet toegelaten tenzij wegens overmacht zoals bijvoorbeeld faillissement of overlijden.

Omvang steun

Steunbedrag

Kleine en middelgrote ondernemingen kunnen per groeitraject maximaal € 50.000 subsidie ontvangen via de kmo-groeisubsidie. De subsidie bedraagt maximaal € 25.000 voor een advies van één of meerdere externe dienstverleners en maximaal € 25.000 voor de aanwerving van één strategisch profiel.

Het steunpercentage bedraagt 50% van de advies- en/of loonkost.

	Extern advies	Aanwerving
Subsidiepercentage	50%	50%
Maximale subsidie	€ 25.000	€ 25.000

Om in aanmerking te komen voor de kmo-groeisubsidie moet het projectbedrag minstens € 20.000 (excl. btw) bedragen.

In aanmerking komende kosten

Strategische medewerker

Het bruto jaarsalaris van dit profiel van het eerste werkjaar binnen jouw onderneming, vermenigvuldigd met een factor 1,596.

Vakantiegeld, eindejaarspremie, de wettelijk verplichte werkgeversbijdragen, bijdrage werkgever maaltijdcheques en bijdragen voor groepsverzekering, extra legaal pensioen en/of andere extralegale voordelen zijn expliciet uitgesloten.

Externe dienstverlener(s)

De personeels- en werkingskosten van de dienstverlener(s) voor het verstrekken van het advies, de verplaatsingskosten van de dienstverlener(s) en de kost voor de begeleiding van de kmo bij de implementatie van het advies. Deze kosten zijn exclusief btw.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Evaluatieprocedure

Bij het beoordelen van de aanvraag worden **volgende beoordelingscriteria** geëvalueerd. Per thema wordt een rangschikking opgemaakt van de aanvragen die het minimum-ambitieniveau behalen. De beschikbare budgettaire enveloppe per thema wordt verdeeld over de best gerangschikte subsidieaanvragen, tot het budget uitgeput is:

Ambitie

Dit criterium beoordeelt of de aanvrager een concrete en ambitieuze visie heeft over hoe de onderneming zal internationaliseren, digitaliseren, innoveren of duurzaam en circulair ondernemen. Het traject vertaalt zich in een duurzame groei en/of verhoging van de competitiviteit van onderneming.

Transformatie

Dit criterium beoordeelt of het groeitraject een substantiële en nieuwe wending geeft aan de huidige bedrijfsvoering en een impact heeft op meerdere kritische bedrijfsprocessen.

Onderbouwde aanpak

Dit criterium beoordeelt of de onderneming beschikt over een doordacht stappenplan en voldoende financiering om het vooropgestelde groeitraject te realiseren en te bestendigen in de onderneming.

Noodzaak aan kennis & expertise

Dit criterium beoordeelt of de onderneming zonder het inwinnen van bepaalde kennis en expertise het groeitraject niet succesvol zou kunnen uitvoeren. Ook beoordeelt het of de betreffende dienstverlener en/of het aan te werven strategisch profiel wel over die ontbrekende kennis en expertise beschikt. Het mag niet louter om operationele of uitvoerende werkzaamheden gaan én deze kennis moet mee wegen op de beslissingen die de onderneming neemt tijdens het groeitraject.

Aan projecten waarbij alle criteria als steunbaar worden geëvalueerd, wordt een score toegekend op basis van het scorerooster.

Per thema kan je dit scorerooster bij [Documenten](#) terugvinden.

Aanvraagprocedure

De kmo-groeisubsidie wordt toegekend via een competitieve oproep per thema. Jaarlijks worden 3 oproepen voorzien waarbij telkens meerdere thema's worden opengesteld (zie verder rubriek '[Oproepkalender](#)').

Op het moment dat de oproep opengesteld wordt, zal het digitaal aanvraagformulier beschikbaar zijn. Om de aanvraag te starten, vul je dit formulier in. Nadat je jouw onderneming geregistreerd hebt, ontvang je een link naar de online module waar je jouw aanvraag kan vervolledigen en indienen. Zorg er zeker voor dat je jouw aanvraag indient binnen de termijn waarin de oproep is opengesteld!

Per thema kan je een trajectbeschrijving bij [Documenten](#) terugvinden.

Bij de aanvraag zal gevraagd worden om de nodige bijlagen op te laden. Zie: [Hoe vraag je de kmo-groeisubsidie aan?](#)

Na de indiening wordt de aanvraag beoordeeld op ontvankelijkheid en volledigheid door een dossierbehandelaar van VLAIO. Vervolgens beoordelen twee projectadviseurs je aanvraag aan de hand van de vier beoordelingscriteria. Als je dossier volledig en ontvankelijk is verklaard maar er nog nood is aan extra toelichting, dan nodigt je projectadviseur je uit om het groeitraject mondeling toe te lichten.

De administrateur-generaal van VLAIO neemt vervolgens een beslissing over de aanvraag op basis van het advies van de projectadviseurs. De onderneming wordt per e-mail op de hoogte gebracht van de beslissing. Niet alleen naar de contactpersoon van de aanvraag, maar ook naar de [e-Box Enterprise van de onderneming](#).

Oproepkalender

In 2023 en 2024 worden er opnieuw 3 oproepen voorzien, waarbij telkens meerdere thema's worden opengesteld:

2024	Indienperiode	Thema's
Oproep 1	20/3/2024 – 15/4/2024	internationalisering-digitalisering-duurzaam en circulair ondernemen-innovatie
Oproep 2	1/7/2024 – 31/8/2024	internationalisering-digitalisering-duurzaam en circulair ondernemen-innovatie
Oproep 3	20/11/2024 – 15/12/2024	internationalisering-digitalisering-duurzaam en circulair ondernemen-innovatie

Uitbetalingsprocedure

De uitbetaling van de subsidie gebeurt in 2 schijven:

- de eerste schijf van 50% wordt ten vroegste uitbetaald bij de start van het project
- de tweede schijf van 50% wordt uitbetaald bij de afronding van het project

Heb je een kmo-groeisubsidie gekregen voor de aanwerving van een strategisch profiel en voor het inwinnen van extern advies? Dan wordt de steun voor de aanwerving en voor het advies apart uitbetaald.

Opgelet: Wijzigingen in het goedgekeurde steundossier zijn niet toegelaten. Een wijziging van dienstverlener omwille van redenen zoals niet tevreden over de competenties van de dienstverlener of de uitvoering van de opdracht, wijziging van de opdracht of splitsen van de opdracht in deelopdrachten bij verschillende dienstverleners wordt niet aanvaard. Deze overwegingen maken immers deel uit van een onderbouwd plan van aanpak wat een belangrijk beoordelingscriterium vormt bij het goedkeuren van een kmo-groeisubsidieaanvraag. Enkel in uitzonderlijke situaties zoals bijvoorbeeld het overlijden of faillissement van de dienstverlener kan een wissel van dienstverlener worden toegelaten.

Meer informatie kan je raadplegen op [Hoe verloopt de uitbetaling?](#)

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

info@vlaio.be

vlaio.be/kmo-groeisubsidie

Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies

Laatst gewijzigd op 5 jun 2024

Wat houdt de maatregel in

Kmo's kunnen via de kmo-portefeuille van VLAIO een subsidie bekomen voor bepaalde externe opleidingen of advies bij geregistreerde dienstverleners. Kleine ondernemingen krijgen 30% subsidie tot een maximum van € 7.500 op jaarbasis. Middelgrote ondernemingen krijgen 20% subsidie, eveneens tot een maximum van € 7.500 op jaarbasis.

Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cyberssecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor kleine ondernemingen en 35% voor middelgrote ondernemingen.

Wie komt in aanmerking

De kmo-portefeuille richt zich tot beoefenaars van vrije beroepen, kleine en middelgrote ondernemingen met een [aanvaardbare rechtsvorm](#), vestiging in het Vlaamse Gewest en een [aanvaardbare hoofdactiviteit](#).

Een onderneming is klein of middelgroot wanneer zij cumulatief aan volgende voorwaarden voldoet:

Criteria	ko	mo
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel jaaromzet	maximum €10 miljoen	maximum €50 miljoen
ofwel balanstotaal	maximum €10 miljoen	maximum €43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie ook [vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille/voorwaarden/de-europese-kmo-definitie](#)).

Vzw's komen niet in aanmerking voor de subsidies van de kmo-portefeuille (sommige vzw's komen wel in aanmerking voor de [Managementadvies subsidie voor de sociale economie](#) of de [Werkbaarheidscheque](#)).

Je kan de subsidie enkel aanvragen voor '[werken in je bedrijf](#)' in de vestiging in het Vlaams Gewest.

Wat komt in aanmerking

Enkel de opleidingen en adviezen die kaderen binnen een van de volgende acht toekomstgerichte thema's komen in aanmerking voor steun:

- **Bedrijfsstrategie:** de koers en structuur van je onderneming bepalen om zo de strategische bedrijfsdoelstellingen te bereiken.
- **Beroepsspecifieke competenties:** kennis en vaardigheden verwerven in een bepaald vaktechnisch gebied, nodig om de kerntaken van een functie of beroep uit te oefenen. Voor dit thema werd een lijst opgesteld van subsidiabele diensten die kan je raadplegen in pdf of via een online lijst. Enkel opleidingen of adviezen die op deze lijst staan kunnen worden gesubsidieerd.
- **Digitalisering:** inzetten op het gebruik van digitale technologieën, innovaties en data die leiden tot nieuwe activiteiten of wijzigingen in bestaande activiteiten op het vlak van hardware, software, onlinetoepassingen en cyberssecurity.

- **Duurzaamheid:** streven naar een efficiënter gebruik van grondstoffen, onderdelen en producten met respect voor milieu en maatschappij.
- **Financiële geletterdheid:** financiële en boekhoudkundige kennis verwerven die nodig is om een onderneming succesvol te beheren.
- **Innovatie:** antwoord bekomen op een specifieke technologische kennisvraag over een product, proces of dienst.
- **Internationalisering:** de nodige kennis verweven om internationaal te ondernemen.
- **Personneelsmanagement:** het personeelsbeleid uitwerken met als doel een goed functionerende arbeidsorganisatie.

Voor de thema's wordt een brede interpretatie gehanteerd. Alle diensten die inhoudelijk gelinkt kunnen worden aan een thema kunnen worden gesteund. Bij twijfel kan je contact opnemen met jouw dienstverlener. Enkel voor de beroepsspecifieke competenties wordt met een specifieke lijst gewerkt.

Opleiding

Met de kmo-portefeuille kan de kostprijs van opleidingen, bij een geregistreerde dienstverlener, gevolgd door de werkende in een onderneming gesubsidieerd worden. Elke opleiding moet bijdragen tot het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming en gericht zijn op de kernprocessen van de onderneming.

Afstandsleren of e-learningformules komen enkel in aanmerking indien er rechtstreekse interactie voorzien is met de lesgever, dit kan digitaal (bv. rechtstreekse chat of forum) of fysiek.

Voor elke opleiding moet een gepersonaliseerd vormingsattest worden uitgereikt en moet de opleidingsverstrekker een aanwezigheidslijst bijhouden.

Voorbeelden: informaticacursus, taaltraining in kader van internationalisering, managementtraining, opleiding balans lezen, ...

Advies

Advies in de kmo-portefeuille zijn schriftelijke raadgevingen verstrekt door een geregistreerde dienstverlener, gericht op de kernprocessen van de onderneming, bedoeld om de werking van jouw onderneming te verbeteren. De raadgevingen stellen je in staat om correcte en fundamenteel onderbouwde beslissingen te nemen voor jouw bedrijf.

Er zijn 2 mogelijke vormen van advies:

1. Schriftelijke aanbevelingen die een probleem analyseren, een concreet advies geven, een implementatieplan helpen opstellen en begeleiding bij implementeren.
2. Schriftelijke aanbevelingen die kansen en oplossingen signaleren, ze in kaart brengen en onderzoeken.

Voorbeelden: marktanalyse maken; investeringsanalyse maken; adviezen met het oog op het afsluiten van joint-ventures; identificeren, analyseren, bestuderen van mogelijke technische problemen, invloedsparameters of belemmeringen die zich stellen rond een beoogde innovatie; advies omtrent merkstrategie, advies over digitalisering of gebruik van artificiële intelligentie binnen de bedrijfsvoering, ...

Uitgesloten: advies over gewone bedrijfsuitgaven, wettelijk verplichte adviezen.

Omvang steun

Kleine onderneming

Voor een kleine onderneming wordt een steunpercentage van 30% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Middelgrote onderneming

Voor een middelgrote onderneming wordt een steunpercentage van 20% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Cybersecurity en energie-efficiëntie

Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cybersecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor kleine ondernemingen en 35% voor middelgrote ondernemingen.

Extra toelichting

- Het aanvaardbare projectbedrag voor opleiding dient minimum € 100 te bedragen;
- Het aanvaardbare projectbedrag voor advies dient minimum € 500 te bedragen;
- Een project moet worden afgewerkt vóór afloop van het daaropvolgende jaar (bv. een aanvraag ingediend op 5 april 2024 moet worden afgewerkt vóór 31 december 2025);
- Welke kosten:
  - Opleidings- of advieskost;
  - Catering bij opleiding tot € 25 per persoon per dag;
  - Cursusmateriaal voor zover dit uitsluitend wordt gebruikt tijdens de opleiding;
  - Verplaatsingskosten docent.
- Btw wordt niet gesubsidieerd.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille/wat-is-de-kmo-portefeuille.

Aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure voor de kmo-portefeuille gebeurt volledig digitaal. Als je voor de eerste keer een subsidieaanvraag wil doen, moet je je onderneming eerst [registreren](#).

Elke [subsidieaanvraag gebeurt online](#) nadat je een overeenkomst voor advies hebt afgesloten met je dienstverlener of een persoon die werkt binnen je onderneming hebt ingeschreven voor een opleiding. De [gebruikershandleiding van de kmo-portefeuille](#) helpt je om vlot een subsidieaanvraag in te dienen. Zo moet je eerst jouw eigen aandeel storten, waarna de subsidie vanuit VLAIO gestort wordt. Pas dan kan de dienstverlener rechtstreeks vanuit de 'kmo-portefeuille' betaald worden.

Vooraleer je jouw aanvraag indient moet je al een overeenkomst afgesloten hebben met een geregistreerde dienstverlener. Best vraag je dan zo snel mogelijk de subsidie aan. Dit moet gebeuren binnen de 14 kalenderdagen na aanvang van de prestaties.

Geregistreerde dienstverlener

Een dienstverlener kan je zoeken op de website via de module [Zoek een geregistreerde dienstverlener](#).

Informatie over de registratieprocedure voor dienstverleners kan je terugvinden op de website vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille/kmo-portefeuille-voor-dienstverleners.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Kmo-portefeuille

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 1700

kmo-portefeuille@vlaanderen.be

vlaio.be/kmo-portefeuille

Vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers

Laatst gewijzigd op 26 sep 2024

Wat houdt de maatregel in

Werkgevers uit de privé sector en kennisinstellingen worden vrijgesteld om 80% van de verschuldigde bedrijfsvoorheffing op de lonen van onderzoekers die zij tewerkstellen door te storten aan de fiscus.

Deze maatregel kende sinds 1 januari 2018 een uitbreiding naar een aantal bachelordiploma's.

Sinds 1 januari 2020 geldt ook voor deze bachelordiploma's een vrijstelling van 80% van de verschuldigde bedrijfsvoorheffing en beperkt tot 50% van het totale bedrag van de vrijstelling zoals toegepast voor de werknemers met een specifiek master- en/of doctordiploma voor kleine vennootschappen. Voor de overige ondernemingen wordt dit beperkt tot 25% van het totale bedrag van de vrijstelling zoals toegepast voor de werknemers met een specifiek master- en/of doctordiploma.

Vanaf 1 augustus 2023 moet de aanmelding van een onderzoeks- of ontwikkelingsproject of -programma bij de POD Wetenschapsbeleid (BELSPO) gebeuren vóór de aanvangsdatum van het project of programma om gebruik te kunnen maken van de vrijstelling bedrijfsvoorheffing. Meer informatie in de [Circulaire 2023/C/49 over het tijdstip van aanmelding bij de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers](#).

Wie komt in aanmerking

De vrijstelling kan aangevraagd worden door:

- Ondernemingen met economische activiteit, die bezoldigingen uitbetalen of toekennen aan onderzoekers met een doctoraat of een diploma van burgerlijk ingenieur of industrieel ingenieur. Ook bepaalde master- en bachelordiploma's komen in aanmerking (zie verder). Van het diplomaniveau kan worden afgeweken door:
  - Jonge innoverende ondernemingen (Young Innovative Company, definitie zie verder) en voor ondernemingen die op projectbasis samenwerken met universiteiten en andere non-profit onderzoeksorganisaties: voor deze onderzoekers kan de 80% vermindering pro rata de onderzoeksactiviteiten toegepast worden.
  - Jonge innoverende ondernemingen (Young Innovative Company) die wetenschappelijk personeel (onderzoekers, onderzoekstechnici, projectbeheerders inzake onderzoek en ontwikkeling) tewerkstellen. Deze vrijstelling is niet mogelijk voor administratief of commercieel personeel.
  - Ondernemingen die samenwerken met universiteiten of onderzoeksorganisaties. In dit geval kan de vrijstellingsmaatregel ook worden toegepast op O&O-personeel (tewerkgesteld in het samenwerkingsverband bij het bedrijf), dat niet over de diplomakwalificatie beschikt, maar deze kwalificatie door ervaring verworven heeft.
- Non-profit onderzoeksorganisaties die via een in ministerraad overlegd KB erkend worden als wetenschapsinstelling.

Young Innovative Company (YIC)

Een onderneming voldoet aan de definitie van YIC als de vennootschap:

- onderzoeksprojecten uitvoert;
- minder dan 10 jaar bestaat voor 1 januari van het jaar waarin de vrijstelling van doorstorting bedrijfsvoorheffing wordt toegekend;
- niet opgericht is in het kader van een concentratie, een herstructurering, een uitbreiding van een vroegere activiteit of een overname van dergelijke activiteiten;

- uitgaven heeft gedaan op het vlak van onderzoek en ontwikkeling die minstens 15% van de totale kosten van het voorgaande belastbaar tijdperk vertegenwoordigen;
- voldoet aan de definitie van kleine vennootschap (zie verder).

Wanneer de vennootschap aan het eind van een belastbaar tijdperk niet langer voldoet aan de definitie van Young Innovative Company mag de vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing niet meer toegepast worden op de bezoldigingen toegekend of betaald vanaf de eerstvolgende maand.

Definitie kleine vennootschap

Voor YIC blijft de oude definitie van kleine vennootschappen behouden: kleine vennootschappen zijn vennootschappen die voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:

- jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- jaaromzet exclusief btw: € 7.300.000;
- balanstotaal: € 3.650.000.

Wanneer het jaargemiddelde van het personeelsbestand meer dan 100 bedraagt, wordt de vennootschap niet meer aanzien als kleine vennootschap.

Voor de vrijstelling in het kader van de bachelordiploma's is een kleine vennootschap een vennootschap die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Dit houdt in dat er voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand: 50 werknemers;
- jaaromzet, exclusief btw: € 11.250.000;
- balanstotaal: € 6.000.000.

Opgelet! Deze laatste definitie is van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de VLAIO-pagina [Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie](#) > [Fiscale definitie](#).

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

In het geval van verbonden vennootschappen, moeten de criteria inzake omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Een vennootschap die zijn activiteit start, en dus niet beschikt over deze cijfers, moet de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten.

Welke diploma's komen in aanmerking

Masterdiploma's in de Vlaamse Gemeenschap:

- exacte wetenschappen
- toegepaste wetenschappen
- (dier)geneeskunde
- farmaceutische wetenschappen
- burgerlijk ingenieur
- industriële wetenschappen

- biotechniek
- architectuur
- productontwikkeling

Bachelordiploma's in de Vlaamse Gemeenschap:

- Academische bachelors: deze dienen behaald te zijn in één van de studiegebieden zoals bepaald voor masterdiploma's (of gelijkwaardig).
- Professionele bachelordiploma's:
  - biotechniek;
  - gezondheidszorg;
  - nautische wetenschappen;
  - Industriële wetenschappen en technologie;
  - (toegepaste) informatica
  - productontwikkeling

De lijsten met kwalificerende bachelor- en masteropleidingen: kan je raadplegen op [Aanmeldingen Fiscaliteit > Bedrijfsvoorheffing O&O > Diploma's](#).

Wat komt in aanmerking

Onderzoeks- of ontwikkelingsprojecten of -programma's zijn projecten of programma's die volgend doel hebben:

- **fundamenteel onderzoek:** experimentele of theoretische activiteiten die voornamelijk worden verricht om nieuwe kennis te verwerven over de fundamentele aspecten van verschijnselen en waarneembare feiten, zonder dat hiermee een rechtstreekse praktische toepassing of gebruik wordt beoogd;
- **industrieel onderzoek:** planmatig of kritisch onderzoek dat is gericht op het opdoen van nieuwe kennis en vaardigheden met het oog op de ontwikkeling van nieuwe producten, procedés of diensten, of om bestaande producten, procedés of diensten aanmerkelijk te verbeteren. Het omvat de vervaardiging van onderdelen van complexe systemen, die noodzakelijk is voor industrieel onderzoek, met name voor de validering van generale technologieën, met uitzondering van prototypes;
- **experimentele ontwikkeling:** het verwerven, combineren, vormgeven en gebruiken van bestaande wetenschappelijke, technische, zakelijke en andere kennis en vaardigheden voor plannen, schema's of ontwerpen van nieuwe, gewijzigde of verbeterde producten, procedés of diensten. Hieronder kan tevens de conceptuele formulering en het ontwerp van alternatieve producten, procedés of diensten worden verstaan en het vastleggen van informatie daarover. Deze activiteiten kunnen tevens het maken van ontwerpen, tekeningen, plannen en andere documentatie omvatten, mits zij niet voor commercieel gebruik zijn bestemd.

De ontwikkeling van commercieel bruikbare prototypes en proefprojecten valt eveneens onder experimentele ontwikkeling indien het prototype noodzakelijkerwijs het commerciële eindproduct is en de productie ervan te duur is om alleen voor demonstratie en validatiedoeleinden te worden gebruikt.

Onder experimentele ontwikkeling wordt niet verstaan routinematige of periodieke wijziging van bestaande producten, productielijnen, fabricageprocessen, diensten en andere courante werkzaamheden, zelfs indien deze wijzigingen verbeteringen kunnen inhouden.

Omvang steun

De steun bestaat er in dat de werkgevers vrijgesteld worden om een bepaald percentage van de verschuldigde bedrijfsvoorheffing op de bovenvermelde masterdiploma's (en eventueel bovenvermelde bachelordiploma's) door te storten aan de fiscus.

	Kleine vennootschappen*	Andere vennootschappen
Masterdiploma's	vrijstelling van 80%	vrijstelling van 80%
Bachelordiploma's	vrijstelling van 80% (beperkt tot 50% van het totale bedrag van de vrijstelling zoals toegepast voor de werknemers met een specifiek master- en/of doctordiploma)	vrijstelling van 80% (beperkt tot 25% van het totale bedrag van de vrijstelling zoals toegepast voor de werknemers met een specifiek master- en/of doctordiploma)

*Een kleine vennootschap die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (zie hoger)

Vanaf 2020 werd de vrijstelling voor de bachelordiploma's opgetrokken tot 80%.

Uitgezonderd voor de assistent-onderzoekers en post-doctorale onderzoekers aan universiteiten, hogescholen, erkende wetenschappelijke instellingen, enz. moet deze vrijstelling pro rata toegepast worden in verhouding tot de tijd die de betreffende personen effectief hebben besteed aan onderzoek of aan onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten of -programma's.

Aanvraagprocedure

Aanmelding van de O&O-activiteiten verplicht

De aanmelding gebeurt via een digitaal formulier. Zie de pagina [Aanmeldingen Fiscaliteit > Bedrijfsvoorheffing O&O](#).

Op dit formulier moet je o.m. het volgende aantonen:

- de identificatie van de schuldenaar van de bedrijfsvoorheffing;
- de beschrijving van het project of programma waarbij wordt aangetoond dat het fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling tot doel heeft;
- de verwachte aanvangsdatum en de vooropgestelde einddatum van het project of programma.
- de aangemelde werknemers hebben een geldig diploma en worden tewerkgesteld in deze onderzoeks- of ontwikkelingsprojecten of -programma's.

Deze registratie is een verplichting voor de bedrijven alvorens ze de vrijstelling mogen toepassen. Op deze registratie volgt geen goedkeuring of recht, het bedrijf is verantwoordelijk voor wat geregistreerd wordt. FOD Financiën bepaalt via controles of de vrijstelling van toepassing is of niet.

Vanaf 1 augustus 2023 wordt deze verplichting tot aanmelding van de O&O-activiteit nog strikter toegepast: enkel indien het programma werd aangemeld vóór de aanvangsdatum van dit project of programma kan er een toepassing zijn van de vrijstelling bedrijfsvoorheffing.

Deze informatie kan je best jaarlijks updaten. Op de website van BELSPO staat een [handleiding](#) hoe je dit best doet.

Non-profit onderzoeksorganisaties zijn vrijgesteld van deze aanmeldingsplicht.

Advies van BELSPO en FOD Financiën

Je kan als onderneming aan BELSPO advies vragen met betrekking tot de validiteit van het project/programma' op het aanmeldingsformulier. BELSPO gaat dan na of voldaan is aan de diplomavereisten, en/of de aangemelde onderzoeks- en/of ontwikkelingsprojecten of -programma's experimentele ontwikkeling, fundamenteel of industrieel onderzoek tot doel hebben. Hiervoor moet het vakje 'adviesaanvraag m.b.t. de validiteit van het project/programma' worden aangekruist op het aanmeldingsformulier.

Eens BELSPO zijn advies heeft uitgebracht, is dit bindend, zowel voor de aanvrager, als voor de FOD Financiën en wordt zo

rechtszekerheid voor jouw O&O-activiteiten gecreëerd.

De digitale aanmelding gebeurt via [Aanmeldingen Fiscaliteit > Bedrijfsvoorheffing O&O > Formulier Aanmelding bedrijfsvoorheffing O&O](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie kan je vinden op de website van BELSPO via de pagina [Aanmeldingen Fiscaliteit > Bedrijfsvoorheffing O&O](#). Je vindt er ook een uitgebreide rubriek met veel gestelde vragen.

Ook op Fisonetplus van FOD Financiën kan je meer informatie terugvinden in de [FAQ - Onderzoek & Ontwikkeling](#), de [Circulaire 2021/C/80 over de uitbreiding van de vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoek en ontwikkeling naar bachelors](#) en de [Circulaire 2023/C/49 over het tijdstip van aanmelding bij de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers](#).

Zie ook [Commentaar van art.275^{^3}, WIB](#). Hier vind je informatie over Circulaires, rechtspraak enz.

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

BELSPO

Federaal Wetenschapsbeleid

Simon Bolivarlaan 30 bus 7

1000 Brussel

België

T 02 238 34 56

fiscal@belspo.be

www.belspo.be/belspo/fiscal/index_fisc_nl.stm

Innovatieaftrek

Laatst gewijzigd op 29 mei 2024

Wat houdt de maatregel in

Via de innovatieaftrek (of aftrek voor innovatie-inkomsten) kunnen netto-inkomsten voortvloeiend uit een aantal intellectuele eigendomsrechten voor 85% vrijgesteld worden van vennootschapsbelasting. Slechts 15% is belastbaar. Dit zorgt voor een effectieve belastingdruk over deze inkomsten van maximum circa 4%.

Als er onvoldoende belastbare winst is om de innovatieaftrek toe te passen, mag het niet-afgetrokken gedeelte overgedragen worden naar de volgende belastbare tijdperken. De [Wet van 12 mei 2024 houdende diverse fiscale bepalingen \(1\)](#), artikel 24, die zopas werd gepubliceerd (BS 29 mei 2024), voegt daar nu een extra overdrachtsmogelijkheid aan toe. Ook al is er voldoende belastbare winst, dan kan een vennootschap ervoor kiezen om de (overgedragen) innovatieaftrek niet (geheel of gedeeltelijk) toe te passen maar de aftrek om te zetten in een niet-terugbetaalbaar belastingkrediet voor innovatie-inkomsten.

Het nieuwe belastingkrediet voor innovatie-inkomsten wordt verrekend met de vennootschapsbelasting of de belasting van niet-inwoners/vennootschappen. Het bedrag van het belastingkrediet is gelijk aan het bedrag van de innovatieaftrek die niet (geheel of gedeeltelijk) in mindering werd gebracht, vermenigvuldigd met het gewone tarief van de vennootschapsbelasting. De mogelijkheid tot omvorming naar het nieuwe belastingkrediet gaat in vanaf aanslagjaar 2025.

Wie komt in aanmerking

Binnenlandse vennootschappen en buitenlandse vennootschappen met een Belgische vaste inrichting kunnen van deze vrijstelling gebruik maken.

De onderneming moet volle eigenaar, mede-eigenaar, vruchtgebruiker of licentiehouder zijn van het eigendomsrecht. Het bestaan van een onderzoekscentrum (zoals bij de vroegere octrooiaftrek) is niet langer vereist.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking indien ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Wat komt in aanmerking

De intellectuele eigendomsrechten die hiervoor in aanmerking komen zijn:

- een octrooi;
- aanvullend beschermingscertificaat;
- kwekersrechten;
- auteursrechtelijk beschermde software;
- weesgeneesmiddelen;
- data- en/of marktexclusiviteit voor gewasbeschermingsmiddelen, geneesmiddelen voor menselijk of dierlijk gebruik.

Voorwaarden

De intellectuele eigendomsrechten waarvoor de vennootschap de innovatieaftrek wil genieten, moeten volledig of gedeeltelijk door de onderneming zelf ontwikkeld zijn of van derden zijn verworven. De van derden verworven eigendomsrechten moeten door de vennootschap volledig of gedeeltelijk verbeterd zijn.

Voor auteursrechtelijk beschermde software geldt de bijkomende voorwaarde dat deze moet voortvloeien uit een onderzoeks- of ontwikkelingsproject- of programma.

De vennootschap is onderworpen aan een uitgebreide documentatieverplichting. Per intellectueel eigendomsrecht moeten volgende elementen gestaaft worden: de berekening van het bedrag van de netto innovatie-inkomsten en van de breuk waarmee dit bedrag wordt vermenigvuldigd.

Berekening

De innovatieaftrek kan worden berekend met volgende formule:

Innovatieaftrek= Netto innovatie-inkomsten x 85% x Nexusbreuk

Uitleg termen:

- netto innovatie-inkomsten: innovatie-inkomsten – eigen kosten voor O&O met betrekking tot het betreffende intellectuele eigendomsrecht en de eventuele kosten van verwerving van het eigendomsrecht;
- nexus-breuk: het fiscaal voordeel wordt beperkt op basis van de zogenaamde nexus-breuk. De nexus-breuk zorgt ervoor dat het fiscaal voordeel slechts wordt verleend in de mate dat de intellectuele eigendomsrechten door de belastingplichtige zelf of onafhankelijke derden werd ontwikkeld. De nexus-breuk wordt weergegeven door volgende formule:

$$\frac{\text{Kwalificerende uitgaven} \times 130\%}{\text{Globale uitgaven}}$$

Hierbij zijn:

- kwalificerende uitgaven: de uitgaven voor werkelijke O&O activiteiten die verband houden met het IP-recht (exclusief kosten voor verwerving en uitgaven O&O aan verbonden ondernemingen);
- globale uitgaven: kwalificerende uitgaven + uitgaven voor verwerving van het intellectuele eigendomsrecht + uitgaven voor outsourcing O&O aan verbonden ondernemingen;
- de kwalificerende uitgaven mogen vermenigvuldigd worden met 130%, echter met als maximum de 'globale uitgaven'. Dit betekent dus dat de nexus-breuk maximum 1 kan bedragen.

De niet-benutte innovatieaftrek is overdraagbaar naar volgende jaren.

Aanvraagprocedure

De vennootschap kan de innovatieaftrek (85% van de inkomsten uit de kwalificerende intellectuele eigendomsrechten) aftrekken van de belastbare basis. Deze innovatieaftrek vindt plaats na de DBI-aftrek en voor de notionele interestaftrek (aftrek voor risicokapitaal), de aftrek van vorige verliezen en de investeringsaftrek.

Voor de octrooirechten kan reeds een aftrek genoten worden vanaf de indiening van een octrooi. Voor auteursrechtelijke software is er geen aanvraagprocedure nodig waardoor de innovatie-aftrek onmiddellijk kan toegepast worden.

Wanneer er onduidelijkheid bestaat rond het bedrag van de innovatie-inkomsten kan men een fiscale ruling aanvragen bij de 'Dienst voorafgaande beslissingen in fiscale zaken': zie [Fiscale ruling \(voorafgaande bindende beslissing\)](#).

Bij de aangifte vennootschapsbelasting moet een specifieke bijlage gevoegd worden in het kader van 'de uitgebreide documentatieplicht', vereist op zowel het vlak van de inkomsten als de uitgaven (Tracking & tracing principe).

Het bepalen van de innovatie-inkomsten en de uitgaven moet namelijk in principe per intellectueel eigendomsrecht gebeuren. Maar wanneer de vennootschap kan aantonen dat dit praktisch gezien niet mogelijk is, mag zij de inkomsten/uitgaven vaststellen, hetzij per 'type' product of dienst, hetzij per 'groep' van producten of diensten, die voortvloeien uit intellectuele eigendomsrechten.

Meer details hierover zijn terug te vinden in de rubriek 26 en 27 van de '[Circulaire 2020/C/95 FAQ met betrekking tot de aftrek voor innovatie-inkomsten](#)' in de Fisconetplus databank van FOD Financiën.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer details over deze maatregel zijn terug te vinden in de 'Circulaire 2020/C/95 FAQ met betrekking tot de aftrek voor innovatie-inkomsten' op MyMinFin.

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Intellectuele eigendom steunmogelijkheden

Laatst gewijzigd op 4 okt 2024

Wat houdt de maatregel in

Bedrijven die willen investeren in intellectuele eigendomsrechten kunnen een beroep doen op een aantal ondersteunende maatregelen. Op deze pagina geven we een overzicht van een aantal subsidies en fiscale voordelen, specifiek voor intellectuele eigendom (IE).

Aftrek voor innovatie-inkomsten

De netto-inkomsten uit octrooien, aanvullende beschermingscertificaten, kwekersrecht, innovatieve software, weesgeneesmiddelen en door de overheid toegekende data-en/of marktexclusiviteit voor gewasbeschermingsmiddelen of geneesmiddelen voor menselijk of dierlijk gebruik, kunnen tot 85% vrijgesteld worden van vennootschapsbelasting.

Meer informatie kan je raadplegen op de pagina [Innovatieaftrek](#) in de Subsidiedatabank.

Fiscale regeling inzake auteursrechten en naburige rechten

Inkomsten uit auteursrechten en naburige rechten kunnen tot een (bruto) bedrag van € 37.500 beschouwd als roerend inkomen (geïndexeerd bedrag voor inkomstenjaar 2023 € 70.220) en zo onderworpen aan een fiscaal gunstig tarief van 15%. Sinds 1 januari 2023 werd deze regeling grondig hervormd waardoor de toepassing vernauwd werd. Uit een recente uitspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt dat softwareontwikkeling uitgesloten wordt voor deze fiscale regeling.

Meer informatie kan je terugvinden op de pagina [Fiscale regeling voor auteursrechten en naburige rechten](#) in de Subsidiedatabank.

Gratis gepersonaliseerde IE-ondersteuning

Het Europees Bureau voor Intellectuele Eigendom (EUIPO) wil haar steentje bijdragen om kmo's volgens [Europese definitie](#) (incl. vzw's met economische activiteit) te ondersteunen op het vlak van intellectuele eigendom. Ze lanceerde een dienst om kmo's in contact te brengen met dienstverleners van kosteloze juridische bijstand en advies rond intellectuele eigendom in de hele EU. Via dit project kunnen bedrijven gratis gepersonaliseerd advies en juridische bijstand op het vlak van intellectuele eigendom krijgen.

Dit IE-advies is beperkt tot één dienst per kmo.

Meer informatie via [IP pro bono](#).

i-DEPOT

Om aan te tonen dat je op een bepaalde datum al bezig bent met een bepaald idee, is een bewijs van datum aangewezen. Eén van de mogelijkheden om een vaste datum te creëren, is een i-DEPOT bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom indienen. Opgelet: dit is enkel een bewijsmiddel, geen IE-recht! Je i-DEPOT blijft geheim, tenzij je er zelf voor kiest om je i-DEPOT (gedeeltelijk) vrij te geven. Via VLAIO kan je een korting van € 10 krijgen op de kostprijs van zo'n online i-DEPOT.

Deze ID-code kan iedereen aanvragen via idepot@vlaio.be.

Meer informatie kan je terugvinden via [deze pagina in de expertisedatabank](#). [Hier kan je jouw i-DEPOT aanvragen](#).

Investeringsaftrek en belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling

Ondernemingen die investeren in octrooien, kunnen onder bepaalde voorwaarden een verhoogde investeringsaftrek krijgen. Via dit fiscaal voordeel kan de onderneming een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van

investeringen aftrekken van de belastbare winst.

Naast de investeringsaftrek is er ook het systeem van belastingkrediet voor onderzoek, waarbij het fiscaal voordeel bestaat uit een belastingvermindering op de verschuldigde vennootschapsbelasting.

Meer informatie kan je terugvinden in de [maatregel Investeringsaftrek](#) in de Subsidiedatabank en in de [maatregel Belastingkrediet onderzoek en ontwikkeling](#) in de Subsidiedatabank.

Kmo-portefeuille

Via de kmo-portefeuille kunnen kmo's (geen vzw's) een subsidie aanvragen voor bepaalde opleidingen en adviezen, verstrekt door geregistreerde dienstverleners. Dit kan ook voor opleidingen en advies met betrekking tot intellectuele eigendom. Kosten voor het opmaken en indienen van merk/model, octrooiaanvraag komen echter niet in aanmerking voor de kmo-portefeuille.

In het kader van de kmo-portefeuille kunnen kleine ondernemingen 30% en middelgrote ondernemingen 20% steun genieten. Het maximale steunplafond is € 7.500 steun per jaar.

Meer informatie kan je terugvinden op [deze pagina in de Subsidiedatabank](#) of op [de pagina van de kmo-portefeuille](#).

Korting voor Europese octrooiaanvragen

Het Europees Octrooibureau heeft een aantal kortingen voorzien voor de kleinere ondernemingen, start-ups en andere innovatoren. Vooreerst is er de taalgerelateerde korting voor aanvragen die ingediend worden in een andere taal dan Engels, Frans of Duits. Om in aanmerking te komen moet de aanvraag ingediend worden door een micro-onderneming of kmo (Europese definitie), natuurlijk persoon, non-profit organisatie, universiteit of onderzoeksorganisatie. Zij kunnen een korting krijgen van 30% op verschillende taksen zoals de indieningstaks en de onderzoekstaks. Belgische bedrijven die een aanvraag doen in het Nederlands komen in aanmerking voor deze korting. Naast deze korting kunnen deze aanvragers ook een beroep doen op de compensatie voor de vertalingskosten voor de aanvraag van een unitair octrooi. Deze bedraagt € 500 en is cumuleerbaar met de taalgerelateerde korting.

Specifiek voor micro-ondernemingen (minder dan 10 werknemers en maximum omzet € 2 miljoen/jaar) wordt een korting van 30% verleend op de meest voorkomende taksen binnen de verleningsprocedure zoals de indieningstaks, onderzoekstaks, verleningstaks,....

Meer informatie: [kortingen bij EP octrooiaanvragen](#) en [compensatie unitair octrooi](#)

Onderzoeks- en ontwikkelingsproject

Ondernemingen die innoveren kunnen een subsidie aanvragen bij VLAIO. In deze subsidieaanvraag kunnen ook de kosten voor IE opgenomen worden. Het gaat dan over kosten voor activiteiten ter oriëntering van het project of ter vrijwaring van de exploitatie van de tijdens het project opgebouwde kennis. Typisch betreft dit opzoekingen in de databanken van intellectuele eigendomsrechten en de analyse van de opzoekingsresultaten. Zowel personeelskosten als kosten van externen (factuur) zijn aanvaardbare kosten binnen de subsidieaanvraag. Voor kmo's, en enkel in ontwikkelingsprojecten, worden ook de kosten voor de bescherming van de projectresultaten tot € 20.000 aanvaard als kosten. Het gaat dan over de kosten van externen voor het aanvragen van een merk, model en/of octrooi (met uitzondering van de instandhoudingstaksen en kosten in het kader van een juridisch geschil). Het steunpercentage is afhankelijk van het type dossier en van de grootte van de onderneming.

Meer informatie kan je terugvinden in de Subsidiedatabank ([onderzoeksproject](#) en [ontwikkelingsproject](#)) of op de website van VLAIO ([onderzoeksproject](#) en [ontwikkelingsproject](#)).

Prediagnostische dienst voor Intellectuele Eigendom

Elke onderneming (ook vzw's) met een ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen met een maatschappelijke zetel in België kan via de FOD Economie een gratis doorlichting op het vlak van intellectuele eigendom

aanvragen. Deze doorlichting is bedoeld voor zowel innovatieve bedrijven die nog niet vertrouwd zijn met intellectuele eigendomsrechten als voor bedrijven die wel al kennis hebben over intellectuele eigendomsrechten maar nieuwe domeinen willen verkennen.

Een IE-deskundige, erkend door de Dienst Intellectuele Eigendom, zal aangesteld worden om jouw onderneming door te lichten op alle vlakken van het intellectuele eigendomsrecht: auteursrecht en naburige rechten, octrooien, merken, domeinnamen, tekeningen en modellen en kwekersrechten. Ook de praktische kant van contracten, licenties en het gebruik van IE-databanken worden belicht. Na deze doorlichting wordt een rapport met aanbevelingen voor jouw bedrijf opgemaakt.

De duurtijd tussen aanvraag en het uiteindelijk opleveren van een rapport is 3 maanden.

Meer informatie en aanvragen via: [prediagnostische dienst](#)

SME-Fund (IE-voucher)

Via de IE-vouchers kunnen kmo's (Europese definitie) een deel van de aanvraagkosten van intellectuele eigendomsrechten terugvorderen. Deze subsidie kan aangevraagd worden tot 5 december 2024 of tot uitputting van de middelen. Het budget voor octrooien is inmiddels terug uitgeput, er zijn dus geen aanvragen meer mogelijk.

Er kunnen 3 soorten vouchers aangevraagd worden, voor:

1. **merken en modellen:** tot max. 75% met een maximum van € 1.000 per begunstigde en kan gebruikt worden voor meerdere merk- en/of modelaanvragen.
  - a. Er is een terugbetaling mogelijk van 75% van de taksen (voor de aanvraag, bijkomende klassen, onderzoek, registratie en (opschorting van de) publicatie) voor de **registratie van merken en/of modellen in de Benelux (of andere nationale registraties) of in de EU.**
  - b. Er is een terugbetaling mogelijk van 50% van de taksen (voor aanvraag, aanwijzingstaksen EU en daarbuiten) voor het verkrijgen van **internationale bescherming** van merken en modellen via WIPO.
2. **Geen aanvragen meer mogelijk - octrooien:** tot max. 75% met een maximum van € 3.500 per begunstigde en kan gebruikt worden voor één of meerdere octrooiaanvragen.
  - a. Een terugbetaling tot 75% is mogelijk voor:
    - de taksen gelinkt aan een wereldwijd onderzoek naar de stand van de techniek uitgevoerd door een nationaal IE-bureau van een EU-lidstaat (bv. België);
    - de kosten voorafgaand aan de verlening van een octrooi (de kosten van indiening, zoekopdrachten en onderzoek) en de taksen voor de verlening en publicatie met het oog op nationale bescherming in een EU-lidstaat (bv. België);
    - de kosten voor de indiening en onderzoekopdrachten i.v.m. Europese octrooien die worden aangevraagd bij het Europees Octrooibureau (EOB).
  - b. Een terugbetaling tot 50% is mogelijk van de **juridische kosten** voor het opstellen en indienen van een **Europese octrooiaanvraag** (met een maximumbedrag van € 2.000). De terugbetaling is onderworpen aan de volgende voorwaarden:
    - de dienst heeft betrekking op het opstellen en indienen van een **Europese octrooiaanvraag**;
    - de dienst werd geleverd door een **professionele vertegenwoordiger, juridisch adviseur of vereniging van professionele vertegenwoordigers** die in de EU gevestigd zijn en ingeschreven zijn in de [officiële lijst van het EOB](#);
    - de vraag voor terugbetaling moet online en binnen de vastgestelde termijn gebeuren.
3. **kwekersrechten:** tot 75% met een maximum van € 1.500 per begunstigde en is mogelijk voor de bescherming van één of meerdere plantensoorten. Er is een terugbetaling van 75% van de **online aanvraag- en onderzoekskosten** mogelijk voor de aanvraag van communautair kwekersrecht via Community Plant Variety Office (CPVO).

Belangrijk is dat de IE-voucher moet aangevraagd en goedgekeurd worden voor de registratie van merken, modellen,

octrooien of plantenrassen! Meer informatie via [SME-Fund](#).

De-minimis

Bepaalde maatregelen van deze overzichtsmaatregel vallen onder de toepassing van de Europese de minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Dit is het geval voor de Kmo-portefeuille.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/groei-innovatie/intellectuele-eigendom/besch...

Baekeland-mandaten

Laatst gewijzigd op 6 sep 2024

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen (incl. vzw's met een economische activiteit) kunnen een subsidie krijgen van VLAIO als zij een onderzoeker (al dan niet in loondienst) toelaten een doctoraat uit te voeren in nauwe samenwerking met de onderneming. De Baekeland-mandaten voorzien in co-financiering van personeels- en werkingskosten in relatie tot één werknemer.

De [Baekeland-mandaten oproep 2024B](#) werd geopend op 21 juni 2024. De uiterste datum voor indiening was 3 september 2024 (12u).

Wie komt in aanmerking

Deze steunmogelijkheid is bedoeld voor bedrijven met rechtspersoonlijkheid (incl. vzw's met een economische activiteit) met een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest en er economische activiteiten uitoefent.

In een Baekeland-mandaat zijn er minimaal 5 partijen betrokken:

- VLAIO dat het mandaat toekent;
- het bedrijf dat optreedt als **hoofdaanvrager**, mee instaat voor financiering en een industriële mentor/promotor aanduidt;
- de mandataris;
- de kennisinstelling waaraan de mandataris verbonden is;
- de promotor die instaat voor de doctoraatsbegeleiding en verbonden is aan een Vlaamse universiteit.

De mandataris kan zowel werknemer zijn van het bedrijf als van de universiteit of kennisinstelling. Ook andere kennisinstellingen - strategische onderzoekscentra, onderzoeksinstituten, hogescholen, enz. - kunnen optreden als gastinstelling voor de doctorandus, indien zij samenwerken met een promotor verbonden aan een Vlaamse universiteit.

De werkzaamheden kunnen plaatsgrijpen bij zowel de kennisinstelling als het bedrijf.

[Ondernemingen in moeilijkheden](#) komen niet in aanmerking.

Wat komt in aanmerking

De projecten moeten minstens een wetenschappelijke uitdaging vormen en een probleemstelling bieden die een onderzoeker de kans geeft om zich intellectueel te bekwamen en door te groeien tot een volwaardig onderzoeker.

De projecten moeten een dubbele doelstelling hebben:

- onderzoek dat in geval van succes een duidelijke economische finaliteit heeft en een meerwaarde biedt voor het betrokken bedrijf;
- onderzoek is gericht op een doctoraat en voldoet aan de gangbare criteria voor doctoraatswaardig onderzoek.

Ook van belang is de omvang en waarschijnlijkheid van de te verwachten valorisatie met aandacht voor voldoende toegevoegde economische waarde voor Vlaanderen.

Omvang steun

Steun

De basissteun bedraagt 50% van de aanvaarde kosten. Dit kan worden verhoogd (cumuleerbaar):

- 10% bij samenwerking met andere onafhankelijke bedrijven of internationale samenwerking (mits geen bedrijf meer dan 70% aandeel heeft in de kosten);
- 10% voor een middelgrote onderneming;
- 20% voor een kleine onderneming.

VLAIO betaalt de subsidie aan de onderneming die instaat voor de volledige vergoeding van de partners.

Reiskrediet

VLAIO wil binnen het Baekeland-programma de mobiliteit van de onderzoeker stimuleren, in eerste instantie tussen de academische en industriële wereld, maar eveneens de internationale mobiliteit. Hiervoor kan een reiskrediet worden bekomen.

Duur

Een Baekeland-mandaat duurt in principe 4 jaar.

Begroting

Een Baekeland-mandaat voorziet financiering van de personeels-, overhead- en werkingskosten in relatie met één specifieke werknemer. De som van de niet-personeelskosten mag maximaal € 50.000 bedragen per jaar bij voltijdse bezetting (evenredig te verlagen bij een deeltijdse bezetting). Hierbij wordt gewerkt met het VLAIO kostenmodel. Vanaf 1 juli 2021 gelden nieuwe regels voor dit kostenmodel (zie [Documenten](#)).

Aanvraagprocedure

Je kan gedurende het hele jaar een aanvraag voor een Baekeland-mandaat indienen. VLAIO neemt de beslissingen gegroepeerd tijdens twee beslismomenten per kalenderjaar. Voor elk beslismoment geldt een uiterste indieningsdatum.

Een projectaanvraag voor een baekeland-mandaat wordt elektronisch ingediend. De [aanvraagprocedure](#) verloopt online.

De aanvragen moeten worden opgesteld aan de hand van een template die terug te vinden is onderaan de pagina [aanvraagprocedure](#).

Meer informatie vind je ook in het tijdschema voor de [oproep 2024](#).

De steun wordt door VLAIO toegekend als een projectmatige steun, uitbetaald in jaarlijkse voorschotten aan het bedrijf.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze steunmaatregel.

Het gaat met name om “de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen”. Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

baekeland-IM@vlaio.be

vlaio.be/baekeland-mandaten

Els Tourwé

baekeland-IM@vlaio.be

T 02 432 42 90

Innovatiemandaten (IM)

Laatst gewijzigd op 6 sep 2024

Wat houdt de maatregel in

Analoog aan [Baekeland-mandaten](#) kunnen ondernemingen (incl. vzw's met een economische activiteit) in het Vlaamse Gewest van VLAIO een subsidie bekomen van maximum 80% (co-financiering van personeels- en werkingskosten gedurende 1 tot 3 jaar) voor basisonderzoek uitgevoerd door een postdoctoraal onderzoeker (in loondienst van de onderneming of kennisinstelling) in nauwe samenwerking met de onderneming.

Een belangrijke voorwaarde is dat er bij de projectuitvoering kennis opgebouwd wordt in Vlaanderen, concreet in de Vlaamse vestiging en dat er na de projectuitvoering resultaten gevaloriseerd worden in Vlaanderen.

De [Innovatiemandaten oproep 2024B](#) werd geopend op 21 juni 2024. De uiterste datum voor indiening was 3 september 2024 (12u).

Wie komt in aanmerking

Deze steunmogelijkheid is bedoeld voor ondernemingen met rechtspersoonlijkheid (incl. vzw's met een economische activiteit) met een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest en er economische activiteiten uitoefent.

Voor spin-off mandaten moet de oprichting van het bedrijf in Vlaanderen voorzien worden.

In een Innovatiemandaat zijn er minimaal 4 partijen betrokken:

- VLAIO dat het mandaat toekent;
- het bedrijf dat optreedt als **hoofdaanvrager**, mee instaat voor financiering en een industriële promotor aanduidt;
- de mandataris;
- de wetenschappelijke promotor die verbonden is aan een Vlaamse onderzoeksinstituting.

De mandataris kan zowel werknemer zijn van het bedrijf als van de kennisinstelling. De werkzaamheden kunnen plaatsgrijpen bij zowel de kennisinstelling als het bedrijf.

[Ondernemingen in moeilijkheden](#) komen niet in aanmerking.

Wat komt in aanmerking

De projecten die in aanmerking komen, zijn gericht op de uitwerking van basisonderzoek om de resultaten toepasbaar te maken binnen bedrijven en op de economische valorisatie van onderzoek. Veelal wordt verder gewerkt op de onderzoeksresultaten die bekomen werden tijdens voorafgaand doctoraatsonderzoek, en waar nog bijkomende stappen moeten gezet worden om tot mogelijke toepassingen en een transfer van resultaten te komen. Het gaat over onderzoekstappen waarvan:

- de risicograad nog te hoog ligt om reeds als O&O project uitgevoerd te worden, of waarvoor de kennis en/of de tools nog niet aanwezig zijn in het bedrijf. De postdoctoraal onderzoeker kan de brug slaan tussen de academische en bedrijfswereid;
- die in geval van succes een duidelijke economische finaliteit hebben en een meerwaarde bieden voor het betrokken bedrijf.

Binnen een innovatiemandaat kan gewerkt worden naar de oprichting van een spin-off bedrijf (spin-off mandaten) of kan er samengewerkt worden met een bestaand bedrijf.

Een belangrijke voorwaarde is dat er bij de projectuitvoering kennis opgebouwd wordt in Vlaanderen, concreet in de

Vlaamse vestiging en dat er na de projectuitvoering resultaten gevaloriseerd worden in Vlaanderen.

Omvang steun

Spin-off bedrijf

Een 'Spin-off mandaat' kan enkel aangevraagd worden door kennisinstellingen. In deze fase wordt de begroting 100% gesubsidieerd. (Hierover meer op de VLAIO-website [Innovatiemandaten](#).)

Bestaand bedrijf

Fase 1: Een innovatiemandaat (maximum 12 maanden) kan enkel aangevraagd worden door kennisinstellingen. In deze fase wordt de begroting 100% gesubsidieerd.

Fase 2: De basissteun dat aan een bedrijf in fase 2 kan worden uitbetaald bedraagt 50% van de aanvaarde kosten. Dit kan worden verhoogd (cumulatief):

- 10% bij samenwerking met andere onafhankelijke bedrijven of internationale samenwerking (mits geen bedrijf meer dan 70% aandeel heeft in de kosten);
- 10% voor een middelgrote onderneming;
- 20% voor een kleine onderneming.

Duur

Een mandaat duurt in principe twee jaar. Bij samenwerking met een bestaande onderneming, kan een mandaat van 3 jaar aangevraagd worden, waarbij fase 1 maximaal 12 maanden duurt. De reden voor een totale projectduur van meer dan 24 maanden moet inhoudelijk onderbouwd worden (bv. omwille van langdurige testen).

Begroting

De begroting omvat personeelskosten van de mandataris (dus één werknemer), overhead en werkingskosten. De niet-personeelskosten bedragen maximaal € 50.000 per voltijds mensjaar. Hierbij wordt gewerkt met het VLAIO kostenmodel. Vanaf 1 juli 2021 gelden nieuwe regels voor dit kostenmodel (zie [Documenten](#)).

Aanvraagprocedure

Je kan gedurende het hele jaar een aanvraag voor een Innovatiemandaat indienen. VLAIO neemt de beslissingen gegroepeerd tijdens twee beslismomenten per kalenderjaar. Voor elk beslismoment geldt een uiterste indieningsdatum.

Een projectaanvraag wordt elektronisch ingediend. De [aanvraagprocedure](#) verloopt online.

De aanvragen moeten worden opgesteld aan de hand van een template die terug te vinden is onderaan de pagina [aanvraagprocedure](#).

Meer informatie vind je ook in het tijdschema voor de [oproep 2024](#).

De steun wordt door VLAIO toegekend als een projectmatige steun, uitbetaald in jaarlijkse voorschotten aan het bedrijf.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze steunmaatregel voor Fase 2.

Het gaat met name om “de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen”. Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

baekeland-IM@vlaio.be

vlaio.be/innovatiemandaten

Els Tourwé

baekeland-IM@vlaio.be

T 02 432 42 90

Fiscale regeling voor auteursrechten en naburige rechten

Laatst gewijzigd op 29 aug 2024

Wat houdt de maatregel in

Inkomsten uit auteursrechten worden beschouwd als een zogenaamd roerend inkomen en dit tot een (bruto) bedrag van maximaal € 70.220 (bedrag geldig voor inkomstenjaar 2023). Daarnaast kunnen auteurs genieten van een belangrijk kostenforfait op het ontvangen inkomen. Het saldo is onderworpen aan een roerende voorheffing van 15% die rechtstreeks wordt ingehouden door de schuldenaar van het auteursrecht (bijvoorbeeld de uitgeverij).

Sinds aanslagjaar 2013 moeten de inkomsten verplicht worden vermeld in de belastingaangifte, zelfs al is er correct roerende voorheffing ingehouden. Hierdoor wordt het belastingtarief verhoogd met de gemeentebelasting.

Deze fiscale regeling werd hervormd vanaf 1 januari 2023. Er is in een overgangsregeling voorzien voor het aanslagjaar 2024 (inkomsten 2023) voor diegene die het systeem momenteel kunnen toepassen maar niet meer voldoen aan de strengere voorwaarden van de nieuwe regeling.

Wie komt in aanmerking

Elke natuurlijke persoon onderworpen aan de Belgische personenbelasting, die inkomsten verwerft uit de cessie of concessie van auteursrechten en naburige rechten komt in aanmerking. Ook werknemers en zelfstandigen komen dus in aanmerking.

Bijkomend is vereist dat wie gebruik wil maken van de fiscale regeling ofwel over een kunstwerkattest moet beschikken ofwel kan aantonen dat de auteursrechten werden overgedragen of in licentie gegeven aan een derde voor mededeling aan het publiek, voor openbare uitvoering of opvoering, of voor reproductie. Ook de auteursrechten via collectieve beheersovereenkomsten vallen hieronder.

Zolang de regeling rond het kunstwerkattest nog niet van toepassing is, zal er gekeken worden naar de bestaande kunstenaarskaarten bij wijze van tolerantie.

Een recent arrest van het Grondwettelijk Hof sluit softwareontwikkeling uit van deze fiscale regeling.

Wat komt in aanmerking

De regeling geldt voor inkomsten uit de overdracht of licentie (ook wettelijke en verplichte licenties) van auteursrechten en naburige rechten op originele werken van letterkunde of kunst, door de auteur (oorspronkelijke rechthebbende), zijn erfgenamen of legatarissen of prestaties van uitvoerende kunstenaars. Het doel van deze cessie of concessie is de exploitatie of het daadwerkelijk gebruik van de rechten.

Omvang steun

Het belastingtarief op de inkomsten uit auteursrechten bedraagt 15% voor de inkomstenschijf van 0 tot € 37.500 (€ 70.220 geïndexeerd voor de inkomsten geïnd in 2023). De inkomsten boven dit plafond worden beschouwd als beroepsinkomsten. Dit deel wordt dan ook toegevoegd aan de andere beroepsinkomsten en is onderworpen aan een belastingtarief per schijf.

Er wordt echter wel een bijkomende beperking ingevoerd in die gevallen waarbij de overdracht of licentie gepaard gaat met een geleverde prestatie. De verhouding tussen de vergoeding van de auteursrechten en de totale vergoeding (inclusief geleverde prestaties) mag niet hoger zijn dan 50% (inkomsten 2023), 40% (inkomsten 2024) en 30% (inkomsten 2025). De vergoeding voor de prestaties moet marktconform zijn. Deze beperking geldt niet bij vergoedingen voor de overdracht die naderhand en losstaand van de initiële vergoeding wordt verkregen.

En er wordt voortaan ook rekening gehouden met de gemiddelde inkomsten uit auteursrechten die in de 4 voorafgaande belastbare tijdspannen genoten werden. Indien deze het maximumplafond van € 37.500 (€ 70.220 voor 2023) overschreden heeft, dan worden de auteursrechten van het lopend jaar niet beschouwd als roerende inkomsten.

Voor de inkomsten geïnd in 2023 gelden volgende kostenforfaits:

- 50% op de inkomstenschijf van € 0 tot € 18.720;
- 25% op de inkomstenschijf van € 18.720 tot € 37.450;
- boven de € 37.450 kunnen er geen forfaitaire beroepskosten meer worden afgetrokken.

Er is een overgangsregeling van 1 jaar voorzien voor wie vanaf 1 januari 2023 niet meer in aanmerking komt voor de vernieuwde regeling. Voor de inkomsten van 2023 mag dan de regeling nog worden toegepast, maar met halvering van het absolute maximumplafond van € 37.500 (€ 70.220 voor 2023) en de forfaitaire kostenaf trek.

Hou er rekening mee dat als de auteursrechten uitbetaald worden aan een vzw, 15% roerende voorheffing afgehouden wordt. Bij het doorstorten naar de leden wordt nog eens 15% afgehouden.

RSZ-vrijstelling voor auteursrechten voor werknemers

Vanaf 1 januari 2023 is de vergoeding voor de overdracht van de auteursrechten en naburige rechten, zoals beschreven in de fiscale wetgeving, die door de werkgever betaald wordt aan zijn werknemer vrijgesteld van sociale zekerheidsbijdragen als aan volgende voorwaarden wordt voldaan:

- de werknemer wordt betaald voor de overdracht of de licentie van de auteursrechten of naburige rechten voor een mededeling aan het publiek, een openbare uitvoering of reproductie;
- of de werknemer heeft een kunstwerkkattest;
- en de (niet-onderworpen) vergoedingen worden aangegeven bij de RSZ.

De vrijstelling geldt enkel voor maximaal 30% van het totale loon:

- het totaalbedrag van aan RSZ-bijdragen onderworpen loon waarop de werknemer recht heeft;
- en het totaalbedrag van de door de werkgever aan de betrokken werknemer toegekende vergoedingen voor de overdracht of het in licentie geven van auteursrechten en naburige rechten.

Is de vergoeding meer dan 30%, dan wordt het deel dat die 30% overschrijdt onderworpen aan de gewone bijdragen.

Zowel het loon als de vergoeding moeten vastgesteld zijn op een marktconforme manier.

In principe zijn de vergoedingen ter vervanging of omzetting van loon, premies, voordelen in natura of enig ander voordeel of aanvulling onderworpen aan RSZ-bijdragen tenzij:

- de vergoeding fiscaal aangegeven werd als roerende inkomsten in de personenbelasting in 2018, 2019, 2020, 2021 of 2022;
- het bedrag van de toegekende vergoeding het laagste is van:
  - het bedrag dat in de personenbelasting als roerende inkomsten werd aangegeven
  - of het verschil tussen het bedrag dat als roerende inkomsten werd aangegeven bij de fiscus en het bij de RSZ aangegeven bedrag als loon in uitvoering van de arbeidsovereenkomst.

De werkgever heeft tot eind 2023 om het omgezette bedrag aan te geven bij de RSZ. Het gaat over het bedrag voor het jaar 2022. Werd in 2022 echter niets aangegeven gaat het respectievelijk voor 2021, 2020, 2019 of 2018.

Werkgevers die auteursvergoedingen in de jaren 2018 tot 2022 fiscaal aangegeven hebben als roerende inkomsten maar niet bij de RSZ, kunnen dit alsnog regulariseren tot 31 december 2023. Daarvoor moet een aangifte bij de RSZ gebeuren van alle niet bij de RSZ aangegeven vergoedingen die overeenkomen met de bedragen van de als roerende inkomsten aangegeven bedragen in de personenbelasting voor 2018, 2019, 2020, 2021 en 2022.

Meer informatie kan je terugvinden bij de [Tussentijdse Instructies van de RSZ](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

De nodige formulieren kan je terugvinden via:

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/voorheffingen/roerende_voorheffing/formulieren.

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Investeringsaftrek

Laatst gewijzigd op 15 okt 2024

Wat houdt de maatregel in

Een onderneming, die bij de oprichting of uitbreiding van haar activiteiten een investering uitvoert, kan onder bepaalde voorwaarden een investeringsaftrek verkrijgen. Dit is een fiscaal voordeel waarbij men een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van de investeringen uitgevoerd tijdens het belastbaar tijdperk, mag aftrekken van de belastbare winst. Het percentage past men éénmalig toe op de aanschaffings- of beleggingswaarde van de goederen. In enkele gevallen mag men de aftrek spreiden over de afschrijvingsperiode van de investeringen. Vooral de verhoogde aftrekken zijn belangrijk.

Als de winst onvoldoende is, mag de investeringsaftrek onder bepaalde voorwaarden worden overgedragen op de winsten van een volgend belastbaar tijdperk.

1. De investeringsaftrek wordt vanaf 1 januari 2025 grondig hervormd. In de rubriek [Nieuwe investeringsaftrek voor investeringen in 2025](#) vind je alvast de belangrijkste informatie. We wachten nog steeds op o.m. de publicatie van verschillende Koninklijke Besluiten (KB's) die o.m. de vier investeringslijsten van de 'Thematische aftrek' bepalen. Zodra deze beschikbaar zijn brengen we je hiervan op de hoogte via de [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).
2. In de huidige regeling worden alle percentages jaarlijks bekend gemaakt door een bericht in het Belgisch Staatsblad (BS). Voor investeringen in 2024 (aanslagjaar 2025) werd dit [Bericht in verband met de investeringsaftrek gepubliceerd op 30 april 2024](#).

Wie komt in aanmerking

De investeringsaftrek kan, afhankelijk van de categorie, verkregen worden door eenmanszaken, kleine en grote vennootschappen die winsten ontvangen uit een industriële, commerciële of landbouwactiviteit. Ook de beoefenaars van vrije beroepen komen in aanmerking.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking indien ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Een **kleine vennootschap** is een vennootschap die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Dit houdt in dat er voor het laatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één van volgende criteria wordt overschreden:

- Jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- Jaaromzet exclusief btw: € 11.250.000;
- Balanstotaal: € 6.000.000.

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer wordt overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar. Opgelet: hiervan wordt éénmalig afgeweken voor boekjaren die afsluiten na 31 december 2023. Zie [Fiscale definitie](#) op deze VLAIO pagina.

In het geval van verbonden vennootschappen moeten de criteria voor omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis worden berekend. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie (verhoging van de drempels met 20%).

Opgelet! Deze definitie is van toepassing op boekjaren vanaf 1 januari 2024. Meer informatie over de oude en nieuwe definitie en de uitgestelde werking kan je vinden op de VLAIO-pagina [Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wat komt in aanmerking

In de algemene regel moet het gaan om materiële of immateriële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht. Deze activa moeten in België uitsluitend voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt en ze moeten ten minste over drie jaar worden afgeschreven. 'Leasing' komt ook in aanmerking.

Volgende investeringen zijn uitgesloten van de investeringsaftrek:

- niet uitsluitend voor het beroep gebruikte vaste activa;
- vaste activa die niet afschrijfbaar zijn of worden afgeschreven over een termijn van minder dan drie belastbare tijdperken;
- activa die geen rechtstreeks verband houden met de bestaande of geplande economische werkzaamheid;
- de gebouwen aangeschaft in het vooruitzicht van wederverkoop;
- bij de aankooprijks komende kosten en onrechtstreekse productiekosten wanneer die kosten niet samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben worden afgeschreven
- de personenwagens (met max. acht zitplaatsen + plaats bestuurder) en de wagens voor dubbel gebruik. Op deze uitsluiting gelden volgende uitzonderingen:
  - voertuigen die uitsluitend gebruikt worden voor een taxidienst of voor verhuring met bestuurder en op grond daarvan van de verkeersbelasting op de autovoertuigen vrijgesteld zijn;
  - voertuigen die in erkende autorijsscholen uitsluitend worden gebruikt voor praktisch onderricht en daartoe speciaal zijn uitgerust;
  - ook de lichte vrachtauto's worden niet uitgesloten [tenzij het voertuig niet voldoet aan de voorwaarde om als lichte vrachtauto te kwalificeren \(art 4, § 2 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen\)](#).
- activa waarvan het recht van gebruik op een andere wijze dan leasing, erfpacht, ... (bvb. via een huurovereenkomst) aan een derde wordt verleend. Een uitzondering wordt echter gemaakt als de gebruiker een natuurlijk persoon is of een vennootschap die het gehuurde goed gebruikt voor de uitoefening van de beroepsactiviteit (zie [financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting](#) > Belastingvoordelen > Investeringsaftrek > [Welke investeringen zijn uitgesloten van de aftrek](#)).

Gewone en gespreide investeringaftrek

Investerings in 2024 (aj 2025) / 2023 (aj 2024) Gewone investeringen Gespreide aftrek**

Natuurlijke personen	8% / 8%	12,5% / 17,5%
Kleine vennootschappen	8% / 8%	/
Andere vennootschappen	/	/

De basis aftrek heeft een vast percentage van 8%. De gespreide aftrek bedraagt voor aanslagjaar 2025 12,5% (5,5% + 7%).

**De gespreide aftrek voor investeringen (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen kan enkel worden toegepast door natuurlijke personen die minder dan 20 werknemers tewerkstellen op de eerste dag van het belastbaar tijdperk verbonden met het betreffende aanslagjaar).

Sinds het aanslagjaar 2007 is de gespreide aftrek voor vennootschappen afgeschaft. Als die aftrek echter werd verleend voor een vroeger aanslagjaar, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode ervan.

Digitale investeringen

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)**

Natuurlijke personen	15,5%/ 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5%/ 20,5%
Andere vennootschappen	/

*Het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken voor investeringen verbonden aan het aanslagjaar 2025 bedraagt 5,5%. Dit wordt verhoogd met 10% tot 15,5%.

** Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

Ook eenmanszaken moeten hier beantwoorden aan de criteria van artikel 15 §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen.

Deze verhoogde aftrek heeft betrekking op investeringen in digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie.

Meer in detail gaat het over:

- Digitale vaste activa die dienen voor de integratie en exploitatie van digitale betalings- en facturatiesystemen:
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de elektronische betaling vergemakkelijken;
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor elektronische facturatie, handtekening of archivering.
- Investerings in systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (ICT):
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor de beveiliging van informatie, netwerken en ICT-installaties;
  - investeringen in monitoring- en auditinstrumenten voor de beveiligingssysteem van ICT;
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) die een veiliger beheer van de door de onderneming verzamelde persoonsgegevens mogelijk maken.
- Aanvullende investeringen nuttig bij de uitvoering van de investeringen in digitale betalings- en facturatiesystemen of in systemen die dienen voor de beveiliging van ICT:
  - de kosten voor softwareontwikkeling die verband houden met de hogervermelde investeringen en die samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben, worden afgeschreven;
  - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de interfacing van de hogervermelde systemen met systemen van de onderneming of naar systemen buiten de onderneming mogelijk maken (met inbegrip van de investeringen voor interfaces tussen systemen voor facturatie, betaling en boekhoudkundige programma's).

Ook de investering in een witte kassa of in een webshop voor e-commerce komen in aanmerking voor het fiscaal voordeel.

In [artikel 49/1, KB/WIB 92](#) wordt verduidelijkt wat de dienstverlener op de factuur (of in een bijlage bij de factuur) moet vermelden om van deze verhoogde aftrek te kunnen genieten.

Wil je instappen op een abonnement systeem in het kader van e-facturatie, dan bekijk je best de [Fiscale aftrek voor e-facturatie op deze pagina van de Subsidiedatabank](#).

Energiebesparende investeringen

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024**)

Natuurlijke personen	15,5% / 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5% / 20,5%
Andere vennootschappen	15,5% / 20,5%

*Het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken voor investeringen verbonden aan het aanslagjaar 2025 bedraagt 5,5%. Dit wordt verhoogd met 10% tot 15,5%.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten deze investeringen opgenomen zijn in een bepaalde categorie (zie bijlage). Bovendien moet er een attest bij de belastingaangifte worden toegevoegd.

Dit attest wordt digitaal aangevraagd binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verworven, zie: www.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-voor-energiebesparende-investeringen-door-ondernemingen.

Facturen moeten, samen met een ondertekende verklaring op eer en een automatische gegenereerde samenvatting van de dossiergegevens, verstuurd worden naar:

Vlaamse Overheid

Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)

Koning Albert II-laan 20, bus 17

1000 Brussel

T 02 553 46 00

E-mail: investeringsaftrek.veka@vlaanderen.be

Website: www.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-voor-energiebesparende-investeringen-door-ondernemingen

Beveiligingsinvesteringen

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024**)

Natuurlijke personen	22,5% / 27,5%
Kleine vennootschappen	22,5% / 27,5%
Andere vennootschappen	/

*Het basispercentage voor het berekenen van deze verhoogde aftrek voor investeringen verbonden aan het aanslagjaar 2025 bedraagt 5,5%. Dit wordt verhoogd met 17% tot 22,5%.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 17% tot 27,5%.

Deze aftrek betreft de investeringen voor de beveiliging van de beroepslokalen of bedrijfsvoertuigen en is enkel van toepassing voor kleine vennootschappen.

Investerings voor de beveiliging van de beroepslokalen

Volgende investeringen van nieuw materiaal komen in aanmerking:

- anti-ramkraaksystemen;
- toegangscontrolesystemenvertragingselementen op de parking;
- specifiek inbraakwerend glas;
- specifiek inbraakwerende rolluiken;
- beveiligingssystemen voor deuren, ramen, luiken, garagepoorten, lichtkoepels, dakvensters, keldergaten en hekkengepantserde deuren;
- materieel voor de detectie van diefstal;
- goederenkluis met een inbraakvertragend slot;
- kassa's met beschermkap of een anti-graaiakap;
- neutralisatiesysteem van waarden (light-CIT);
- specifiek inbraakwerende afrastering voor bouwverwensloten en andere beveiligingssystemen van materieel op een bouwverf;
- alarmsystemen camerasystemen;
- volgsystemen.

De aannemer moet aangeven in welke beroepslokalen de werken werden uitgevoerd en een verklaring afleggen over de kwaliteit ervan. De aannemer moet dus aantonen dat de investeringen en materialen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Investerings voor de beveiliging van bedrijfsvoertuigen

Bedrijfsvoertuigen worden hierbij gedefinieerd als:

- voertuigen aangewend voor bezoldigd personenvervoer, met name autobussen, autocars en de autovoertuigen die uitsluitend worden aangewend hetzij tot een taxidienst, hetzij tot verhuring met bestuurder;
- voertuigen aangewend voor goederenvervoer, met name trekkers en vrachtwagens, en aanhangwagens en opleggers met een maximum toegelaten massa van minstens 4 ton.

Voor de investeringen in beveiligingen komt het volgende in aanmerking:

- immobilisatiesystemen die het starten van het bedrijfsvoertuig beletten;
- alarmsystemen die de inbraak of gewelddoefening in het bedrijfsvoertuig detecteren;
- alarmsystemen die door de chauffeur van het bedrijfsvoertuig kunnen worden ingeschakeld bij het opmerken van een poging tot inbraak of geweldpleging;
- nadiefstalsystemen die erop gericht zijn te verhinderen dat een gestolen voertuig verdwijnt of die een gestolen bedrijfsvoertuig kunnen positioneren en volgen;
- sloten en andere beveiligingssystemen die de toegang tot het bedrijfsvoertuig verhinderen of vertragen.

De alarmsystemen moeten geplaatst worden door een erkende beveiligingsonderneming. Deze onderneming moet een factuur uitreiken die aan een aantal voorwaarden voldoet. Zo moet de installateur op de factuur verklaren dat het geïnstalleerd materieel gecertificeerd is volgens het kwaliteitslabel INCERT of volgens een gelijkaardige kwaliteitsnorm. Daarnaast moet hij verklaren dat het geplaatst materieel het stelen van het bedrijfsvoertuig beoogt te verhinderen of te vertragen of dat het geplaatst materieel een slot of een ander beveiligingssysteem is die op het bedrijfsvoertuig wordt geplaatst.

Belastingaangifte

De uitgaven moeten opgenomen worden in de belastingaangifte. Volgende documenten moeten ter beschikking worden gehouden voor de FOD Financiën:

- facturen van de investering;
- betalingsbewijzen van deze facturen;
- verklaring van de aannemer op de factuur of bijlage die de kwaliteit van het materiaal garandeert;
- voor de alarmsystemen en de volgsystemen, het bewijs van een geschreven overeenkomst met een goedgekeurde

alarmcentrale;

- voor de camerasystemen, het attest dat bewijst dat het systeem werd aangegeven via het online aangiftesysteem www.aangiftecamera.be.

Investerings in O&O

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)** investeringen in O&O gespreide aftrek***

Natuurlijke personen	15,5% / 20,5%	22,5% / 27,5%
Kleine vennootschappen	15,5% / 20,5%	22,5% / 27,5%
Andere vennootschappen>	15,5% / 20,5%	22,5% / 27,5%

Deze verhoogde aftrek geldt voor 'milieuvriendelijke' investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Dit zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen effect op het leefmilieu hebben of die het negatieve effect op het leefmilieu zoveel mogelijk proberen te beperken. Deze aftrek kan worden gespreid over de afschrijvingsperiode van deze activa. De voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers is hier niet van toepassing.

Om dit milieuvriendelijk karakter van de investering te bewijzen moet een attest worden gevoegd bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht. Om van deze aftrek te kunnen genieten, dient het bedrijf bijvoorbeeld een R&D-afdeling te hebben of innovatiesteun te hebben genoten via bijvoorbeeld VLAIO.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest wordt aangevraagd bij:

Vlaamse Overheid

Departement Omgeving

Afdeling Partnerschappen met Besturen en Maatschappij

Koning Albert II-laan 20, bus 8

1000 Brussel

T 0492 22 58 11

E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be

Website: omgeving.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-of-belastingkrediet-voor-onderzoek-en-ontwikkeling

*Het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken voor investeringen verbonden aan het aanslagjaar 2025 bedraagt 5,5%. Dit wordt verhoogd met 10% tot 15,5%. De gespreide aftrek bedraagt 22,5% (5,5% + 17%).

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%. De gespreide aftrek bedroeg 27,5% (10,5% + 17%).

***Voor de gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen) is de voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers niet van toepassing.

Verwerving van Octrooien

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)**

Natuurlijke personen	15,5%/ 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5%/ 20,5%
Andere vennootschappen	15,5%/ 20,5%

*Het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken voor investeringen verbonden aan het aanslagjaar 2025 bedraagt 5,5%. Dit wordt verhoogd met 10% tot 15,5%.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% tot 20,5%.

Deze aftrek is van toepassing op de 'verwerving' van octrooien. Deze verwerving moet worden gestaafd door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft aangeschaft;
- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een andere onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Vergroening vrachtwagens en tankinfrastructuur

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)** vrachtwagens en tankinfrastructuur

Natuurlijke personen	31,5%/ 42%
Kleine vennootschappen	31,5%/ 42%
Andere vennootschappen	31,5%/ 42%

Deze verhoogde aftrek geldt voor investeringen in koolstofemissievrije vrachtwagens en tankinfrastructuur voor blauwe, groene of turquoise waterstof en elektrische laadinfrastructuur met betrekking tot koolstofemissievrije vrachtwagens.

* Deze aftrek bedraagt 31,5% voor investeringen verkregen of tot stand gebracht tijdens het belastbaar tijdperk 2024 dat aan aanslagjaar 2025 verbonden is: het basispercentage van 5,5% wordt verhoogd met 10% en vervolgens met 16% tot 31,5%. Voor investeringen in 2023 die verbonden zijn met het aanslagjaar 2025 bedraagt deze aftrek 37%.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van deze verhoogde aftrek in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit werd verhoogd met 10% en vervolgens met 21,5% tot 42%. Voor investeringen verkregen of tot stand gebracht tijdens het belastbaar tijdperk dat aan aanslagjaar 2024 verbonden zijn geldt vanaf 1 januari 2024 een investeringsaftrek van 36,5%.

Deze aftrek wordt in de komende jaren berekend met volgende formule: basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrek + 10% + (16% (in 2024), 10,5% (in 2025) en 5% (in 2026)).

Voorwaarden

Het bedrag van de aftrek wordt beperkt tot € 60 miljoen per belastingplichtige.

Er wordt geen investeringsaftrek verleend wanneer de winst of baten worden bepaald volgens forfaitaire grondslagen van aanslagen waarin de afschrijvingen forfaitair zijn opgenomen (is van toepassing op bepaalde belastingplichtigen uit de landbouw- en tuinbouwsector).

Wanneer de afschrijvingen gedeeltelijk forfaitair in die grondslagen zijn opgenomen en gedeeltelijk individueel worden vastgesteld, moet de investeringsaftrek worden toegestaan voor de vaste activa waarvan de afschrijvingen individueel aftrekbaar zijn.

Bovendien kan de belastingplichtige deze investeringsaftrek toepassen op voorwaarde dat:

- hij geen achterstallige schulden heeft bij de RSZ;
- hij op de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht, niet kon worden aangemerkt als een onderneming in moeilijkheden;
- hij geen bevel tot terugvordering heeft uitstaan ingevolge een besluit van de Commissie die een door België verleende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt heeft verklaard;

Indien de aftrek (al dan niet gespreid) hoger is dan de winst of baten van het belastbare tijdperk, wordt het verschil (desgevallend beperkt) overgedragen naar de volgende belastbare tijdperken.

Cumulatie

Er kan voor deze vaste activa geen gewestelijke steun worden aangevraagd, tenzij de gewestelijke steunregeling waarborgt dat de cumulatie van federale en gewestelijke steun niet de maximale drempel en steunintensiteit opgelegd vanuit Europa overschrijdt.

Deze drempelwaarde ligt vast in artikel 36 van de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014. De steunintensiteit ligt vast in artikel 4, lid 1, s), van dezelfde Verordening.

Deze investeringsaftrek kan ook niet worden gecumuleerd met 'Verhoogde kostenaftrek ondernemingen voor laadstations' (zie maatregel [Laadpalen: fiscale voordelen](#)).

Meer informatie

Meer informatie kan je raadplegen in de [Circulaire over fiscale vergroening van de mobiliteit](#) van de FOD Financiën.

Bevordering van herbruikbare verpakkingen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2025) / 2023 (aj 2024)

Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	3% / 3%

Hier geldt steeds een vast percentage van 3%.

Deze investeringsaftrek van 3% kan worden toegepast op investeringen in materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van het productieproces van herbruikbare verpakkingen van dranken en nijverheidsproducten, zoals vermeld in boek III "Milieutaksen" van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Deze aftrek is eveneens van toepassing op de materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van de terugname in de verkooppunten, de tussentijdse stockage, de verzending naar de afvuller of een distributiecentrale met het oog op de verdere sortering en reiniging en de sortering en reiniging met het oog op de terugzending naar de respectievelijke afvullers van de hogervermelde herbruikbare verpakkingen.

Om recht te hebben op de investeringsaftrek voor investeringen tot aanmoediging van het hergebruik van verpakkingen, moeten de investeringen voldoen aan de criteria die zijn vastgelegd in [artikel 49bis, KB/WIB 92](#).

Onder productieproces wordt verstaan: het geheel van verrichtingen dat uitsluitend dient om een productiesysteem te installeren, te vervangen, te verbeteren of in stand te houden (zie [artikel 49bis, §1, KB/WIB 92](#)).

Rookafzuig- of verluchtingssystemen

Investerings in 2024 (aj 2025)* / 2023 (aj 2024)**

Natuurlijke personen	15,5% / 20,5%
Kleine vennootschappen	15,5% / 20,5%
Andere vennootschappen	15,5% / 20,5%

*Het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken voor investeringen verbonden aan het aanslagjaar 2025 bedraagt 5,5%. Dit wordt verhoogd met 10% tot 15,5%.

**Door de inflatie bedroeg het basispercentage voor het berekenen van de verhoogde aftrekken in inkomstenjaar 2023 10,5%. Dit wordt verhoogd met 10% tot 20,5%.

Deze investeringsaftrek is specifiek voor horeca-inrichtingen die investeren in een rookafzuigstelsel of een verluchtingstelsel in een rookkamer.

Zeeschepen

Investerings in 2024 (aj 2025) / 2023 (aj 2024)

Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	30% / 30%

Hier geldt een vast percentage van 30%

De investeringsaftrek voor investeringen in zeeschepen die in nieuwe staat zijn verkregen of tweedehandse zeeschepen die voor het eerst in het bezit van een Belgische belastingplichtige komen, is enkel van toepassing op vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen.

Toepassing investeringsaftrek

De investeringsaftrek is voor ieder aanslagjaar in principe van toepassing met betrekking tot de vaste activa die tijdens het jaar of boekjaar dat aan dat aanslagjaar is verbonden zijn verkregen of tot stand gebracht, d.w.z. die tijdens dat jaar of boekjaar afschrijfbaar worden (61/84 tot 89). Wat de in 68/10 bedoelde vaste activa betreft (de leasinggoederen) moet de investeringsaftrek worden verleend voor het jaar of boekjaar waarin de gebruiksrechten zijn overgedragen. (Zie Commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 ([ComIB nummer 68/17](#))).

Overdragen naar een volgend belastbaar tijdperk

De investeringsaftrek wordt toegepast op de winst of de baten van het belastbare tijdperk waarin deze investering werd verkregen of tot stand gebracht.

De aftrek is van toepassing:

- vóór de aanrekening van de verliezen uit andere beroepswerkzaamheden als men onderworpen is aan de personenbelasting;
- op de allerlaatste plaats, dus na elke andere aftrek, als men onderworpen is aan de vennootschapsbelasting.

Als er in een belastbaar tijdperk onvoldoende winst of baten zijn, wordt de basisaftrek naar de volgende belastbare tijdperken overgedragen, behalve in de vennootschapsbelasting (slechts één jaar). De andere investeringsaftrekken zijn onbeperkt overdraagbaar in zowel de personen- als de vennootschapsbelasting.

De aftrek van de overgedragen vrijstelling op de winst of baten van elk van de volgende belastbare tijdperken wordt beperkt tot € 1.160.890/€ 1.208.010 per belastbaar tijdperk of, wanneer het totale bedrag van de overgedragen vrijstelling op het einde van het vorige belastbare tijdperk € 4.643.550/€ 4.832.030 overtreft, tot 25% van dat totale bedrag (aanslagjaar 2024, inkomstenjaar 2023/aanslagjaar 2025, inkomstenjaar 2024).

Aanvraagprocedure

Natuurlijke personen moeten een ingevuld, gedateerd en ondertekend formulier 276U (beschikbaar op de [website van FOD Financiën](#)) bij hun aangifte in de personenbelasting voegen of het ter beschikking houden van de administratie.

Vennootschappen moeten het vak 275U in [Biztax](#) invullen als zij hun aangifte in de vennootschapsbelasting indienen.

Daarnaast moet er per categorie van vaste activa een opgave ter beschikking van de administratie worden gehouden die voor elk activum de volgende gegevens vermeldt:

- de datum van de aanschaffing of van de totstandkoming
- de juiste benaming
- de aanschaffings- of beleggingswaarde
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur

In voorkomend geval moeten ook de volgende documenten ter beschikking gehouden worden:

- de vereiste afschriften en bewijzen voor de octrooien;
- het vereiste attest voor de energiebesparende investeringen;
- de verschillende vereiste documenten (aanvraag tot erkenning, rechtvaardigende nota, attest van de bevoegde Gewestregering, enz.) voor de milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling.

Nieuwe investeringsaftrek voor investeringen in 2025

De investeringsaftrek wordt vanaf 1 januari 2025 grondig hervormd. Hier vind je alvast de belangrijkste informatie.

Hervorming categorieën

Basisaftrek

De basisaftrek zal 10% bedragen.

Voor investeringen in digitale vaste activa wordt dit verdubbeld tot 20%. Dit zijn investeringen in software en apparatuur ter ondersteuning van digitale betalings- en facturatiesystemen, digitale boekhoudsystemen, digitale CRM-systemen, digitale e-commerce platformsystemen en digitale systemen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie.

Deze aftrek is er enkel voor ondernemingen en ondernemers die voldoen aan de definitie van kleine vennootschap (zie hoger).

Zoals in de huidige regeling kan je deze aftrek aanvragen via de aangifte in de personen- en vennootschapsbelasting met de formulieren 275U en 276U.

Thematische aftrek

Voor zelfstandigen en kleine vennootschappen bedraagt deze aftrek 40%. Grotere vennootschappen krijgen een aftrek van 30%. Deze aftrek is van toepassing op investeringen die worden vermeld in één van de volgende categorieën:

- investeringen in efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie;
- investeringen in koolstofemissievrij vervoer (o.m. fietsen en fietsinfrastructuur; emissievrije vrachtwagens en laadinfrastructuur met betrekking tot vrachtwagens*);
- milieuvriendelijke investeringen (o.m. rookafzuigsystemen die worden geïnstalleerd in een horeca-inrichting*);
- ondersteunende digitale investeringen (nl. investeringen die verwant zijn aan de drie voormelde investeringscategorieën).

*Dit wordt zo beschreven in de memorie van toelichting van het wetsontwerp (zie rubriek 'Meer informatie').

Voor elke categorie zal er bij Koninklijk Besluit (KB) een lijst worden gepubliceerd met de investeringen die in aanmerking komen. Deze lijst blijft maximaal drie jaar geldig. Om de drie jaar moet deze lijst worden geactualiseerd en worden gepubliceerd via een KB. Als deze lijst niet binnen deze termijn wordt hernieuwd, dan komt deze te vervallen: je kan geen thematische aftrek genieten voor investeringen op een vervallen lijst tot er een nieuwe investeringslijst wordt gepubliceerd waarop deze ook staan vermeld.

Voor deze aftrek zal er een attest moeten worden toegevoegd bij de aangifte van de personen- of vennootschapsbelasting, dat wordt afgeleverd door de bevoegde overheid. Daaruit moet blijken dat de investering in overeenstemming is met een van de bij KB gepubliceerde lijsten van investeringen en dat de investering geen onredelijke schade voor het leefmilieu met zich meebrengt.

Zodra de vier investeringslijsten van de verhoogde thematische aftrek bekend worden gemaakt via KB in het Belgisch Staatsblad (BS) brengen we je hiervan op de hoogte via de [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Technologieaftrek

De Technologieaftrek bedraagt 13,5% voor investeringen in octrooien en milieuvriendelijke investeringen voor O&O. Dit wordt verhoogd tot 20,5% voor de gespreide investeringsaftrek voor milieuvriendelijke investeringen voor O&O.

Deze 'technologie-aftrek' stemt overeen met de huidige verhoogde investeringsaftrek voor octrooien en voor milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling.

Enkel hier blijft een gespreide aftrek mogelijk.

Ook hier moet een KB de toepassingsmodaliteiten en de kenmerken waaraan deze investeringen moeten voldoen, nog bepalen.

Geen verhoogde aftrek meer voor beveiligingsinvesteringen

Enmanszaken en vennootschappen kunnen in de hervormde aftrek slechts de basisaftrek van 10% genieten voor beveiligingsinvesteringen. De verhoogde aftrek in de huidige regeling wordt dus afgeschaft.

Bepaalde investeringen worden uitgesloten

In de huidige regeling zijn er bepaalde investeringen uitgesloten. Deze lijst blijft onveranderd. Hieraan worden wel nog een aantal investeringen toegevoegd die uitdrukkelijk worden uitgesloten van de basisaftrek omdat ze niet meer te verantwoorden zijn, omdat er op de markt klimaat- en milieuvriendelijkere alternatieven beschikbaar zijn (bijvoorbeeld een gasketel, terwijl er kan worden geïnvesteerd in elektrische verwarming of warmtepompen). Deze uitsluitingen zullen worden vastgelegd in een exhaustieve lijst die ook periodiek zal worden vernieuwd. Deze lijst heeft echter geen beperkte geldigheidsduur. Deze lijst zal ook moeten bekend worden gemaakt in het BS. Zijn er op de markt geen economisch vergelijkbare koolstofemissievrij alternatief, dan geldt er dus geen uitsluiting.

Cumulbeperking

Er zal geen cumul meer mogelijk zijn van de verschillende investeringsaftrekken. Per investering zal je dus moeten kiezen welke aftrek er wordt toegepast, als een investering aan de criteria van meerdere categorieën voldoet.

Geen indexatie meer

De percentages in de huidige regeling wijzigen elk jaar door de koppeling aan de index. In deze regeling zijn de percentages vast.

Inwerkingtreding & overgangsregeling

Deze nieuwe regeling zal van toepassing zijn op vaste activa die vanaf 1 januari 2025 worden verkregen of tot stand gebracht.

Er wordt wel in een overgangsregeling voorzien voor reeds 'lopende investeringen'. Activa die werden verkregen of tot stand gebracht vóór 1 januari 2025 blijven onderworpen aan de huidige regeling. Maak je in de huidige regeling gebruik van de gespreide aftrek, waarbij investeringen werden verworven vóór 1 januari 2025, maar de afschrijvingen doorlopen tot na die datum, dan kan je nog steeds de huidige regeling blijven toepassen.

Meer informatie

- [Wet van 12 mei 2024 houdende diverse fiscale bepalingen \(1\)](#)(Hoofdstuk 1). De memorie van toelichting over deze wet kan je terugvinden in het [Wetsontwerp houdende diverse fiscale bepalingen \(Parlementair Document 55K3865\)](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

België

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/belastingvoordelen...

Belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling

Laatst gewijzigd op 7 mei 2024

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen (onderworpen aan de vennootschapsbelasting) die investeren in octrooien en/of milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (O&O) kunnen genieten van een belastingkrediet.

Ondernemingen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer [de investeringsaftrek](#) toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Het fiscaal voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast.

Wie komt in aanmerking

Zowel Belgische vennootschappen als vaste inrichtingen in België van buitenlandse vennootschappen kunnen van dit fiscaal voordeel genieten.

Indien zij investeren in vaste activa die hen recht geven op de verhoogde investeringsaftrek voor octrooien en/of de verhoogde investeringsaftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O moeten zij sinds aanslagjaar 2007 een keuze maken tussen deze verhoogde aftrekken en deze maatregel.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking indien ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Wat komt in aanmerking

Het belastingkrediet heeft uitsluitend betrekking op de verwerving van octrooien en vaste activa die dienen voor het bevorderen van O&O van nieuwe producten en geavanceerde technologieën die geen invloed hebben op het milieu of de negatieve invloed op het milieu beperken.

Het wordt toegepast op investeringen in materiële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht en nieuwe immateriële vaste activa die in België voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt.

Berekeningsbasis

Het tarief wordt berekend op de berekeningsbasis van de investeringsaftrek: dit is de aanschaffings- of beleggingswaarde van de activa vermenigvuldigd met het tarief van de investeringsaftrek. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de verhoogde en de gespreide investeringsaftrek.

Deze berekeningsbasis wordt vermenigvuldigd met het nominaal tarief in de vennootschapsbelasting.

Het belastingkrediet kan éénmalig of gespreid toegepast worden. Richtlijnen voor de boekhoudkundige verwerking kan je terugvinden in het [CBN-advies 2018/02](#).

Kleine vennootschappen die genieten van het verlaagd opklimmend tarief in de vennootschapsbelasting verkrijgen een bijkomend voordeel wanneer ze voor het belastingkrediet kiezen.

Aanvraagprocedure

Bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht moet een attest worden bijgevoegd. Dit is enkel vereist voor het belastingkrediet voor O&O in

milieuvriendelijke investeringen en niet voor het belastingkrediet voor octrooien.

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest wordt aangevraagd bij:

Vlaamse Overheid
Departement Omgeving
Afdeling Partnerschappen met Besturen en Maatschappij
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 Brussel
T 02 553 85 04
E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be
Website: omgeving.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-of-belastingkrediet-voor-onderzoek-en-ontwikkeling

De verwerking van het belastingkrediet in de aangifte werd uiteengezet in de [Circulaire nr. Ci.RH.421/579.072 \(AOIF Nr. 60/2010\) dd 10.09.2010](#). Hierin kan u ook voorbeelden terugvinden.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie kan je ook terugvinden in de [Circulaire nr. Ci.RH.421/579.072](#) en de [Circulaire AAFisc Nr. 18/2016 \(nr. Ci.701.947\) dd. 15.06.2016](#).

FOD Financiën

Contactcenter
Koning Albert II-laan 33 bus 25
1030 Brussel
België
T 02 572 57 57
financien.belgium.be

Innovatiepremie

Laatst gewijzigd op 7 mei 2024

Wat houdt de maatregel in

Via de innovatiepremie kan een werkgever een financiële vergoeding toekennen aan een werknemer die innovatie voorstelt met een reële waardedoelvoeging voor het bedrijf. Deze financiële vergoeding wordt vrijgesteld van sociale zekerheidsbijdragen en is niet belastbaar als aan de voorwaarden wordt voldaan.

Deze premie werd verlengd voor de periode 2023-2024 door de [Wet tot uitvoering van het afsprakenkader in het kader van de interprofessionele onderhandelingen voor de periode 2023-2023](#) (BS 5 september 2023). Dit betekent dat er voor het werkingsjaar 2023 nog dossiers kunnen ingediend worden tot en met 31 maart 2024. Dossiers voor het werkingsjaar 2024 kunnen ingediend worden tot en met 31 maart 2025.

Wie komt in aanmerking

Deze maatregel richt zich tot werknemers van elke onderneming, die onderworpen is aan de [Wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités](#).

Wat komt in aanmerking

Om voor de premie in aanmerking te komen moet het idee aan volgende voorwaarden voldoen:

- de nieuwigheid moet een daadwerkelijke meerwaarde betekenen met betrekking tot de normale activiteiten van de werkgever die de premie toekent;
- de innovatie mag niet het voorwerp uitmaken van een voorafgaande offerteaanvraag of vraag tot bestek voor de aanschaf van producten of processen die door een derde aan diegene die de premie toekent werd gericht;
- de innovatie moet door de werkgever in zijn onderneming worden ingevoerd of het voorwerp zijn van een prototype, een aanvraag voor de vervaardiging van een prototype of er moeten interne onderrichtingen aanwezig zijn die erop wijzen welke wijzigingen de innovatie zal teweegbrengen in de normale activiteiten van de onderneming;

De premie zelf moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- de premie mag niet toegekend worden ter vervanging of ter omzetting van in uitvoering van de arbeidsovereenkomst verschuldigd loon, premie of voordeel in natura of enig ander voordeel of een aanvulling hierbij, al dan niet bijdrageplichtig voor de sociale zekerheid.
- de premie mag enkel toegekend worden aan werknemers die via een arbeidsovereenkomst gebonden zijn aan de werkgever die de premie toekent.
- de totale som van de gedurende één kalenderjaar uitgekeerde premies bedraagt gezamenlijk niet meer dan 1% van het geheel van de loonmassa van de onderneming;
- de premie is van toepassing op maximaal 10% van het aantal werknemers voor ondernemingen met meer dan 30 personen (hoogstens 3 voor bedrijven met minder dan 30 werknemers);
- per innovatie mogen niet meer dan 10 werknemers de premie genieten;
- het bedrag van de premies uitbetaald per werknemer mag per kalenderjaar niet meer bedragen dan een maandloon.

Omvang steun

De aan de werknemers betaalde of toegekende eenmalige innovatiepremies worden vrijgesteld van de personenbelasting of de belasting der niet-inwoners en van de sociale zekerheidsbijdragen voor zover aan alle voorwaarden voldaan is. Voor werkgevers zijn deze premies aftrekbaar in de vennootschapsbelasting.

Aanvraagprocedure

Wens je een beroep te doen op dit systeem van innovatiepremie, dan moeten criteria, procedures, en de identificatie van het project waarop de premie betrekking heeft, bekend gemaakt worden binnen de onderneming en aan de minister van Economie meegedeeld worden.

Er moet ook een mededeling aan de RSZ gebeuren van de bedragen en de namen van de begunstigden van deze premie in de maand volgend op de toekenning van de premie.

De communicatie van de gegevens aan de dienst Concurrentievermogen van de FOD Economie, KMO, Middenstand en energie moet gebeuren via formulieren, die beschikbaar zijn via de website.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Dienst Normalisatie en Competitiviteit

Koning Albert II-laan (NG II) 16

1000 Brussel

België

T 02 277 80 20/ 02 277 68 32

innovatiepremie@economie.fgov.be

economie.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/een-onderneming-beheren-en/ondersteuni...

Provinciale steun voor innovatieve projecten

Laatst gewijzigd op 14 mrt 2024

Wat houdt de maatregel in

Ook op provinciaal niveau zijn er specifieke maatregelen om innovatie te stimuleren en innoverende projecten te ondersteunen.

Innovatiesteun binnen provinciale speerpuntclusters (Oost-Vlaanderen)

Deze subsidie ondersteunt innovatieprojecten die werk maken van de ontwikkeling van innovatieve producten, diensten of productieprocessen die dicht bij een implementatie in de markt staan. Zowel samenwerkingsverbanden tussen kmo's als samenwerkingsverbanden tussen kmo's en kennisinstellingen komen in aanmerking. De subsidie bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten met een maximumbedrag van € 100.000. In 2024 loopt de oproep van 1 februari tot 31 mei.

Deze oproep richt zich op projecten binnen de 6 speerpuntclusters uit de provinciale slimme specialisatie strategie: bio-economie/cleantech, materialen, slimme logistiek, slimme digitalisering, agro-voeding en zorginnovatie. Projectvoorstellen moeten gericht zijn op:

- innovaties die bijdragen aan concrete vragen en noden vanuit het werkveld;
- het ontwikkelen, testen, valideren en demonstreren van innovaties.

Meer informatie kan je terugvinden op de website van de Provincie Oost-Vlaanderen [Subsidie voor innovatieprojecten binnen de provinciale speerpuntclusters](#).

XR-innovatiefonds (POM Limburg)

Het XR-innovatiefonds ondersteunt Limburgse kmo's in het opzetten en implementeren van innovatieve XR-technologie op de werkvloer. Het gaat dan bijvoorbeeld om complexe operaties vergemakkelijken/versnellen of (extreme) situaties simuleren op digital twins.

Het project moet zich in één van volgende sectoren bevinden: logistiek, zorg, bouw, energie of maakindustrie. Het gaat om een financiële ondersteuning van 50% van het projectbudget, met een maximum van € 50.000 subsidie.

Daarnaast is er een tussentijdse kennisdeling en evaluatie tussen de verschillende projecten onderling. De eindresultaten van alle projecten zullen uiteindelijk getoond worden aan een breed publiek.

De deadline voor het indienen van een aanvraag is 13 mei 2024 (12u). Meer informatie over dit nieuwe fonds kan je nalezen op de [website van POM Limburg](#).

Innovatiesteun voor Limburgse kmo's

Om Limburgse kmo's aan te moedigen samen met andere ondernemingen een innovatieproject te realiseren, verleent de provincie Limburg een subsidie van maximum € 50.000 aan samenwerkende bedrijven (minstens 2) om innovatieve technieken, materialen, concepten, processen en diensten te onderzoeken, ontwikkelen of testen.

Alle Limburgse kmo's kunnen aanspraak maken op de subsidie wanneer:

- ze optreden namens een consortium van minstens twee ondernemingen.
- het consortium een innovatief idee wil onderzoeken, ontwikkelen of testen om een vernieuwend product, proces, dienst of marktbenadering te ontwikkelen die een positieve impact heeft op de eigen bedrijfsvoering en op de Vlaamse markt.

Een onderzoek- of kennisinstelling, een overheidsinstelling of een intergemeentelijk samenwerkingsverband kunnen geen deel uitmaken van het consortium. Een onderzoek- of kennisinstelling kan wel ingeschakeld worden als externe dienstverlener voor onderzoeksactiviteiten of voor de realisatie van het innovatief idee.

Het subsidiebedrag bedraagt maximum 50% van de kosten die werkelijk gemaakt zijn voor het innovatieproject.

Een subsidieaanvraag kan elektronisch, of per post worden ingediend of afgegeven worden tegen ontvangstbewijs en dit uiterlijk 30 april en 30 oktober van het lopende budgetjaar.

Meer informatie kan je terugvinden in het reglement van deze subsidie [Innovatief ondernemerschap voor Limburgse kmo's](#).

Health Campus Zorginnovatiefonds (Limburg)

Het Health Campus Zorginnovatiefonds stimuleert co-creatie en innovaties in de gezondheidszorg, zowel via financiële ondersteuning van € 35.000 als via begeleiding door onder meer het THINK³ simulation & innovation lab van UHasselt. Voor projecten die zich richten op het realiseren van waarde gedreven zorg met een focus op innovatieve zorgsystemen of -processen kan een subsidie worden aangevraagd.

De volgende projecten worden uitgesloten voor deze subsidie: ontwikkelingen of validatie van technologische innovaties (zoals sensors, medische toestellen enz.); ontwikkelingen of validatie van diagnostische of therapeutische innovaties.

De uitvoering van het project vindt voornamelijk plaats in de provincie Limburg. Subsidieaanvragen moesten ten laatste op 18 december 2023 ingediend worden. Meer informatie over deze oproep evenals het subsidiereglement is te vinden op de [website van POM Limburg](#).

Innovatiesubsidie Vlaams-Brabant

De provincie Vlaams-Brabant ondersteunt innovatieve projecten waarin bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke actoren en/of overheidsinstellingen een structurele samenwerking aangaan met het oog op innovatie.

Zowel publieke als private instellingen komen in aanmerking voor subsidie. De aanvrager dient samen te werken met verschillende actoren om de nodige knowhow en financiële draagkracht samen te brengen en een maatschappelijk draagvlak te creëren voor hun acties.

Eén van de voorwaarden is dat het innovatieproject bijdraagt tot de ambitie van de provincie om de kennisregio Vlaams-Brabant te versterken. Met name door te helpen de provinciale innovatiedoelstellingen in 5 speerpunten (Food, Health, Creativity, Logistics en Cleantech) en KET's (Key Enabling Technologies) te realiseren.

De subsidie bedraagt maximum 50% van de voorziene kosten met een maximum van € 150.000.

Elk jaar wordt er een oproep gelanceerd. Nieuwe aanvragen kunnen telkens online ingediend worden t.e.m. 15 oktober.

Meer informatie kan je terugvinden op www.vlaamsbrabant.be (> Economie en Landbouw > Ondernemers en starters > innovatie).

De-minimis

Sommige subsidies vermeld op deze pagina vallen onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimisteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen.

Dit geldt momenteel voor de maatregel:

- Innovatiesteun voor Limburgse kmo's
- Health Campus Zorginnovatiefonds

Voor meer info zie www.vlaio.be/de-minimis.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de [gratis Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Provincie Limburg

Dienst Economie

Universiteitslaan 1

3500 Hasselt

België

T 011 23 74 24

economie@limburg.be

www.limburg.be/innovatie

Provincie Vlaams-Brabant

Dienst Economie

Provincieplein 1

3010 Leuven

België

T 016 26 72 92

economie@vlaamsbrabant.be

www.vlaamsbrabant.be/info/subsidies/

Provincie Oost-Vlaanderen

Dienst Ondernemen & Innovatie

Charles de Kerchovelaan 189

9000 Gent

België

T 09 267 86 84

economie@oost-vlaanderen.be

oost-vlaanderen.be/werken-en-ondernemen/ondernemen/subsidies/subsidie-voor-inno...

ICON: subsidies voor coöperatief onderzoek

Laatst gewijzigd op 1 aug 2024

Wat houdt de maatregel in

ICON (Interdisciplinair Coöperatief Onderzoek) is een onderzoeksprojecttype voor vraaggedreven, coöperatief onderzoek waarin onderzoeksorganisaties en minstens drie onderling onafhankelijke Vlaamse ondernemingen nieuwe kennis ontwikkelen, die praktisch toegepast kan worden. De Vlaamse industriële partners kunnen hierbij een beroep doen op VLAIO-steun.

Als industriële partner kunnen zowel kmo's als grote ondernemingen deelnemen, inclusief vzw's met economische activiteit.

Het ICON projecttype wordt ingezet in de context van strategische onderzoekscentra, speerpuntclusters en thematische beleidsinitiatieven.

Wie komt in aanmerking

Je kan enkel via een speerpuntcluster of strategische onderzoekscentrum (SOC) aan een ICON-project deelnemen.

Daarnaast worden er ook soms Thematische ICON programma's gelanceerd waar je kan bij aansluiten.

Als industriële partner kunnen zowel kmo's als grote ondernemingen deelnemen, inclusief vzw's met economische activiteit.

Wat komt in aanmerking

De ICON-projecten dienen aan te sluiten bij de marktsegmenten van de speerpuntcluster, SOC's of beleidsthema's.

Meer informatie kan je vinden op de VLAIO website [Wat zijn de voorwaarden voor een ICON project?](#) en in de ICON handleiding.

Daarnaast kan je ook terecht op de websites van de Strategische onderzoekscentra en de speerpuntclusters.

Strategisch Onderzoekscentra

- Imec.icon: www.imec-int.com/en/icon
- Flanders Make: www.flandersmake.be/nl/aanbod/onderzoek/onderzoeksvormen/icon

Speerpuntclusters

- Catalisti: catalisti.be/call-for-partners
- Flux50: flux50.com/innovation-support/icon-research-project
- VIL: vil.be/over-vil/innovatiesteun
- Flanders' FOOD: flandersfood.com/projecten
- Blauwe Cluster: blauwecluster.be/nieuws
- MEDVIA: medvia.be > Grants

Thematische ICON programma's

- ICON met thema 'Materialen': materinex.be/nl/open-projectoproepen

De volgende thematische ICONS zijn afgelopen: [AI-ICON](#), [CS-ICON](#), [Personalised medicine ICON](#).

Omvang steun

Het ICON-projecttype vervult een brugfunctie tussen onderzoek en toepassing en bestaat dus uit een onderzoeksdeel en een bedrijfsdeel.

De subsidie voor de uitvoering van het onderzoeksdeel wordt toegekend aan de betrokken onderzoeksorganisatie.

De subsidie voor de uitvoering van het bedrijfsdeel gebeurt met subsidies van VLAIO aan de betrokken ondernemingen. Hierbij gaat het over een [Onderzoeksproject](#). Het steunpercentage bedraagt bij deze maatregelen 25% tot 60% op de aanvaarde kosten.

Aanvraagprocedure

Op geregelde basis worden er oproepen gelanceerd door de Strategische onderzoekscentra en speerpuntclusters waaraan de industriële partners kunnen deelnemen. Meer informatie op hun website. Over de thematische ICON's verneem je via de VLAIO nieuwsbrief meer informatie.

Vrijgesteld van vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2007 wordt de O&O steun die gewestelijke overheden toekennen aan ondernemingen vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit geldt ook voor deze maatregel voor de steun die door het bedrijf werd ontvangen.

Het gaat met name om “de winst vrijgesteld ten belope van het bedrag van de premies, en de kapitaal- of interestsubsidies op immateriële en materiële vaste activa, die aan vennootschappen worden toegekend in het raam van de steun aan onderzoek en ontwikkeling door de bevoegde gewestelijke instellingen”. Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website: [Veelgestelde vragen: welke subsidies worden vrijgesteld van belasting](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/icon-project

Innovatiesteun bij Europese samenwerking (niet-thematisch)

Laatst gewijzigd op 12 aug 2024

Wat houdt de maatregel in

Via deze internationale netwerken tracht Europa de samenwerking en coördinatie te bevorderen tussen de verschillende onderzoek- en innovatieprogramma's van de EU-lidstaten en de geassocieerde landen. Ook VLAIO neemt deel aan een aantal netwerken. Wie als Vlaamse partner deelneemt, krijgt steun via de bestaande innovatiesubsidies van VLAIO.

VLAIO neemt deel aan zowel een aantal horizontale (niet thematische netwerken) als thematische netwerken. Deze maatregel geeft een kort overzicht van de horizontale netwerken waaraan VLAIO deelneemt.

EUREKA

Het Europees samenwerkingsprogramma EUREKA verleent een label aan ondernemingen voor de uitvoering van toegepast marktgericht industrieel onderzoek en ontwikkeling. Een project wordt opgezet door minstens 2 onafhankelijke industriële partners uit 2 verschillende lidstaten.

Zowel kmo's als grote ondernemingen komen in aanmerking.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject. Het label zorgt voor een verhoogd steunpercentage.

De steunaanvraag gebeurt binnen een oproep.

Meer informatie over EUREKA en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > Eureka](#).

Binnen EUREKA zijn ook een [aantal thematische clusters](#) actief die jaarlijkse calls organiseren om projecten in te dienen.

EU Partnership on Innovative SMEs/Eurostars

EU Partnership on Innovative SMEs, of kortweg Eurostars, is een Europees innovatieprogramma dat werd opgezet door EUREKA in samenwerking met de Europese Commissie. Eurostars richt zich tot innovatieve kmo's en gaat uit van het 'bottom-up' principe: Eurostars zet de kmo's aan het stuur, steunt kleine consortia en stimuleert marktgeoriënteerde projecten in thema's die de kmo's zelf bepalen.

In een Eurostars-project werken minstens 2 onafhankelijke partners uit 2 deelnemende landen samen. De onderzoeksintensieve kmo's staan aan de leiding van het project en nemen minstens 50% van het budget voor hun rekening.

Een innovatieve kmo is een kmo die de ambitie heeft om in een O&O programma met internationale partners samen te werken om nieuwe producten, processen of diensten voor de Europese en globale markt te ontwikkelen. Innovatieve kmo's hoeven daarbij niet reeds over een bewezen track record van O&O activiteiten te beschikken.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject. Het label zorgt voor een verhoogd steunpercentage. Jaarlijks worden er 2 oproepen gelanceerd.

Meer informatie over EUREKA en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > Eurostars](#).

Ira-SME

Ira-SME versterkt de competitiviteit van kmo's door in te zetten op samenwerking tussen kmo's en kennisinstellingen uit

verschillende landen en regio's. Het consortium moet minstens 2 partners omvatten uit 2 verschillende landen met minstens 1 kmo per betrokken land.

In 2018 was het ERA-Net contract met de Europese Commissie afgelopen. Een beperkt aantal agentschappen en ministeries, waaronder VLAIO, organiseert echter verdere IRA-SME oproepen met eigen financiële middelen.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject. Het label zorgt voor een verhoogd steunpercentage. De steunaanvraag gebeurt binnen een oproep.

Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO-pagina [Netwerken > Ira-SME](#).

CORNET

CORNET (COllective REsearch NETwork) is een Europees samenwerkingsprogramma rond collectief onderzoek. De projectvoorstellen worden ingediend door een consortium met minstens 2 partners uit deelnemende landen of regio's. De aanvrager dient een associatie te zijn. Er is per partner een begeleidingsgroep nodig met een minimum aantal kmo's.

De VLAIO-steun neemt de vorm aan van een COOCK of TETRA project.

De Europese steun voor het netwerk liep af eind 2010. VLAIO en de andere partners van CORNET nemen echter deel met eigen financiële middelen. Het CORNET netwerk organiseert twee oproepen per jaar.

Meer informatie kan je terugvinden op deze VLAIO-pagina [Netwerken > CORNET](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een volledig overzicht van de internationale netwerken waarin VLAIO participeert kan je raadplegen op de pagina [Subsidies voor internationale samenwerking rond innovatie, onderzoek en ontwikkeling](#).

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidies-voor-ooi-een-internationaal-co...

Innovatiesteun bij Europese samenwerking (thematisch)

Laatst gewijzigd op 27 sep 2024

Wat houdt de maatregel in

Via deze internationale netwerken tracht Europa de samenwerking en coördinatie te bevorderen tussen de verschillende onderzoek- en innovatieprogramma's van de EU-lidstaten en de geassocieerde landen. Ook VLAIO neemt deel aan een aantal thematische netwerken. Wie als Vlaamse partner deelneemt, krijgt steun via de bestaande innovatiesubsidies van VLAIO.

VLAIO neemt deel aan zowel een aantal horizontale (niet thematische netwerken) als thematische netwerken. Deze maatregel geeft een kort overzicht van een aantal thematische netwerken waaraan VLAIO deelneemt.

AgroEcology Partnership

Het AgroEcology partnership is opgericht in het kader van Horizon Europe samenwerkingsinitiatieven. Partnerships, de opvolgers van onder meer het ERANET programma, dienen om globale uitdagingen aan te gaan en modernisatie te verwezenlijken door middel van gerichte onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten. De EU en aanverwante landen spelen hier een grote rol in, evenals de privésector, kennisinstellingen en andere betrokkenen. Het AgroEcology partnership richt zich specifiek op de ontwikkeling van "living labs" en onderzoeksinfrastructuur om de transitie naar ecologische landbouw te verwezenlijken.

Een projectaanvraag moet aanvragers hebben uit minstens drie van de participerende landen.

Na deze eerste Co-Fund oproep worden er nog 6 jaarlijkse oproepen voorzien. Thema's kunnen verschillen van deze, maar zullen steeds passen in het plan om een transitie naar agro-ecologie in Europa te verwezenlijken.

Vlaamse bedrijfspartners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject. Voor onderzoeksinstellingen en kennisinstellingen is dit via een [landbouw \(LA\)-traject](#).

Meer informatie over AgroEcology partnership en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > AgroEcology partnership](#).

CETPartnership

CETPartnership (Clean Energy Transition Partnership) is een Horizon Europe Cofund ter versnelling van de energietransitie binnen de klijlijnen van het EU SET-Plan (EU Strategic Energy Technology Plan). Er wordt een klimaatneutrale industrie nagestreefd tegen 2050 door onderzoek en innovatie in clean energy technologieën. Zowel kmo's als grote ondernemingen die samen met buitenlandse bedrijven en/of kennisinstellingen een uitdagend en risicovol R&D-project willen uitvoeren, kunnen een projectvoorstel indienen.

Tussen 2022 en 2027 zullen zes joint calls for proposals worden opgezet (1 call per jaar).

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject.

Meer informatie over CETPartnership en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > CETPartnership](#).

Chips-JU

Chips-JU (Chips Joint Undertaking) is een belangrijk Europees instrument aanvullend op Horizon Europe. Het is een gezamenlijk initiatief van de Europese Commissie, Europese lidstaten en geassocieerde staten en de industrie vanuit drie industrie-associaties AENEAS, INSIDE en EPoSS, ter ondersteuning van investeringen in zowel onderzoek en ontwikkeling als innovatieve infrastructuur in de EU, met als doel de ontwikkeling van een sterke Europese halfgeleiderindustrie. Chips-JU vervangt het vroegere programma KDT-JU.

Een project consortium bestaat uit minstens drie partners uit drie verschillende landen.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject. Er zullen verschillende oproepen georganiseerd worden. Meer informatie over CHIPS-JU en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > Chips-JU](#).

DUT

DUT staat voor 'Driving Urban Transitions to a sustainable future'. Het is een Europees partnerschap om stedelijke uitdagingen aan te pakken en lokale autoriteiten te helpen bij hun transitie naar een duurzamere toekomst.

DUT wordt ondersteund binnen het Horizon Europe onderzoeksprogramma. Het partnerschap brengt de Europese Commissie en particuliere en/of publieke partners samen om enkele van Europa's meest urgente uitdagingen aan te pakken door middel van gecoördineerde onderzoeks- en innovatie-initiatieven.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject.

Meer informatie over DUT en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > DUT](#).

EP PerMed

EP PerMed (European Partnership for Personalised Medicine) heeft tot doel om gepersonaliseerde geneeskunde gerelateerde O&O&I activiteiten te ondersteunen en alle stappen te faciliteren die nodig zijn opdat de gepersonaliseerde geneeskunde resultaten geïmplementeerd kunnen worden in duurzame gezondheidssystemen ten voordele van de maatschappij. Vlaamse (reeds opgerichte) bedrijven kunnen samen met buitenlandse bedrijven, zorgorganisaties en/of kennisinstellingen die een uitdagend en risicovol R&D-project in dit domein willen uitvoeren, een projectvoorstel indienen bij VLAIO. Dit omvat ook Vlaamse ziekenhuizen en (non-profit) patiëntenorganisaties met rechtspersoonlijkheid.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject.

EP PerMed is een partnerschap dat loopt van 2023 tot 2033.

Meer informatie over EP PerMed en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > EP PerMed](#).

ERA-MIN

ERA-MIN 3 is een ERA-NET Cofund op het gebied van niet-energie en niet-landbouw gerelateerde grondstoffen (bouwmaterialen, industriële en metaalhoudende mineralen). Een projectconsortium bestaat uit minimaal 3 partners uit 2 verschillende ERA-MIN2 landen/regio's (waarbij de regio's in verschillende landen liggen).

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject. Er zullen verschillende oproepen georganiseerd worden.

ERA-MIN3 is een ERA-NET Cofund dat loopt van december 2020 tot november 2025.

Meer informatie over ERA-MIN3 en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > ERA-MIN](#).

EUPAHW

Het Europees partnership Animal Health and Welfare (EUPAHW) is een Europees partnerschap en wordt ondersteund binnen Horizon Europe. Het partnerschap brengt de Europese Commissie en particuliere en/of publieke partners samen om enkele van Europa's meest urgente uitdagingen aan te pakken door middel van gecoördineerde onderzoeks- en innovatie-initiatieven. EUPAHW focust op het controleren van infectieziektes bij dieren en het beschermen van dierenwelzijn.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject. Er wordt jaarlijks een oproep georganiseerd.

Een consortium bestaat uit minstens 3 partners en maximum 8 partners uit minimum 3 verschillende landen.

Meer informatie over EUPAHW en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken >EUPAHW](#).

EUREKA clusters - thematisch

Binnen EUREKA zijn ook een aantal thematische clusters actief die jaarlijks calls organiseren om projecten in te dienen. EUREKA clusters zijn grote industriële netwerken die samenwerken rond bepaalde thema's. Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject:

- [ITEA \(Information Technology for European Advancement\)](#) richt zich tot de brede thematiek van software-intensieve systemen
- [SMART](#) richt zich tot 'advanced manufacturing'
- [CELTIC Next](#) richt zich tot telecommunicatie-technieken, -systemen en -diensten
- [Xecs](#) (opvolger van [PENTA](#) en [EURIPIDES](#)) wil het tempo van duurzame industriële innovatie in de Elektronische Componenten & Systemen (ECS) Community versnellen

FutureFoodS

Het FutureFoodS partnerschap, meegefinancierd door de EU richt zich op het gezamenlijk realiseren van gezonde, veilige, milieuvriendelijke, sociaal zekere, eerlijke en economisch levensvatbare voedselsystemen voor Europa. Alle Vlaamse bedrijven (zowel kmo als groot) en kennisinstellingen komen in aanmerking.

Een projectaanvraag moet aanvragers hebben uit minstens drie van de participerende landen.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject, ontwikkelingsproject of een TETRA-project.

In de loop van dit 10-jarige partnerschap zullen zes externe projectfinancieringsoproepen worden georganiseerd. Eind oktober 2024 wordt de eerste FutureFoodS oproep geopend.

Meer informatie over FutureFoodS en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > FutureFoodS](#).

ICT-AGRI-FOOD

ICT-AGRI-FOOD is een ERA-NET-Cofund dat de transitie richting meer duurzame en veerkrachtige agrovoedingssystemen wil onderbouwen met digitale technologie. De doelgroep is breed. Alle Vlaamse bedrijven (zowel kmo als groot) en kennisinstellingen die kunnen bijdragen aan data-gedreven agrovoedingssystemen komen in aanmerking.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject, ontwikkelingsproject of een landbouw (LA)-traject. Er zullen verschillende oproepen georganiseerd worden.

Het ICT-AGRI-FOOD ERA-NET loopt van 1 oktober 2019 tot 30 september 2024.

Meer informatie over ICT-AGRI-FOOD en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > ICT-AGRI-FOOD](#).

M-ERA

M-ERA.NET 3 is een ERA.NET-project onder COFUND (H2020) met het thema materialen en engineering. Een M-ERA project consortium bestaat uit minstens steun-vragende partners uit drie verschillende landen (waarvan minstens 2 EU-lidstaten of geassocieerde landen). Voor elk land of regio gelden specifieke criteria.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject. Er zullen verschillende oproepen georganiseerd worden.

M-ERA.NET 3 loopt van 1 maart 2021 tot 28 februari 2026.

Meer informatie over M-ERA en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > M-ERA](#).

SBEP

SBEP staat voor 'Sustainable Blue Economy Partnership'. Het is een co-funded partnerschap onder Horizon Europe, en geeft steun aan ambitieuze, transnationale onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten rond maritieme en mariene technologieën en voor blauwe groei.

SBEP versnelt de transformatie naar een klimaatneutrale, duurzame, productieve en competitieve blauwe economie tegen 2030, en creëert en ondersteunt de nodige voorwaarden voor een gezonde oceaan voor de mens tegen 2050.

Dit partnerschap loopt van 1 september 2022 tot 31 december 2029.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject.

Meer informatie over SBEP en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > SBEP](#).

THCS

Transforming Health and Care System–EU partnership (THCS) is een Horizon Europe Cofund die bijdraagt aan de transformatie naar meer duurzame, efficiënte, veerkrachtige, inclusieve, innovatieve en hoogwaardige mensgerichte gezondheids- en zorgsystemen, toegankelijk voor iedereen. Het wil stakeholders samen brengen, synergiën creëren, onderzoeks- en innovatieacties coördineren, de digitalisering van gezondheids- en zorgdiensten vereenvoudigen en de transformatie van gezondheids- en zorgsystemen ondersteunen met innovatieve evidence based oplossingen.

Het THCS Partnership loopt van 2023 tot 2027.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een ontwikkelingsproject.

Meer informatie over THCS en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > Transforming Health and Care System – EU partnership \(THCS\)](#).

Water4All

Het Onderzoeks- en Innovatie partnership Water4all (Water Security for the Planet) is een Europees partnerschap en wordt ondersteund binnen Horizon Europe. Het partnerschap brengt de Europese Commissie en particuliere en/of publieke partners samen om enkele van Europa's meest urgente uitdagingen aan te pakken door middel van gecoördineerde onderzoeks- en innovatie-initiatieven.

Vlaamse partners kunnen een beroep doen op steun van VLAIO in de vorm van een onderzoeksproject of een

ontwikkelingsproject.

Meer informatie over Water4All en de nieuwe oproepen kan je raadplegen op de VLAIO-pagina [Netwerken > Water4All](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een volledig overzicht van de internationale netwerken waarin VLAIO participeert kan je raadplegen op de pagina [Subsidies voor internationale samenwerking rond innovatie, onderzoek en ontwikkeling](#).

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

Koning Albert II-laan 15 bus 331

1210 Brussel

België

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidies-voor-ooi-een-internationaal-co...

PMV-risicokapitaal

Laatst gewijzigd op 4 okt 2024

Wat houdt de maatregel in

PMV kan risicokapitaal verstrekken aan beloftevolle ondernemingen. Zoals elke kapitaalverschaffer investeert PMV om meerwaarde te creëren. Voor PMV moet die meerwaarde zowel financieel als maatschappelijk zijn. Op die manier draagt PMV bij aan de welvaart en het welzijn in Vlaanderen.

Zowel voor starters als jonge groeiers die vaak over onvoldoende cashflows beschikken kan het aantrekken van extra aandelenkapitaal een interessante optie zijn. Maar ook in een latere fase kan bij gevestigde ondernemingen een bijkomende kapitaalinjectie nodig zijn (bv. bij overname).

PMV is een actieve maar geduldige investeerder, heeft geen voorbestemde exitdatum en kan dus jaren met de onderneming aan de toekomst bouwen. Zij zal de financieringsronde optimaal structureren en daarbij rekening houden met zowel noden van de onderneming als met die van mede-investeerders.

Wie komt in aanmerking

Zowel starters, kmo's als grote ondernemingen kunnen terecht bij PMV.

Bij elke investeringsbeslissing gaat PMV na of de onderneming aan volgende voorwaarden voldoet:

- een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest hebben;
- een competent managementteam met een duidelijk visie en engagement;
- een goed onderbouwd en realistisch businessplan kunnen voorleggen;
- een solide marktpositie en mooie groeiperspectieven hebben;
- positieve impact op de Vlaamse economie hebben.

PMV heeft geen sectorvoorkeur.

Voorwaarden

PMV verschaft risicokapitaal, altijd in cofinanciering met de markt, aan seed, early stage tot meer mature ventures met heel uiteenlopende financieringsbehoeften gaande van beperkte tickets (die meestal gestructureerd worden als converteerbare achtergestelde leningen) tot grote tickets (veelal gestructureerd als kapitaal of een combinatie van beide).

De vergoeding is hierbij marktconform:

- Bij een achtergestelde lening bestaat de vergoeding uit een vaste interest, te betalen op kwartaalbasis, aangevuld met een variabele of uitgestelde interest. Er kan bijkomend een aandelencomponent voorzien worden. Die kan de vorm aannemen van een conversieoptie of een warrant.
- Bij een kapitaalparticipatie streeft PMV een positief rendement na via de realisatie van meerwaarden uit de verkoop van haar aandelenpakket. De uitstap kan oplopen tot 7 en in sommige gevallen zelfs tot 9 jaar.

PMV verwacht dat de aandeelhouders, managers of derde partijen middelen met eenzelfde risicogehalte (gelijk aan min. 25% van het bedrag van de financiering van PMV) te investeren in het project.

Zoals elke kapitaalverschaffer investeert PMV om meerwaarde te creëren door ooit weer uit het kapitaal te stappen. Voor PMV moet die meerwaarde zowel financieel als maatschappelijk zijn.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO?

Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

1 sep 2022

[Op zoek naar risicokapitaal? Neem een kijkje in onze nieuwe databank!](#)

Check onze gloednieuwe databank met een overzicht van het aanbod aan risicokapitaalverschaffers. [Lees meer](#)

Contact

Je kan de rechtstreekse contactgegevens van het team terugvinden op de onderstaande webpagina van PMV.

PMV

Risicokapitaal

Oude Graanmarkt 63

1000 Brussel

België

T 02 229 52 30

info@pmv.eu

pmv.eu/product/cases-equity-investments/

Europese financieringsmogelijkheden voor ondernemingen

Laatst gewijzigd op 18 jan 2024

Wat houdt de maatregel in

Om de toegang tot financiering voor ondernemingen (incl. vzw's met economische activiteit) te vergemakkelijken heeft de Europese Unie een aantal financiële instrumenten ontwikkeld (leningen, waarborgen en risicokapitaal).

1. De Europese financiering wordt doorgaans verstrekt door de EIB-groep, bestaande uit de [Europese Investeringsbank \(EIB\)](#) en het [Europees Investeringsfonds \(EIF\)](#). Er wordt vooral indirecte ondersteuning verstrekt, via financiële tussenpersonen, maar ook soms rechtstreekse financiering aan o.m. ondernemingen.
2. [InvestEU](#) is het nieuwe Europese investerings- en financieringsprogramma voor de periode 2021 tot 2027.

Europese Investeringsbank (EIB)

De EIB is de financiële instelling voor lange termijn financiering van de Europese Unie (EU).

De dienstverlening van EIB bestaat voornamelijk in het verstrekken van leningen aan ondernemingen en instellingen, maar zij verstrekt ook garanties, microfinanciering, risicokapitaal, enz. De andere diensten zijn 'blending' (samenvoeging van EU-subsidies met EIB en andere financiële instrumenten) en advisering.

De EIB is zowel binnen als buiten de Europese Unie actief. Bij de financiering ligt de focus op innovatie en vaardigheden, financiering voor kmo's, milieu en klimaat alsook infrastructuur.

Buiten de EU verleent de EIB ook financiële ondersteuning bij de uitvoering van het EU-beleid voor ontwikkelingssamenwerking.

Hierbij een overzicht van de belangrijkste producten voor ondernemingen.

Kredieten via erkende commerciële banken

De EIB verstrekt onrechtstreeks leningen en kredietrisicogaranties:

- aan o.m. micro-ondernemingen, kmo's en grote ondernemingen;
- voor materiële, immateriële investeringen, werkkapitaal, enz;
- via lokale financiële erkende tussenpersonen;
- voor een bedrag van maximum € 12,5 miljoen;
- de kredietvoorwaarden (looptijd, bedrag, enz) verschillen van bank tot bank;
- de bijkomende EIB financiering moet wel leiden tot een voordeel voor de onderneming (vb. rentekorting) en de bank moet de klant hierover informeren;
- het is aan de bemiddelende partnerbank om te beslissen of de onderneming al dan niet in aanmerking komt voor een krediet.

Voor meer informatie zie www.eib.org/en/products/loans/sme-mid-caps/index.

Leningen aan de private sector

De EIB kan rechtstreekse leningen verstrekken:

- aan o.m. grote ondernemingen en mid-cap ondernemingen;
- voor projecten in bepaalde domeinen (innovatie, infrastructuur, klimaat en duurzaamheid, cohesie, ontwikkeling, ...)
- meestal voor projecten van minimum € 25 miljoen (hiervan kan worden afgeweken).

Voor meer informatie zie www.eib.org/en/products/loans/private-sector/index.

Risicokapitaalfinanciering

De EIB kan rechtstreeks risicokapitaal verstrekken:

- in de vorm van venture debt (quasi-eigen vermogen);
- aan innovatieve kmo's en mid-cap ondernemingen die reeds 2 financieringsrondes hebben gehad via private professionele investeerders;
- voor investeringen in bepaalde domeinen (gezondheid, bepaalde technologieën, duurzame infrastructuur);
- voor een bedrag van € 5 tot 50 miljoen.

Meer informatie hierover op www.eib.org/en/products/equity/venture-debt/index.

Daarnaast verstrekt zij ook financiële middelen aan risicokapitaalfondsen actief in bepaalde segmenten. Meer informatie hierover kan je vinden op www.eib.org/en/products/equity/investment-funds/index.

Europees Investeringsfonds (EIF)

Het EIF tracht de toegang tot financiering te vergemakkelijken voor kmo's en werkt hiervoor o.m. samen met erkende financiële tussenpersonen. Het EIF ontwikkelt, promoot en beheert een aantal risicokapitaal- en schuldfinancieringsinstrumenten. Het EIF voorziet ook een aantal risicokapitaal- en schuldfinancieringsinstrumenten ter ondersteuning van de financiële instellingen die zich richten tot microkredieten.

Een overzicht van de instrumenten kan je raadplegen onderaan deze pagina www.eif.org/what_we_do/index.htm.

InvestEU programma

InvestEU is het nieuwe Europese investerings- en financieringsprogramma voor de periode 2021 tot 2027. Het InvestEU-programma brengt een hele reeks Europese financieringsinstrumenten die momenteel beschikbaar zijn onder één dak bijeen alsook het succesvolle model van het investeringsplan voor Europa (Europees Fonds voor Strategische Investerings - EFSI).

Met InvestEU zal de Commissie investeringen, innovatie en de schepping van banen verder stimuleren, door circa € 650 miljard aan extra investeringen te mobiliseren.

Het programma bestaat uit:

- Het [InvestEU-fonds](#) mobiliseert publieke en particuliere investeringen aan de hand van verschillende financieringsinstrumenten. De steun wordt verleend in de vorm van leningen, risicokapitaalinstrumenten en garanties. Er wordt meestal gewerkt via financiële intermediairs.
- De [InvestEU-advieshub](#) verleent o.m. advies aan investeringsprojecten die financiering zoeken. Hierbij wordt gewerkt met lokale partners uit de verschillende lidstaten.
- Het [InvestEU-portaal](#) is een platform waar initiatiefnemers van projecten in contact kunnen komen met investeerders over de hele wereld. Initiatiefnemers kunnen in dit portaal informatie over hun project uploaden zodat het kan worden bekeken door investeerders die op zoek zijn naar investeringsmogelijkheden.

Er is geen grensoverschrijdende samenwerking vereist om financiering te bekomen.

Meer informatie

Meer informatie kan je terugvinden op de VLAIO website website eufundingoverview.be > [InvestEU-programme](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van wie in België voor welke instrumenten werd erkend door EIB, EIF of EFSI kan je terugvinden via de Europese website [Your Europe > Financiering voor ondernemers en bedrijven](#). Selecteer vervolgens België op de kaart en maak een selectie.

Ook VLAIO beschikt over een handig overzicht met filtermogelijkheden [EU Funding Overview](#) waarbij je kan filteren op sector en financieringstype.

Europese Investeringsbank (EIB)

Boulevard Konrad Adenauer 98-100
2950 Luxembourg
Luxemburg
T +352 43 79 1
www.eib.org

Europees Investeringsfonds (EIF)

avenue J.F. Kennedy 37B
2968 Luxembourg
Luxemburg
T +352 24 85 1
www.eif.org

Europese onderzoeks- en innovatiesteun: Horizon Europe

Laatst gewijzigd op 12 aug 2024

Wat houdt de maatregel in

Horizon Europe is het Europese programma voor de financiering van onderzoek en innovatie voor de periode 2021 - 2027. Het is de opvolger van Horizon 2020 (periode 2014 - 2020).

Afhankelijk van de doelstelling kunnen zowel individuen, ondernemingen, universiteiten, onderzoeksinstituten als organisaties voor technologieverspreiding deelnemen. Het subsidiepercentage bedraagt 70% of 100% van de toegestane kosten.

Wie komt in aanmerking

De steun binnen Horizon Europe kan bekomen worden door zowel starters, kmo's als grote ondernemingen, overheden, universiteiten, onderzoeksinstituten en organisaties voor technologieverspreiding.

De doelgroep is bijgevolg zeer breed maar binnen elke uitdaging wordt er wel gefocust op bepaalde groepen.

Wat komt in aanmerking

3 pijlers

Horizon Europe bestaat uit 3 pijlers:

1. **Excellent Science** ondersteunt grensverleggende onderzoeksprojecten die door de onderzoekers zelf worden gedefinieerd en aangestuurd (bottom up benadering). Het doel is de wetenschap in Europa op topniveau te houden of te brengen. Daarnaast dragen de acties uit deze pijler bij om van Europa een aantrekkelijke locatie te maken voor 's werelds beste onderzoekers.

Je vindt onder deze pijler:

- 'European Research Council' (ERC): financiering van excellente wetenschappers
- 'Marie Skłodowska-Curie-acties': financiering van beurzen en uitwisselingen voor onderzoekers
- 'Research Infrastructures': ondersteuning zodat Europa over duurzame onderzoeksinfrastructuren van wereldklasse kan beschikken.

2. **Global Challenges and Industrial Competitiveness** richt zich op de grote uitdagingen waar Europa en de wereld mee worstelen. Hierbij wordt rechtstreeks onderzoek ondersteund waarbij verschillende actoren (onderzoek- en onderwijsinstellingen, industrie, ngo's, enz.) samenwerken om tot een oplossing te komen.

De pijler wordt opgedeeld in 6 clusters:

- Health
- Culture, Creativity and Inclusive Society
- Civil Security for Society
- Digital, Industry and Space
- Climate, Energy and Mobility
- Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment

Deze pijler omvat ook de activiteiten van het 'Joint Research Centre' (JRC), de interne wetenschappelijke dienst van de EC die de beleidsvorming van de EU ondersteunt met onafhankelijk wetenschappelijk bewijs en technische ondersteuning.

3. **Innovative Europe** richt zich op de ondersteuning van innovatie om het concurrentievermogen van de EU te versterken. Deze pijler wordt opgedeeld in:

- 'European Innovation Council' (EIC): voornamelijk gericht op de ondersteuning van individuele innovatieve bedrijven via volgende instrumenten: de 'EIC Pathfinder' voor innovaties met een laag technology readiness level (TRL); en de 'EIC Accelerator'(zie ook [EIC accelerator pilot \(SME instrument\)](#)) voor innovaties met een hoog TRL;
- 'European Innovation Ecosystems' is nieuw en is gericht op het opbouwen en versterken van ecosystemen en zal regionale en nationale innovatie-actoren met elkaar verbinden;
- '[European Institute of Innovation and Technology \(EIT\)](#)': een Europese instelling die innovatie in heel Europa stimuleert door ondernemingen, onderwijs en onderzoek te integreren om oplossingen te vinden voor dringende wereldwijde uitdagingen.

Horizontale acties

Als aanvulling op bovenstaande pijlers worden er daarnaast nog horizontale acties en instrumenten voorzien om de Europese Onderzoeksruimte (ERA) te verbreden en te versterken. Het moet de lidstaten ondersteunen bij hun inspanningen om hun nationale/regionale onderzoeks- en innovatiesystemen te ontsluiten en te hervormen en lidstaten met een laag onderzoeks- en innovatieniveau gemakkelijker toegang te bieden tot Horizon Europe.

Omvang steun

De steun kan zowel de vorm aannemen van een subsidie, lening, (risicokapitaal)investering of waarborg.

Het subsidiepercentage bedraagt 70% of 100% van de toegestane kosten.

Aanvraagprocedure

Zoals in de vorige programma's wordt er gewerkt met oproepen voor het indienen van projectvoorstellen (calls for proposals). De voorwaarden verschillen per oproep.

Meer informatie over de oproepen en begeleidingsmogelijkheden kan je vinden op de website van [NCP Flanders](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Wil je op de hoogte worden gebracht van oproepen binnen Horizon Europe en andere Europese programma's rond innovatie, dan kan je best inschrijven op de nieuwsbrief myHorizon van [NCP Flanders](#).

Contact

Voor meer informatie over deze steunmogelijkheden kan je terecht bij de 'Nationale Contactpunten'. Ben je als bedrijf gevestigd in Vlaanderen dan is dat NCP Flanders. NCP Flanders is een samenwerking tussen het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) en [Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen \(FWO\)](#). Een overzicht van contactpersonen per thema kan je vinden op de pagina [The NCP Flanders Team](#).

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

VLAIO

NCP Flanders

Koning Albert II-laan 15 bus 331
1210 Brussel
België
T 0800 20 555
ncpflanders.be/horizon-europe

Mark Antonissen
mark.antonissen@vlaio.be
T 02 432 43 05

EIC Accelerator: Europese innovatiesteun

Laatst gewijzigd op 22 feb 2024

Wat houdt de maatregel in

De 'EIC Accelerator', is een Europees instrument dat bedrijven met marktgerichte innovaties en veel groeipotentieel ondersteunt door middel van een subsidie of blended finance. Wanneer de subsidie wordt toegekend wordt er tevens begeleiding voorzien, in de vorm van coaching, advies en het verruimen van het netwerk door matchmaking events. Bijgevolg gebeurt er bij elke kandidaatstelling een uitgebreide screening van het ingediende dossier. Bij blended finance (subsidie én aandelenparticipatie) zal het bedrijf ook een due diligence doorlopen.

Zo wil de Europese Commissie er voor zorgen dat innovatieve bedrijven hun potentieel optimaal kunnen verwezenlijken en zo de brug kunnen maken naar de commercialisering van hun innovatieve en disruptieve technologieën.

Wie komt in aanmerking

De EIC Accelerator richt zich tot de Europese "top-kmo's".

Als kmo moet worden voldaan aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 werknemers tewerkstellen;
- minder dan € 50 miljoen jaaromzet of minder dan € 43 miljoen balanstotaal realiseren;
- voor de berekening van deze criteria moet er geconsolideerd worden wanneer het bedrijf geen zelfstandig bedrijf is. Het bedrijf is niet zelfstandig wanneer er een deelnemingsrelatie bestaat met andere vennootschappen van 25% of meer van het kapitaal of de stemrechten. Een groter aandeelhouderschap door risicokapitaalmaatschappijen, openbare participatiemaatschappijen, universiteiten of onderzoekscentra zonder winstoogmerk is toegestaan.

Ook kleine midcap ondernemingen komen in aanmerking. Deze voldoen aan de voorwaarden van de kmo-definitie behalve wat het aantal werknemers betreft: minder dan 500 werknemers.

Ook een natuurlijk persoon met plannen om een kmo op te richten komt in aanmerking.

Met top-kmo's bedoelt men ondernemingen die veel groeipotentieel hebben en die op termijn een internationale impact kunnen hebben. Meer in het bijzonder moet het bedrijf in kwestie sterk inzetten op innovatie en gericht zijn op groei (meerwaardecreatie). Dit kunnen start-ups, scale-ups, groei kmo's en midcaps zijn ...

Wat komt in aanmerking

Bij de EIC Accelerator is de primaire doelstelling dat bedrijven de brug kunnen maken van innovatie naar commercialisering.

Het type innovatieve projecten dat men zoekt is gebaseerd op het concept van 'disruptive innovation', waarbij de geselecteerde kmo's een project uitwerken dat een nieuwe markt lanceert of een bestaande markt volledig verandert = "game changer". Hierbij zoekt men naar projecten die technology readiness level (TRL) 5/6 (= technology demonstration) bereikt hebben.

Het betreft hier dus geen basisonderzoek of pure ontwikkeling want dit valt onder de andere pijlers van Horizon Europe of binnen regionale subsidies.

De activiteiten tussen TRL 6 en 8 (system complete and qualified) worden gefinancierd via de subsidie. Activiteiten hoger dan TRL 8 worden enkel gefinancierd via blended finance (equity).

Omvang steun

Er kan steun worden toegekend onder 2 vormen, afhankelijk van het technology readiness level (zie rubriek 'Wat komt in aanmerking').

- ofwel een subsidie van € 500.000 tot € 2,5 miljoen (beperkt tot 70% van het projectvoorstel);
- ofwel risicokapitaal (via aandelenparticipaties of quasi kapitaal zoals converteerbare leningen) tot € 15 miljoen via het [EIC Fund](#). (dit kan worden verhoogd voor ondernemingen met technologieën van Europees strategisch belang).

Er wordt gewerkt met open oproepen zonder thema en thematische oproepen in de prioritaire thema's van Europa.

Aanvraagprocedure

Het selectieproces verloopt in 3 stappen. Er worden geen scores meer toegekend, maar er wordt via het principe go/no go gewerkt. De indiening gebeurt via de tender & portal:

- Korte aanvraag vooraf (pre-proposal): staat permanent open en de aanvragen worden ook continu geëvalueerd. Een volledige aanvraag kan pas gebeuren als er een GO is voor de pre-proposal;
- Volledige aanvraag: staat permanent open, maar er is wel een periodieke afsluitdatum waarbij alle ingediende aanvragen gegroepeerd en vervolgens beoordeeld worden. Het blijft echter mogelijk om tijdens deze evaluatieperiode voorstellen in te dienen die dan bij de volgende afsluitingsdatum behandeld zullen worden;
- Jury: voorstel pitchen voor een jury.

Meer informatie op [EIC Accelerator \(europa.eu\)](#).

Om te weten of je in aanmerking komt, kan je contact opnemen met [NCP EIC](#). Samen met EEN begeleiden we je verder in dit proces.

De periodieke afsluitdata in 2024 zijn vastgelegd op 13 maart en 3 oktober.

Hierbij zal zowel de thematische oproep als de open oproep worden opengesteld.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Voor de begeleiding bij het indienen van de dossiers is Magali Parent, als [NCP EIC](#) en adviseur van Enterprise Europe Network Vlaanderen het aanspreekpunt in Vlaanderen.

Een overzicht van de fysieke kantoren van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon. Toch iets via de post bezorgen? Alle VLAIO-kantoren hebben voortaan het onderstaande postadres.

Agentschap Innoveren & Ondernemen

Enterprise Europe Network Vlaanderen
Koning Albert II-laan 15 bus 331
1210 Brussel
België
T 0800 20 555
enterprise.europe@vlaanderen.be
www.enterpriseeuropenvlaanderen.be

Bijlage: Investeringsaftrek energiebesparende investeringen

Laatste revisiedatum: 10 ma 2023

Toelichting

De investeringen die in aanmerking komen voor de verhoogde investeringsaftrek dienen gericht te zijn naar een rationeler gebruik van energie in de industrie, en in het bijzonder naar een verbetering van industriële processen louter uit energetische overwegingen. Voor de toepassing van deze bijlage betekenen de termen:

- “bestaande” gebouwen of broeikassen: de gebouwen of broeikassen waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de investeringen in categorie 1 of 4 zijn gedaan, de voltooiing van de bouw meer dan 5 jaar terug heeft plaatsgevonden;
- “bestaande” of “in gebruik zijnde” apparatuur, processen, systemen, enz: de apparatuur, processen, systemen, enz. waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de in de categorie 2, 3, 5, 6, 8 of 9 vermelde investeringen zijn gedaan, de ingebruikneming meer dan drie jaar terug heeft plaatsgehad.

Zo zijn categorieën 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 en 9a enkel van toepassing op bestaande of in gebruik zijnde gebouwen, broeikassen, apparaten, processen, leidingen... Categorieën 7, 10, 11 en 12 zijn van toepassing op nieuwe installaties, maar het betreft hier meestal enkel de investeringen in procesapparatuur en de technische installaties.

De investeringen die niet beantwoorden aan de van toepassing zijnde milieunormen zullen niet in aanmerking worden genomen.

Groep 1: Beperking van de energieverliezen

Categorie 1: beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen of in bestaande broeikassen

Voor zover ze niet door een wettelijke bepaling zijn opgelegd en mits materialen worden gebruikt waarvan de warmtegeleidings-coëfficiënt volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen de volgende investeringen in aanmerking:

- isoleren van buitenmuren, buitendeuren en -poorten, van schuine of platte daken, van vloeren en muren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en een niet-verwarmd vertrek of van vloeren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en de buitenlucht zodanig dat de warmtedoorgangscoefficiënt (k-waarde) van de wand kleiner is dan of gelijk is aan 0,5 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanbrengen van de nodige bescherming of van een bekleding om het isolatiemateriaal tegen het binnendringen van stof, lucht of waterdamp te beschermen, materiaal en loonkosten voor afwerking en versiering niet inbegrepen;
- vervangen van enkel vensterglas door dubbel of driedubbel vensterglas waarvan de warmtedoorgangscoefficiënt (k-waarde) kleiner is dan of gelijk is aan 3,2 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanpassen van de ramen of het vervangen ervan door houten of kunststoframen of door metalen ramen met thermische onderbreking;
- plaatsen van wegneembare schermen in broeikassen die een scheiding vormen tussen kweekruimte en dak.

Categorie 2: beperking van het energieverlies door in gebruik zijnde apparaten, leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren of in gebruik zijnde warme of koude vloeistofbaden af te dekken

Investerings waarbij isolatiemateriaal is gebruikt waarvan de warmtegeleidingscoëfficiënt, volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen in aanmerking in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies t.o.v. de toestand die bestond vóór de investering.

Categorie 3: beperking van het energieverlies in bestaande ovens

Enkel de volgende investeringen komen in aanmerking:

- het bijkomend isoleren van de ovens;
- het vervangen van de isolerende of vuurvaste bekleding van de ovens, in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies.

Categorie 4: beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- aanbrengen van tochtsluizen, tochtgordijnen of automatisch sluitende deuren en poorten tussen de binnen- en buitenkant van het verwarmd gebouw of tussen een verwarmd en een niet-verwarmd gedeelte van het gebouw;
- aanbrengen van automatisch sluitende deuren tussen koel- of diepvrieskamers en de rest van het gebouw.

Groep 2: Terugwinnen van energie

Categorie 5: terugwinnen van afvalwarmte

De volgende investeringen, met uitzondering van het materieel en de uitrustingen die bestemd zijn voor warmte-krachtkoppeling, komen in aanmerking wanneer zij het in een bestaand systeem mogelijk maken afvalwarmte te recupereren:

- plaatsen van recuperatietoestellen op thermische afvalstromen of uitstoten;
- plaatsen van warmteopvangapparatuur nodig om afvalwarmte terug te winnen, productie-toestellen die de teruggewonnen warmte gebruiken niet inbegrepen;
- plaatsen van geïsoleerde leidingen en circulatiepompen voor het transport van de teruggewonnen warmte;
- plaatsen van geïsoleerde opslagvaten die uitsluitend dienen voor het tijdelijk opslaan van de teruggewonnen warmte;
- plaatsen van apparatuur voor het opvangen en naverdampen van stoomcondensaat, evenals de installatie van spuikransen voor de afluut van condensaat;
- plaatsen van warmtepompen;
- verlenging van continu-ovens voor een verdere recuperatie van de in de rookgassen aanwezige warmte, bij gelijkblijvende productiecapaciteit.

Categorie 6: aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontspanning van fluïda onder druk gebracht voor transport

In aanmerking komen, de investeringen om bestaande installaties en systemen voor het aanwenden van die expansie-energie aan te passen door het plaatsen van:

- Tegendrukturbines;
- Expansieturbines;
- generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin de opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie.

Groep 3: Verbetering van het energetisch rendement

Categorie 7: Warmte-krachtkoppelingapparatuur

De volgende investeringen komen in aanmerking, mits de gemiddelde rendementen van kracht η_k en warmte η_w , gelijktijdig voldoen aan:

$$\eta_k + \text{Error!} \eta_w \geq 50\% \text{ en } \text{Error!} \geq 25\% \text{ en } \text{Error!} \geq 25\%$$

- η_k is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis geproduceerde mechanische of elektrische energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.

- η_w is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis gebruikte warmte-energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.
- installatie van krachtwerktuigen (gasturbines, diesel- en gasmotoren evenals stoomketels gecombineerd met tegendrukstoomturbines of aftapcondensatieturbines) waarin thermische energie wordt omgezet in mechanische energie;
- installatie van generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie;
- installatie van warmtewisselaars of recuperatieketels (met inbegrip van branders voor verhoging van de stoomproductie) die met uitlaatgassen werken;
- installatie van warmtewisselaars voor het terugwinnen van de warmte van krachtwerktuigen;
- investeringen voor:
  - het opslaan van brandstof binnen de inrichting;
  - het transport van brandstoffen, verbrandingslucht, uitlaatgassen, koelwater, koellucht of ketelvoedingswater binnen de inrichting;
- installatie van:
  - geluidsisolatie;
  - rookgasreinigingsapparatuur;
  - apparatuur ter behandeling van ketelvoedingswater;
  - elektrische en elektronische apparatuur voor aansluiting op het interne elektriciteitsnet.

De productie-, vervoer- en distributiesector van elektriciteit is uitgesloten van verhoogde investeringsaftrek voor categorie 7.

Categorie 8: verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtingsapparatuur

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- de investeringen, uitsluitend uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtingsapparatuur;
- in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen in nieuwe verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtings-apparatuur ter vervanging van bestaande apparatuur.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Categorie 9: industriële productieprocessen

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- de investeringen uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande installaties;
- in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen die een wijziging van bestaande industriële processen of hun vervanging door nieuwe processen beogen.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Groep 4: Energetische valorisatie van biomassa en afvalstoffen

Categorie 10: productie en gebruik van energie door chemische, thermochemische of biochemische omzetting van biomassa en afvalstoffen

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in:

- uitrusting uitsluitend voor het bewerken, opslaan en transporteren van de in- en uitgaande stoffen;
- reactoren gebruikt voor de chemische, thermochemische of biochemische omzetting van de biomassa en de afvalstoffen met inbegrip van verbrandingsapparaten en aangepaste branders of vuurhaarden;

- recuperatiestookketels aangesloten op verbrandingsapparaten; ketels of het verbouwen ervan en krachtwerktuigen om de verkregen brandstof te gebruiken;
- warmtewisselaars;
- meet-, tel- en regelapparatuur;
- schoorstenen en apparatuur om rookgas en gasvormige of vloeibare effluenten te reinigen.

Groep 5: Gebruik van hernieuwbare energieën

Categorie 11: energieproductie op basis van hernieuwbare energieën

In aanmerking komen, de nodige apparatuur voor de productie van mechanische, thermische of elektrische energie door aanwending of door omzetting van de hernieuwbare energieën.

De investeringen in de nodige apparatuur voor de energieproductie door omzetting van biomassa komen niet in aanmerking in het kader van deze categorie. Deze vallen onder categorie 10.

De investeringen in de vervanging van apparatuur voor energieproductie door aanwending of door omzetting van hernieuwbare energie vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.

Groep 6: Vervoer

Categorie 12: vervoer via spoor- of waterweg

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in nieuwe los- en laadinrichtingen voor vervoer via spoor- of waterweg of in nieuwe uitrustingen voor de aansluiting op het spoorwegnet of de waterweg.

De voornoemde investeringen komen slechts in aanmerking in verhouding tot de toename van het relatieve deel van de jaarlijkse tonnage die via spoor- of waterweg wordt vervoerd, met de situatie vóór de investeringen als referentiesituatie genomen. De investeringen in de vervanging van materieel, uitrustingen of installaties vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.